

ગ્ન્યાતિસેતુ

વર્ષ : ૬ • અંક : ૬
ઓગસ્ટ - સપ્ટેમ્બર '૧૧

મુખ્ય તંત્રી

હંસરાજ કંસારા ૦૭૯ ૨૬૮૭૨૩૫૦

તંત્રી મંડળ

તુલસીદાસ કંસારા ૮૮૨૫૦ ૮૨૬૩૮

અતુલ સોની ૮૭૨૫૦ ૩૮૧૪૦

કુ. એકતા કંડા ૮૮૭૮૧ ૮૪૩૩૪

મુદ્રણ આયોજન

મનુભાઈ કોટીયા ૮૬૦૧૨ ૭૫૦૭૮

જયેશ ધીયાળી ૮૦૩૩૨ ૨૭૧૭૨

વેચ સાઈટ

ચિરાગ બુદ્ધભૂતી ૮૭૨૫૪ ૭૮૧૩૧

વિતરણ વ્યવસ્થા

કનુભાઈ બીજલાલી ૮૨૭૬૮ ૪૦૮૯૩

(સંપર્ક સમય : રાત્રે ૮ થી ૧૧)

નાણાકીય વ્યવસ્થા

તુલસીદાસ કંસારા ૮૮૨૫૦ ૮૨૬૩૮

અતુલ સોની ૮૭૨૫૦ ૩૮૧૪૦

જાહેરાત - લવાજમ માટે સંપર્ક

● ભૂજ

ઇશ્રભાઈ વી. ડેડાઉ ૮૪૨૮૦ ૮૩૨૮૫

વિજયભાઈ અંમ. બુધ્ભૂતી ૮૮૭૮૭ ૮૭૫૮૪
(ઢુલપ્રેસવાળા)

● અંજાર

અનિલ એસ. સોની ૮૮૨૪૨ ૮૫૨૧૦

● નન્ગાયા

પ્રહુલભાઈ કંસારા ૮૮૭૮૧ ૨૨૨૬૫

(ઉદ્ય સ્ટેશનરી માર્ટ)

● માધાપર

હિતેશ સોની (કરણ જ્યેલરી) ૮૪૨૭૪ ૪૩૮૭૪

● નાગપુર (મહારાષ્ટ્ર)

ભાણજીભાઈ સોની ૮૮૨૫૦ ૧૨૫૦૩

સુધા બુદ્ધભૂતી ૮૮૨૫૩ ૧૩૭૩૪

પી. જી. સોની 'દાસ' ૮૮૭૮૬ ૭૨૪૦૭

ગ્ન્યાતિસેતુ પત્ર-વ્યવહાર માટે સંપર્ક :

અતુલ સોની

ઈ-૫૪, આર્થમાન આવાસ, સાઈબાબા મંદિર સામે,
દેવાશિષ સુલ પાસે, સેટેલાઈટ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૧૫.

કાર્યાલય :

રાજેન્ડ્ર સોની

ધવલ જ્યેલર્સ, ચાંલ્વા ઓળ, માણેકચોક,
અમદાવાદ-૧ ફોન : ૦૭૯-૨૨૧૪ ૪૦૦૮

વેચ સાઈટ : www.gnyatisetu.com

ઈ-મેલ : editor@gnyatisetu.com

છુટક ડિમાન્ડ રૂ. ૨૦/-

ન્યુ-વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૩૦૦/-

ગ્ન્યાતિસેતુ

ગત માસે શ્રી અભિલ ભારતીય માર્ક કંસારા સોની મહામંડળની સાધારણ સભામાં નવી કારોબારીનું ગઠન થયું, હોદેદારોનું ચ્યાન થયું.
અગાઉના વર્ષો દરમાન મહામંડળે કરેલી સંગઠનાત્મક વિકાસલક્ષી પ્રવૃત્તિઓની સમીક્ષા થઈ. આગામી પ્રવૃત્તિઓના આયોજન વિશે વિવિધ વિચારો પ્રસ્તુત થયા.

સભામાં રજૂ થયેલી બાબતો પરથી સ્પષ્ટ વરતાય છે કે દેશના વિવિધ વિસ્તારોમાં છુટોછવાયો વસેલો આપણો નાનકડો સમુદ્ધાય, હવે મહામંડળ, એના અસ્તિત્વ અને એના મહત્વ વિશે સારી પેઠે જાગ્રત થયો છે. એટલું જ નહીં, આપણા સમાજના લોકો હવે મહામંડળ દારા સમસ્ત સમાજને ઉપયોગી થાય એવા કાર્યો, પ્રવૃત્તિઓની અપેક્ષાઓ પણ રાખે છે. આશા છે, આપણું મહામંડળ સમાજની અપેક્ષાઓનું યોગ્ય રીતે વિશ્વેષણ કરશે તેમજ સમસ્ત સમાજના હિતમાં એની પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન - નિયોજન હેતુ સંશોધ પ્રયાસો કરશે.

આપણો સમાજ હવે ભૌગોલિક, આર્થિક, સામાજિક અંતરો / અંતરાયો પાર કરીને સંગઠિત થયો છે, જેનું પ્રતિબિંબ આપણું મહામંડળ છે, જે આપણા સહનું 'સહિયારું' છે. એના થકી આપણું સામૂહિક વજૂદ પ્રસ્થાપિત થાય છે. જે વર્તમાન સંદર્ભ અત્યંત આવશ્યક છે અને એટલે જ મહામંડળની સ્થાપના અને તેનું છેલ્લા પાંચ વર્ષથી કાર્યરત રહેવું એ જ આપણા સમાજની સૌથી મોટી અને મહત્વની ઉપલબ્ધિ છે. મહામંડળ થકી આપણા નાનકડા સમાજનો અવાજ અવશ્ય બુલંદ થશે. દા.ત. હાલમાં જ બુલિયન મર્યાદાના સોના ચાંદી કસબ'ને 'ગૃહ ઉદ્યોગ'નો દરજાને આપવાની ભલામણ કરી. મહામંડળ થકી આપણે આ ભલામણને સરકારના દ્વારે અસરકારક રીતે રજૂ કરવા સક્ષમ થશું. આપણા સમાજની આવી જ બીજ અનેક સામૂહિક મહત્વની સમસ્યાઓના સમાધાન માટે આપણાને મહામંડળનું સંગઠિત પીઠબળ આવશ્યક છે. અને એ માટે, આ મહામંડળની જગ્નવણી આપણા સમાજના પ્રત્યેક સભ્યની સામૂહિક ફરજ છે. દેશના વિવિધ ભાગોમાં વસતા આપણા પ્રત્યેક પરિવાર સુધી મહામંડળની 'મહેક' પ્રસરાવવી આવશ્યક છે. આપણા વચ્ચે અરસપરસ 'સંવાદ'નું સાતત્ય જગ્નવું જરૂરી છે. જોકે અન્ય સમાજોની સરખામણીએ આપણા માટે એ કઠીન છે, છતાં શક્ય તો છે જ. આપણા સમાજના સમસ્ત પરિવારો વિશે પૂર્ણ માહિતી એકત્ર કરી, સીમાંત પરિવારોની સમસ્યાઓ / આવશ્યકતાઓનું સંકલન થવું આવશ્યક છે કારણકે એના આપારે જ સમાજોપ્યોગી પ્રવૃત્તિઓનો અગ્રતાકમ (પ્રાયોરીટી) નક્કી થઈ શકે.

વર્તમાન સંયોગોમાં સમાજે મહામંડળ પાસેથી માત્ર એવી જ પ્રવૃત્તિઓની અપેક્ષા રાહવી જોઈએ કે જે સમાજના સીમિત આર્થિક અને માનવ સંશાધનો પર ભારતૃપ ન હોય, બલકે જે મહદાંશો પ્રસ્તાવ કરતાં દારા સ્વયં નિર્ભર હોય, સમસ્ત સમાજલક્ષી હોય તેમજ સંગઠિત સમાજની પ્રભાવી છબી ઉપસાવવા સક્ષમ હોય.

આશા છે, આગામી વર્ષો દરમાન આપણા સમાજના પ્રજ્ઞાવાન વડીલોના માર્ગદર્શન તેમજ યુવા વર્ગના સક્રિય સંયોજને આપણું મહામંડળ સમસ્ત સમાજને ઉપયોગી એવી પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન તેમજ નિયોજન કરશે.

સંઘમ શરણમ ગચ્છામિ ।

અતુલ સોની
માનદ મંત્રી

મનુભાઈ કોટીયા
પ્રમુખ

હંસરાજ કંસારા
મુખ્ય તંત્રી

“લોભશ્રેદગુણેન કિં પિશુનતા યદ્યસ્તિ કિં પાતકે:
સત્ય ચેત્તપસા ચ કિં શુચિમનો યદ્યસ્તિ તીર્થેન કિમ् ।
સૌજન્ય યદિ કિં નિજે: સુમહિમા યદ્યસ્તિ કિં મણદનૈ:
સદ્ગ્રિધા યદિ કિં ધનૈરૂપયશો યદ્યસ્તિ કિં મૃત્યુના ॥”

-ભર્તુંદરિ રચિત નીતિશક માંથી.

અર્થાત્ જો લોભ છે તો અવગુણોની શી જરૂર છે? જો દુષ્ટા હોય તો પાપોની શી જરૂર? જો સત્ય હોય તો તપની શી જરૂર છે? મન પવિત્ર હોય તો તીર્થની શી જરૂર છે? સૌજન્ય હોય તો સ્વજનોની શી જરૂર છે? જો સારો મહિમા (કીર્તિ) હોય તો શાશગારની શી જરૂર છે? જો સારી વિદ્યા હોય તો ધનની શી જરૂર છે? જો અપયશ હોય તો મૃત્યુની શી જરૂર છે?

ઉપરોક્ત સુભાષિતમાં સુભાષિતકારે જાણે જીવનનો સાર સ્પષ્ટ કરવા પ્રયત્ન કર્યો છે. જીવનનો લક્ષ્ય અને જરૂરિયાતો જાણવા પ્રયાસ કર્યો છે. જીવનમાં કઈ બાબતને મહત્વ આપવું તે વિષે પ્રકાશ પાડવા પ્રયાસ કર્યો છે. લોભ, દુષ્ટા, સત્ય, પવિત્રતા, સૌજન્ય, મહિમા (કીર્તિ), સુવિદા અને અપયશ આપણા જીવન ને કેવી રીતે અને કેટલું પ્રભાવિત કરે છે તેનો ચિત્તાર આયો છે તો સામે પણે અવગુણ, પાપ, તપ, તીર્થ, સ્વજન, શાશગાર, ધન અને મૃત્યુની સાચી વ્યાખ્યા આપી તેનો પર્યાયવાચી અર્થ સમજાવ્યો છે.

માણસ તે પછી કોઈ પણ ધર્મ, જાતિ, કુલ કે દેશનો હોય સદ્ગુણ અને અવગુણ તેના જીવન સ્તરનાં માપદંડ બને છે. ત્યારે સુભાષિતકારનાં મત પ્રમાણે એક ‘લોભ’નો ગુણ તમામ અવગુણોનો પર્યાય બને છે. એક લોભ જીવનમાં અવગુણો હોવાનો કારણ બને છે. જેનાં જીવનમાં લોભ છે તેને અવગુણની જરૂર જ નથી! છે? ગુજરાતીમાં કહેવાયું છે કે, “લોભે લખણ જાય!” ગમે તેટલાં ગુણો હોય, જીવનમાં ગમે તેટલી સિદ્ધિઓ મળે પણ જો એક લોભ રૂપી અવગુણ આવે તો મેળવેલું બધું જ ચાલ્યું જાય છે. માટે જ કોઈ પણ બાબતે લોભથી બચી જેટલું અને જે મેળવ્યું તેમાં સંતોષ જ ઉચિત ગણી શકાય.

ઈશ્વરે આ દુનિયામાં જીવન તો કેટલાય પ્રાણીઓ ને બક્ષ્યું છે. પરંતુ, માણસ સર્વશ્રેષ્ઠ શા માટે? માત્ર તેની માનવતા થકી જ! જ્યારે માણસનાં જીવનમાં માનવતાનાં સ્થાને દુષ્ટા આવે છે ત્યારે તેનું જીવન સૌથી નીચા સ્તરનું બની જાય છે! આ દુનિયાનાં દરેક માણસનાં શબ્દકોષમાં ‘પાપ’ શબ્દનું સ્થાન છે જ! દરેક ધર્મ-સંપ્રદાય પાપથી બચવા નિર્દેશ આપે છે. કારણ પાપ જીવન માટે જેર સાબિત થાય છે. જીવનનાં પતનનું કારણ બને છે. ત્યારે વાસ્તવમાં દુષ્ટા મોટામાં મોટું પાપ ગણી શકાય! જે માનવતાનાં હન્નનું કારણ બને છે અને માનવતા જ તો માનવ જીવનનો આધાર છે! માનવ અને બીજા પ્રાણીઓ વચ્ચેનાં તફાવતને દૂર કરી દે છે. તેથી જો જીવનમાં દુષ્ટા હોય તો માનવનું મન કોઈ પણ પ્રકારનાં પાપ કરવા મેરાય છે. જીવનની કોઈપણ સિદ્ધિ કે ઉપલબ્ધ

મેળવવાનાં માર્ગમાં માનવતા ખોવાય નહીં અને દુષ્ટા આવે નહીં તેની તકેદારી રાખવી જ ધટે!

જે પ્રકારે રાંધેલું અને સરળ અને સુપાચ્ય બને છે, અનાજમાં રહેલાં તમામ દોષો અનિનાં તાપથી બળી નાશ થાય છે. તેવી જ રીતે જીવનમાં આવેલી તકલીફો, ઊતાર-ચઢાવ, ચડતી-પડતીથી જીવન પ્રત્યેનો અભિગમ સરળ બને છે અને સિદ્ધિ કે ઉપલબ્ધ ને જીવનાની, પચાવવાની ક્ષમતા આપોઆપ આવે છે. જીવન સરળ બનવાથી કોઈપણ પ્રકારનાં અવગુણ કે પાપરૂપી દોષ પણ નાશ પામે છે! માત્ર શર્ત આટલી જ રહે છે કે, આવનારી તકલીફો સામે અડગ રહી તેને સહન કરવું! જેવી રીતે અને રાંધવા માટે પૂરતાં સમય સુધી તેને અજિન પર રાખવું આવશ્યક છે, તેવી જ રીતે તકલીફો સામે અડગ રહેવું પણ આવશ્યક છે અને કદાચ એ જ સાચો ‘તપ’ કહેવાય છે. જીવનમાં જે સત્ય છે- સાચું છે તેને જ મહત્વ આપવું જોઈએ. જીવનની સાચી સિદ્ધિ પણ તેમાં જ રહેલી છે! અને વાસ્તવિકતા એ છે કે સત્યનાં પાલનમાં ડગલે ને પગલે તકલીફો-અડચણો આવે છે! દરેક ધર્મ-સમ્પ્રદાય પણ આ જ તથને સ્વીકારે છે કે, સાચા માર્ગ જવાથી જ તકલીફો આવે છે, જ્યારે ખોટો માર્ગ ઘણો સરળ હોય છે. તેથી જ જેણે જીવનમાં સાચો માર્ગ-સત્યનો માર્ગ અપનાવ્યો છે તેને લાંબા સમય સુધી કોઈ એક આસને બેસી, એક પગે ઊભાં રહી ‘તપ’ કરવાની આવશ્યકતા નથી, તે તો આપો-આપ તપસ્વીનાં સ્તરે પહોંચી જશે!

મનની શાંતિ જ જીવનનું લક્ષ્ય છે. આ શાંતિ શોધવા આપણો તીર્થયાત્રાઓ કરતાં હોઈએ છીએ. કારણ તીર્થક્ષેત્ર સાર્વભૌમિક હોય છે, કોઈ પણ પ્રકારનાં અવગુણો, પાપો કે તકલીફોથી પરે થઈ પવિત્ર હોય છે. એની પવિત્રતામાં થોડા સમયનો વસવાટ પણ જીવનમાં આવેલાં દોષો દૂર કરવાનો માર્ગ મોકળો કરી આપે છે! (તીર્થક્ષેત્રોનો વ્યાપારીકરણ, ગેરવહીવટ, સામ્રદ્ધાયિકતા જેવાં હુંગુણો આપણાં તીર્થક્ષેત્રોની દુંદશા નોતરે છે તે ભારતીય સંસ્કૃતિની વિટંબણા છે!) ત્યારે મનની ‘પવિત્રતા’ જીવનમાં તીર્થો જેવી જ શાંતિ પ્રસરાવવા સક્ષમ છે, કારણ કે મનમાં રહેલ મેલ-દોષ જ શાંતિ હણતા હોય છે. તેથી જેઓનું મન પવિત્ર છે તેને તીર્થોમાં જીવનાની શી જરૂર છે તેઓ તો જૂંપડીમાં પણ તીર્થ સમી શાંતિ મેળવી લે છે.

માણસ સામાજિક પ્રાણી છે. એક-બીજાનાં સહકાર કે સૌજન્ય વિના તેનું જીવન વિકસિત થતું નથી! જન્મથી લઈ મરણ સુધી તે પરિવારજનો-સ્વજનો પર નિર્ભર રહે છે. જો કુટુંબ-પરિવારમાં પરસ્પર સહકારની ભાવના ન હોય તો કુટુંબ-પરિવાર હોવા છિતાંયે તેનાં સભ્યો એકલવાયું જીવન જીવતા હોય છે ત્યારે બીજી તરફ જેઓનાં મનમાં ‘સહકાર’ની ભાવના હોય છે, તે કોઈ અજાણ્યા પ્રદેશમાં પણ કુટુંબ-પરિવાર ઊભું કરવા સક્ષમ હોય છે. તેથી જ જેઓમાં સહકારની ભાવના છે તેઓને સ્વજનની ખામી નથી રહેતી!

માણસ સૌને પ્રભાવિત કરવા પોતાનાં આંતરિક સૌંદર્ય કરતાં બાધ્ય દેખાવ ને વધુ મહત્વ આપે છે અને કદાચ આ મહત્વનાં કારણે જ વિવિધ પ્રકારનાં શાશ્વતારોનું જન્મ થયું હશે. ઘણું ખરું આ શાશ્વતારોનાં આધારે વ્યક્તિત્વની પરખ થતી હોય છે. પરંતુ જેઓએ પોતાનાં સદ્ગુણો, પવિત્રતા, સહનશક્તિ અને સહકારથી 'સુકૃતિ' મેળવી હોય છે તેઓ કોઈપણ શાશ્વત વિના જ સૌને પ્રભાવિત કરવા સક્ષમ હોય છે.

જીવનનાં પ્રત્યેક લક્ષ્ય ને મેળવવા પરોક્ષ કે અપરોક્ષરૂપે 'ધન' આવશ્યક હોય છે. તેથી જ તેનો સંગ્રહ પણ જીવનનો એક મહત્વનો લક્ષ્ય બની રહે છે! પરંતુ, જેમણે જીવનની સાચી વિદ્યા મેળવી છે, કમ સે કું પોતાનાં જીવનને ટકાવવા, વિકસાવવા આવશ્યક કળા સીખી છે તેઓને જ્યારે ધનની જરૂરત ઊભી થઈ ત્યારે તે ધન મેળવવા સક્ષમ બની રહે છે. દેશ, ધર્મ, જીતિ કુણ અને સમયને અનુરૂપ સાચી વિદ્યા (શિક્ષા) જેમનાં પાસે છે, તેમને ધન સંગ્રહ પાછળ જીવનનો અમૂલ્ય સમય ગુમાવવાની આવશ્યકતા રહેતી નથી!

પોતાની આસપાસ પોતાનો પ્રભુત્વ દુનિયાનાં દરેક માણસનાં જીવનનો વણલખ્યો લક્ષ્ય હોય છે. તે પ્રભુત્વ પછી કુટુંબ-પરિવારનો હોય, જ્ઞાતિનો હોય, ગામ-શહેરનો હોય કે પછી રાષ્ટ્રનો હોય, જેવી તેની ક્ષમતા તે મુજબ તે પ્રભુત્વ ઈચ્છાતો જ હોય છે! અને આ પ્રભુત્વ દૂર થતાં જ તેનો જીવન નિરસ અને નિષ્ઠિય બની જાય છે. જીવનની નિરસતા અને નિષ્ઠિયતા મૃત્યુતુલ્ય હોય છે. ત્યારે એક પણ કલંક કે અપયશ દાયકાઓનાં પ્રભુત્વ ને દૂર કરવા પૂરતો હોય છે! માટે જ જેઓ ને જીવનમાં કોઈપણ ક્ષેત્રે અપયશ મળે છે, તેઓ જે તે ક્ષેત્ર પૂરતો પણ પોતાનો પ્રભુત્વ ગુમાવે છે અને નિરસતા તથા નિષ્ઠિયતા મેળવે છે!

આમ, જીવનમાં સંતોષને, માનવતાને, સહનશીલતાને, પવિત્રતાને, સહકારને, સુકૃતિને, સાચી વિદ્યાને અને સુયશને મહત્વ આપવું જોઈએ તે જ આ સુભાષિતનો સાર છે! ■

પ્રેરણ

ગઈકાલ સ્વખતુલ્ય છે, આવતીકાલ માત્ર અભ્યાસરૂપ છે. માટે મરેલા ભૂતકાળની તેમજ નહિં જન્મેલા ભવિષ્યની ચિંતા કરો નહીં પણ શાશ્વત વર્તમાનકાળ પર જ મનને કેન્દ્રિત કરો. આજનો દિવસ છેલ્લો હોય તેમ માનીને તેને સારામાં સારી રીતે જીવો. દરેક ક્ષણ ખુબ જ અગત્યની છે. દરેક દિવસ એ જીવનમાં પલટો લાવવા માટે શ્રેષ્ઠ અને દરેક વર્ષ એ જીવનમાં આશાનું નવું કિરણ પ્રેરવાને માટે સારામાં સારો સમય છે. આરામ કે પ્રમાણે ચાહો નહીં. અધી ક્ષણ જેટલાં સમયને પણ વ્યર્થ ગુમાવો નહીં. ખૂબ બળવાન બનો. કીર્તનમાં તેમજ સંત અને ગરીબની સેવામાં લીન બનો, ધ્યાન ધરો. સત્યનો અહીં અને અત્યારે સાક્ષાત્કાર કરો. કાળને પેદે પાર લઈ જઈ કાલાતીત બનો.

નુદ્ધાભિહી દિવ્ય શાંતિલાલ - અંજાર

સાચો પ્રેમ કેમ પિછાણવો?

લગ્ન પહેલાં યુવક-યુવતી એકમેકને બરાબર ઓળખે તે જરૂરી છે. એકમેક માટે અંધવિશ્વાસ રાખવો નહીં જોઈએ. બસેએ એકબીજાના સદ્ગુણો અને હુર્ગુણોનો પણ સાચો ખ્યાલ મેળવી લેવો જોઈએ. કોઈએ બીજાને સંપૂર્ણ કે આર્દ્ધ માની નહીં લેતાં. એ પણ સામાન્ય માણસ છે ને માણસની જેમ સારાં ને નરસાં તત્ત્વનું વિચિત્ર મિશ્રણ છે એમ માનવું જોઈએ. લગ્ન પૂર્વ એકમેકનો પૂરો પરિયય ન થાય તો લગ્ન પછી ધાર્યું ન નીકળતાં એક પ્રકારની નિરાશા મનનો કબજો લઈ લે છે. વિવાહિત યુવક અને યુવતી એકબીજાને પૂરેપૂરાં પિછાને અને પછી સ્વીકારે એ ઈષ છે. સમજુને અપનાવવાથી પછી છેતરાયા જેવું લાગે નહીં.

એકબીજાના સદ્ગુણોની સાથોસાથ તેમની ગુટિઓ પણ ધ્યાનમાં રહે એ ખૂબ જરૂરી છે. વળી પ્રેમ બળવાન હોય તો બીજા કશાની ફિકર નહીં એમ માનીને અન્યોન્યની ટેવો, રીતભાત, રૂચિ અને સ્વભાવ તરફ દૂર્લક્ષ ન સેવવું. અલબતા, નાની નાની બાબતો પર વધુ પડતો ભાર નહીં મુકાવો જોઈએ પણ સાથોસાથ આ નાની નાની લાગતી બાબતો જ કેટલીક વાર મતભેદ કરતી હોય છે એ પણ નહીં ભૂલવું જોઈએ. એટલે લગ્નની સફળતા માટે લગ્ન પહેલાં બસે સંપૂર્ણ નિખાલસ બની રહે એ અનિવાર્ય છે. આર્થિક સ્થિતિ, શારીરિક સંપત્તિ, જીવન તરફનું વલણ, નોકરી, કારકિર્દિનો ખ્યાલ, એ બધું સ્પષ્ટ થવું જોઈએ. ટૂંકમાં એવી કોઈ મુખ્ય બાબત અણકથી નહીં રહેવી જોઈએ જે પાછળથી કહેવાથી બેમાંથી એકને આધાત લાગે કે છેતરાયા જેવું લાગે. અલબતા, જ્યાં પ્રેમ હોય ત્યાં આ બધું ગૌણ બની જાય છે પણ પ્રેમ એ અજ્ઞાનનો આશીર્વાદ નહીં બનતા જ્ઞાનનો વિશ્વાસ બનવો જોઈએ.

પ્રેમ કાંઈ લાયકાત માગતો નથી. એમ હોત તો સંસારનાં મોટા ભાગનાં સ્રી-પુરુષો સંસારની આ મહાન ભાવનાથી વંચિત જ રહી જાત. કોઈ પ્રેમીઓ એકબીજાની લાયકાતનો જ વિચાર કરતાં નથી પણ દરેક પોતાના પ્રેમીને લાયક બનવા તો મથે જ છે. એકબીજાને લાયક થવાની અને રહેવાની આ વૃત્તિ ન હોય તો સમાનતાની લાગણી રહેતી નથી અને લગ્નમાં સમાનતા જે સુખ આપી શકે છે એ બીજ કોઈ વસ્તુ આપી શકતો નથી.

મન... આમ તો કાનોમાત્ર વિનાનો બે અક્ષરનો શબ્દ. પણ એની તાકાત અગાધ. મનની સાથે બુદ્ધિ સંકળાયેલી છે. બુદ્ધિ સાથે કાવાદાવા, દલીલબાજ, તર્ક, પ્રપંચ સંકળાયેલાં છે. બુદ્ધિ એ ગલીકૂંઝી છે, રાજમાર્ગ નથી. બુદ્ધિ ગુનેગાર પણ છે, વકીલ પણ છે અને ન્યાયાધીશ પણ છે. એની પાસે અદાવત અને અદાલત બંને છે. અદાવત બીજા સાથેની નહીં, પણ પોતા સાથેની વિશેષ હોય છે. બીજા સાથેની તો દેખાય છે, પણ પોતાની સાથેની દેખાતી નથી અને જીવનના અંત સુધી એની ખબર પણ નથી પડતી. બુદ્ધિ સાથે અહુમ સંકળાયેલો છે. અહુમ બીજાને વાગ્યા વિના રહે જ નહીં. અને જ્યારે અહુમ ઘવાય ત્યારે માણસ અંદરથી ભાંગી પડે.

આ અંકથી આ નવી શ્રેણીનો પ્રારંભ થાય છે. શ્રી અતુલ સોનીએ લખ્યું છે તેમ 'યુવાવર્ગ'ને સમાજનો 'સેતુ' બનાવવા આવશ્યક છે કે તેઓ 'સમાજ'માં રસ લેતા થાય. આજની યુવા પેટોનું સંવાદ માદ્યમ 'Face-book' છે. સેતુ સાથે એનું જોડાણ આવકાર્ય છે. આશા છે, આપણો યુવાવર્ગ એને યોગ્ય પ્રતિસાદ આપશે અને વડીલો સંવાદના આવા આધુનિક માદ્યમનો સદૃપ્યોગ આવકારશે.

- મુખ્યતંત્રી

FACE TO FACE WITH OUR YOUTH

સમગ્ર દુનિયામાં છેલ્લા કેટલાક વર્ષોથી કોમ્યુનિકેશન ક્ષેત્રે ખૂબ પ્રગતિ થઈ છે. નવી ટેકનોલોજીની સંપર્કના નવા નવા માધ્યમો વિકસી રહ્યા છે. ઈન્ટરનેટનો વ્યાપ વધવાની સાથે સામાજિક નેટવર્કિંગ વેબસાઈટ ખૂબ લોકપ્રિય બની રહી છે. તાજેતરમાં અન્ના હજારેના ભ્રાણાર વિરુદ્ધના આંદોલનમાં બહોળી સંઘ્યામાં યુવા વર્ગ જોડાયેલ. અને જોતાજેતામાં તેનો વ્યાપ વધી ગયો. આ ચળવળની સફળતામાં Facebook જેવી વેબસાઈટનું મહત્વનું યોગદાન રહ્યું છે.

આપણા જ્ઞાતિ સમાજમાં યુવા વર્ગ ઈન્ટરનેટનો બહોળા પ્રમાણમાં ઉપયોગ કરે છે. મોબાઇલ પર પણ Facebook સાઈટ સહેલાઈથી ઉપલબ્ધ છે. આ માધ્યમનો ઉપયોગ કરી સમાજના યુવા વર્ગ સાથે સંપર્ક સાપ્ચવાનો એક વિચાર આવેલ. અનુભવે એવું જ્ઞાનયું છે કે સમાજના ૧૬થી ૩૦ વર્ષની વયજીથના યુવક યુવતીઓને અભ્યાસ સ્થિવાયના ઠીતર વાંચન પત્યે ખાસ અભિરૂચિ હોતી નથી.

હાલમાં 'જ્ઞાતિસેતુ' આપણા સમાજના ૨૫૦૦-૩૦૦૦ પરિવારોમાંથી ૧૦૦૦ જેટલા પરિવારોમાં નિયમિત જાય છે. તેનો બહોળો ચાહક વર્ગ છે તે હકીકત હોવા છતાં એવું મહેસુસ થઈ રહેલ હતું કે સમાજના નવ યુવાવર્ગની સાથે તાદાત્ય સાધવા તેમની રૂચિને અનુરૂપ કોઈ માધ્યમ હોવું જરૂરી

Facebook - એક નેટવર્કિંગ વેબસાઈટ

Facebook.com એ એક લોકપ્રિય સોશિયલ નેટવર્કિંગ સાઈટ છે. દુનિયાભરમાં આજે અંદાજે ૭૫ કરોડથી વધારે લોકો ફેસબુક પર છે.

Facebookમાં પોતાનું એકાઉન્ટ બનાવ્યા બાદ વ્યક્તિ વાખો લોકોના સંપર્કમાં આવી શકે છે. આ પેકી પોતાના ઓળખીતા, આંદોલન, સગા - સંબંધી - મિત્રોને તે Friend Request મોકલે છે. જે સ્વીકારવામાં આવતા તરત Friend - મિત્ર બની જાય.

દરરોજ Facebook પર કોઈને કોઈ લખાણ, વિચારો, ફોટોગ્રાફ, વિડીયો મૂકવામાં આવે છે. કોઈ પણ મેસ્ઝર એના વિચાર અને અતુલન્ય Facebook પર મૂકી Share કરી શકે છે, જે તેના સર્વે મિત્રો જોઈ - માણી શકે અને તેના પર કોમેન્ટ પણ કરી શકે - કોઈપણ બાધ્ય વગર.

Facebook મેસ્ઝર દ્વારા મછુદ અંશે પોતાના - પરિવારના ધરમાં, પ્રવાસ દરમ્યાન વિશેષ પ્રસંગ પર લેવામાં આવેલ ફોટોઓ મૂકવામાં આવે છે, જે તરત જ તમામ Facebook Friends જોઈ - માણી શકે છે.

કોઈ પોતાના મનપસંદ વિડીયો મૂકે, તો કોઈ જાગ્રવાલાયક અન્ય વેબસાઈટની લોક પણ મૂકે.

તાજેતરમાં અન્ના હજારેના સમર્થનમાં લાખો - કરોડો લોકોએ Facebook પર વિચારો પ્રદર્શિત કરેલ. આ મુવમેન્ટની સફળતા પાછળી Facebook અને Twitter જેવી વેબસાઈટની ભૂમિકા ખૂબ મહત્વની રહી છે. અન્ના હજારેની ટીમે આ ચળવળમાં યુવાવર્ગને જોડવામાં આ માધ્યમનો ભરપૂર ઉપયોગ કરેલ છે.

અંકડાકીય દસ્તિખો FACEBOOK

- ❖ માર્ક જુકેરબેંગ દ્વારા ૨૦૦૪માં Facebookની શરૂઆત થઈ.
- ❖ દુનિયાભરમાં ૭૫ કરોડ લોકો તેના સર્કિય મેસ્ઝર છે.
- ❖ ૨૫ કરોડ લોકો મોબાઇલ દ્વારા Facebookનો ઉપયોગ કરે છે.
- ❖ ૩૫ કરોડ લોકો દરરોજ Facebook પર હોય છે.
- ❖ ૧૮૦ દશોમાં Facebook ઉપલબ્ધ છે.
- ❖ દર મહિને ગ્રાન્ય અભજ જેટલા નવી વાર્તા, બ્લોગ, નોંધ, મેસેજ, ફોટોગ્રાફ, વિડીયો, આલ્બમ વિ. મૂકવામાં આવે છે.

છે. વળી એ પણ જ્ઞાનયું કે આ નવ યુવાવર્ગના યુવક - યુવતીઓ સામાજિક નેટવર્ક સાઈટ Facebookનો ખૂબ મોટા પ્રમાણમાં સતત ઉપયોગ કરી રહેલ છે.

સમાજના ભવિષ્ય એવા આ વર્ગની સમાજ પ્રત્યેની અભિરૂચિ વધે તે હેતુથી હાલમાં Facebook પર 'જ્ઞાતિસેતુ યુથ ફોરમ'ની રચના કરવામાં આવેલ.

Facebook પર "Gnyatisetu Youth Forum" શ્રુપની રચનાના માત્ર ચાર દિવસમાં જ તેમાં ૧૦૦થી વધારે સભ્યો જોડાઈ ગયા. હાલમાં ૨૦૦થી વધારે શ્રુપ મેસ્ઝર દરરોજ એકબીજા સાથે સંપર્કમાં રહે છે અને જ્ઞાતિ - સમાજ પ્રત્યે તેમના વિચારો કોઈપણ રોકટોક વગર અભિવ્યક્ત કરે છે.

આ શ્રુપની વિશેષતા એ છે કે હાલે તો માત્ર કચ્છી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિના જ સભ્યો જોડાયેલ છે. પરંતુ Facebookનો વ્યાપ તો વિશ્વવ્યાપી છે. એટલે આપણી સમસ્ત કંસારા જ્ઞાતિના કોઈ પણ યુવા યુવતી, તડા કે પડાના બેદભાવ વિના આ "Facebook Youth Forum"માં જોડાઈ પરસ્પર Face to Face થઈ શકે છે. ઉમરના બાધ વગર મનથી યુવાન એવા ઉત્સાહી જ્ઞાતિજોનો સતત પોતાના પ્રેરણાદાયી વિચારોથી Facebookને સમૃધ્ય બનાવી રહેલ છે.

આ શ્રુપના મેસ્ઝર થવા આપ મને Friend Request મોકલાવી શકશો.

શાતિસેતુ યુથ ફોરમ પર મૂકાયેલ કેટલાક વિચારો

(<http://www.facebook.com/groups/258146944201272>)

- જી બારમેડા ભદ્રેશ એ સમસ્ત બ્રાહ્મણ સુવર્ગકાર (મારુ કંસારા)ના શાતિજનોના પૂજનીય તથા વંદનીય બારમેડા નુખના પ્રાગટ્યદેવ શ્રી પંથીદેવજી મહારાજનો સુંદર ફોટોગ્રાફ મૂકેલ છે.
- જી રશ્મિન બારમેડાએ ખૂબ સુંદર લેખ મૂકેલ છે - 'પ્રાર્થનાચિંદી'. (જે આ અંકમાં અન્યત્ર લીધેલ છે.)
- જી ભરત બુધ્યભર્તી - અંજારમાં મારુ કંસારા સોની શાતિ મહિલા મંડળ દ્વારા ઉજવાયેલ કાર્યક્રમના ફોટો તથા વિગતો રજૂ કરેલ છે.
- જી તુલસીદાસ કંસારાએ ભુજ - કર્ણાં મળતી સ્વાદિષ્ટ વાનગીઓનું લીસ્ટ બનાવવાનું જણાવતા સંઘાંધ મિત્રોએ ઘણીબધી વાનગીઓ જણાવી. જેના પર રસપ્રદ કોમેન્ટ પણ થઈ.
- જી અતુલ સોનીએ સિલ્વર નાઈટ્રો ઓક્સાઈડથી કેન્સર થાય છે તેની વિગત મૂકી. આપણા કારીગરો માટે ચિંતાની વિગત મૂકેલ.

- જી ચેતન સોનીએ રાજકીય ક્ષેત્રે ફોરેન સર્વિસ તથા સરકારી અધિકારીશ્રી, નોકરીમાં આપણી સંખ્યા ઓછી હોવાનું ભવિષ્ય માટે આશા વ્યક્ત કરી.
- જી રસીકભાઈ મહીચ્છાએ જણાવેલ છે કે મહીચા નુખના કુળદેવી સચ્ચા માતા મૂળ બેરાજામાં બિરાજે છે પરંતુ ઘણા વર્ષોથી ભુજમાં શ્રી ચંદુભાઈ અને તેમના ઘરમાં સ્થાપના કરી સેવા કરી રહ્યા છે. મહા સુદ-૧૪ના રોજ નૈવેદ્ય / હવન સમૂહ પ્રસાદ લેવાય છે. એની સાથે ફોટોગ્રાફ મૂકેલ છે.
- જી સુનીલ સોનીએ જ્ય મહા કાલીકામાંનો સુંદર ફોટો મૂકેલ છે.
- જી રશ્મિન બારમેડાએ શ્રી સાબરકાંઠા જલ્લા કચ્છ મારુ સોની મંડળની જનરલ મિટીંગ દેખેગામ ખાતે યોજાયેલ તેની વિગતો - ફોટોઓ મૂકેલ છે.
આ ઉપરાંત પ્રજ્ઞેશ સોની, ભદ્રેશ બારમેડા, પંકજ સોની, મનુભાઈ કોટીયા, સુનીલ સોની, ગીરીશ સોની, મેહુલ બુધ્યભર્તી, ભરત સોની, નેહા બગા, તુલસી કંસારા, નમ્રતા સોની, ભરત બુધ્યભર્તી વિ. મિત્રો 'શાતિસેતુ યુથ ફોરમ'માં સક્રિય રહેલ છે.

લગન વિરછેદ જેવા ગંભીર વિષય પર 'ફેસબુક' શાતિસેતુ યુથ ફોરમ પર રજુ થયેલ વિચારોના કેટલાક અંશો

Pragnesh Soni : After success of 25th Samu Lagan.I have heard that nearly 8 to 10 couples have got divorce. nearly 20% that to in span of 4 to 6 months. If we can form a committee for samu lagan to get Two Souls together. Then we can also form a counseling committee that this Two soul don't get depart from each other, that too for little misunderstanding. Divorce is viewed as a last resort, to be avoided at all costs if possible and not to be lightly granted. we should council it to resolve to build sound and permanent marriages.

Tulsi Kansara, Sunil Soni, Mehul Budhbhatti and 2 others like

Rashmin Barmeda : I m in completely agreement, not only this i m proposing my self to be a part of the commitee, let us initiate & take it forward.....

Pragnesh Soni : then let start it.

Atul Soni : ભાઈ પ્રજ્ઞેશને ખૂબ અગત્યના વિષય પર ચર્ચા શરૂ કરવા બદલ અભિનંદન. આ ખૂબ હુઃખદાયી બાબત છે. આપણી સંસ્કૃતિ મુજબ લગન એ માત્ર બે વ્યક્તિઓનું જ નહીં પણ બે પરિવારોનું મિલન ગણાય. પરંતુ મોટાભાગના કિરસાઓમાં પારિવારિક અહુમ્જ જ આવા પરિણામો માટે જવાબદાર હોય છે. કમિટી બનાવવા માત્રથી કદાચ ઘાયા પરિણામો નહીં આવે. સમાજમાં જાગૃતિ લાવવા સતત અભિયાન ચાલુ રાખવું પડશે. આ બાબતમાં સમિતિ માર્ગદર્શન જરૂર કરી શકે. આ બાબતે હું સદા આપની સાથે રહેવા તૈયાર છું. આભાર.

Manubhai Kotadia : દરેક વ્યક્તિએ પોતાનો અહુંકાર છોડીને બીજાની ભાવનાઓ સાથે સંમત થવું જરૂરી છે.

Rashmin Barmeda : Manubhai, Atulbhai; we really put forward this initiation & request you to guide/advise for further line of actions or how we should work toward objective of this very important initiative commenced by pragneshbhai.

Rashmin Barmeda : I really appreciate your views on this issue.

Mehul Budhbhatti : Atulbhai, I think we should publish this post as well as your comments in

---

"GNYATISETU" so that, not only we, but all families can read it....

Bharat Budhbhatti : Atulbhai, I think, Rashminbhai and other peoples who are keen to work in this social matter shall be recommended to be made a member of Social Committee of Mahamandal. As you know that we already have formed a committee for such matters and Mr. Shivlalbhai Soni of Anjar is the chairman. We shall make this committee strong by keeping the members who are really interested to work.

Pragnesh Soni : first of all warmthness thanks to all of who like this suggestion.

Atul Soni : Pragnesh - keep posting

Pragnesh Soni : Oh sirji good afternoon.

Pragnesh Soni : Dear, Atulbhai, Let us start to work on this matter with all your co-operations & experience. And try to see that we get a fruitful efforts from it. I like the suggestion of Mehulbhai that we can post it in Gnyatisetu. As Bharatbhai said that there is Social committee for such matter that's very nice of it. I also like post of Manubhai.

Atul Soni : શિવુભાઈ ખૂબ ઉત્સાહી અને સેવાભાવી છે. તેઓને હાઇક શુભેચ્છા.

Pragnesh Soni : That's nice.

Atul Soni, Pragnesh Soni : Yes, we taking all comments on next issue of Setu. We r also starting one permanent column dedicated to this issue. First we contact all like minded persons and start addressing basic issue responsible for such result. Debut program can be arranged at all Gnyati gathering, youth can prepare some drama like programs. These all steps could have long term effect. So we should be persistent for issue for long time.

Tulsi Kansara : Is it really divorce or temporary seperation? Committee members can carry out a study, by interviewing parents of both sides, wishes of both spouses and common reasons for seperation or proposed divorce... solutions for reunion may be there only.

Atul Soni : Counselling can be one aspect of the solution but committee should work to study the root causes of problem and create atmosphere so that number of such incidents can minimised. I am optimistic.

Pragnesh Soni : Problem arises due to lack adjustibility, lack of passions, more involvement of in-laws. I think we should publish every not then articles in Setu regarding strong marriage relationship & causes of divorce.

Chetan Soni : Intellectual gap between the both the life partners also plays a role to intensify the problem. An opportunity to know each other well prior to marriage should be provided by both the familises to minimise such incidents. Of course, counselling by the committees such as one proposed will be valuable.

Bharat Budhbhatti : Another problem persist in our community is that the parents are very reluctant to discuss such problems with their wards. We need to get bit friendly with our children and should discuss each and every problem concerning their life. This will also help to minimize such problems to some extent.

Bharat Budhbhatti : We need to bring such awareness by counselling.

Atul Soni : Sure.

Sanjeev Kansara : Yes, I will agree with you and thanks to u that very serious about this matter.

જ્યાબેન કાકુભાઈ બુદ્ધભંડી - અંજાર

આપણી ઉચ્ચ જ્ઞાતિ, ઉચ્ચ વિચારો, ઉચ્ચ સમાજમાં આપણી ગણના થાય. કાર્યો પણ સારા અને વિચારો પણ સારા. સંગઠન પણ સારું. આપણો સમુદાય મોટો અને હવે તો અભિલ ભારતીય સ્તરે મહામંડળ પણ બન્યું. જેથી ઘણા-ઘણા સારા કાર્યો કરવાની ઘણી બધી શક્તિનો સમુદાય ભેગો થયો. ઘણા નવા-નવા કાર્યોની શરૂઆત પણ કરી. પરંતુ હજુ આપણે જાણે ઘણાં પાછળ હોઈએ તેવું એક બાબતમાં લાગે છે. અને તે છે : “સગાઈ - લગ્ન વિચ્છેદની સમસ્યાનું સમાપ્તાન.” આ સમસ્યાનાં સમાપ્તાન માટે શું કરવું ધરે?

પ્રથમ તો આ અંગે જ્ઞાતિનાં સર્વે ઘટકોને આવરી લેતા નિયમ - કાયદાની વ્યવસ્થા હોવી જરૂરી જણાય છે. નિયમ - કાયદાની બીકે એક તો આવા પ્રશ્નો ઊભા થતાં અટકશે, તો બીજી તરફ ઊભા થયેલા પ્રશ્નોના સમાધાન માટે વચ્ચે માર્ગ કાઢવામાં પણ સરળતા રહેશે.

આપણી જ્ઞાતિમાં એવી કોઈ વ્યવસ્થા હોવી જરૂરી છે જે મુજબ પ્રત્યેક ઘટક ટ્રસ્ટોની સમિતિઓ સગાઈ-લગ્નની જાણકારી અને નોંધ રાખે. જેથી બંને પક્ષકારોને સાથ-સહકાર અને સલાહ-સૂચન મળી રહે અને થોડી ગણી માહિતીનાં આધારે એકબીજાને વિચાર કરવાનો સમય મળી રહે.

સગાઈ-લગ્ન વિચ્છેદનાં કારણો તો ઘણાં અપાતાં હોય છે પરંતુ મુખ્ય કારણોની જાણકારી અને પૂરા પુરાવા વિના વિચ્છેદ ન થઈ શકે તેવો પણ સખત કાયદો જરૂરી જણાય છે.

નાની-નાની બાબતોને આગળ ધરી દઈ, સંબંધને થોડા જ સમયગાળામાં પૂરો કરી દઈ બંને પક્ષો દ્વારા સામ-સામા આક્ષેપો તો બંને પાત્રો ઉપરાંત વડીલોની પણ ઓછી સમજશક્તિ અને સહનશક્તિ જ દર્શાવે છે!

આ સમસ્યાના સમાધાન માટે પ્રત્યેક ઘટકમાં એક અલાયદી સમિતિ હોવી જોઈએ. જે આ અંગેના નિયમ-કાયદાની વ્યવસ્થા જાળવવાની સાથોસાથ પ્રશ્નોનાં સમાધાન સમયે બંને પાત્રોની જુબાની લેવા તથા છુટાછેડા અંગેના સરકારી કાયદા-કાનૂનની માહિતી આપે.

અભિલ ભારતીય સ્તરે મહામંડળ દ્વારા પણ આ અંગેની એક સમિતિની વ્યવસ્થા હોવી જોઈએ જે સમગ્ર જ્ઞાતિમાં સગાઈ-લગ્ન અંગેનાં એક સમાન નિયમો - કાયદાઓ ઘડે. નિયમો કે કાયદાઓની એક સમાનતાનું સખતપણે પાલન કરાવવા સક્ષમ હોય અને આવશ્યકતા જણાય ત્યાં થોડાઘણા દંડની જોગવાઈની પણ સત્તા ધરાવે. જ્ઞાતિનાં નિયમ - કાયદાની થોડીઘણી બીકનાં હિસાબે, અસુક બદનામીની બીકે કે પછી દંડના હિસાબે પણ બંને પક્ષો અંદરોઅંદર સમજૂતી કરવા તૈયાર થઈ જશે.

નિયમો - કાયદાઓની વ્યવસ્થા હોવાથી અજ્ઞાયા કુંદુંબમાં સંબંધ કરવામાં પણ કોઈને ડર નહીં લાગે કારણકે જ્ઞાતિનાં ચોપડે

આ બાબતની નોંધ હોય અને કોઈ કારણસર કોઈ પ્રશ્ન ઊભો થાય તો જ્ઞાતિ કાર્યકરોનો સાથ અને સલાહ-સૂચન મળી રહે.

ઘણુંખરું બંને પક્ષોએ માતા-પિતા કે વડીલો પોતાનાં સંતાનોને પૂરાં સમજી શકતાં નથી. સંતાનોની કેવી પસંદગી છે, શું આશા કે જરૂરિયાત છે તે સમજી શકતા નથી. તો સાથે સગાઈ - લગ્ન બાદ તેઓનાં શું કર્તવ્યો છે તે પણ સમજાવી શકતા નથી. ભલે સુધરેલા જમાના પ્રમાણે વાતચીત કરવા દે છે પણ બંને પક્ષો ચોખ્યી વાત કરતા નથી અને ઉતાવળા પગલાં ભરી લે છે.

એકબીજાને વહેવારની દટ્ટિએ સમજવામાં ઘણી ભૂલો કરી બીજાને મોટે વાત કરે પણ સામસામે બેસીને ચર્ચા કરીને સમાધાન કરી લેતા નથી. તેમાં ઘણાં મનહુંખ થાય છે. ઉતાવળે સંબંધ વિચ્છેદ સુધીનો નિષ્ણય લઈ તરત વાતનો પ્રચાર પણ કરી દે છે. ત્યારે સંબંધ વિચ્છેદની બંને પક્ષોએ આ અંગેની સમિતિમાં નોંધ કરાવ્યા બાદ જ સંબંધ વિચ્છેદ માન્ય ગણાય તેવા નિયમની વ્યવસ્થા પણ કરી શકાય. જેથી સંબંધ વિચ્છેદ પૂર્વે જ્ઞાતિ કાર્યકરો સમાધાન માટે પૂરતા સમય સાથે પ્રયાસો કરી શકે.

બંને પક્ષે પોતાના સંતાનની ભૂલ પહેલાં જોવાની રહે છે. પોતાના સંતાનની ભૂલને ઢાંકવા માટે સામેનાં પક્ષને દોષ દઈને જ સંબંધ વિચ્છેદની વાત કરવાથી સામેનો પક્ષ વગોવાઈ જાય છે તે પણ એક દુઃખની વાત છે. એના માટે પણ જ્ઞાતિનાં કાર્યકરોની સલાહ-સૂચન જરૂરી થાય છે. તો તેની પણ વ્યવસ્થા કરી શકાય.

સંબંધ વિચ્છેદ બંને પક્ષો માટે દુઃખ, તનાવ અને બદનામીનાં કારણ બને છે ત્યારે સંબંધ પ્રત્યેની થોડી ગંભીરતા, થોડી ધીરજ અને જ્ઞાતિનાં નિયમો તથા કાયદાઓ પ્રત્યેનો આદર, વિશ્વાસ અને તેના પાલનની તૈયારી આ સમસ્યાના સમાધાન સાથે ભાવિ પેઢીના સારા ભવિષ્યનો માર્ગ ખોલી આપશે. ■

“જ્ઞાતિસેતુ” અંકો ભાબત વિગતો મોકલવાની અંતિમ તારીખ ૩૦-૮-૨૦૧૧

જુન-જુલાઈ અંકમાં પૃષ્ઠ-૫ પર ઉપરોક્ત બાબતે આમંત્રિત વિગતો જે ૩૧-૮-૧૧ સુધીમાં મોકલવાની હતી તે હવે લંબાવીને ૩૦-૮-૨૦૧૧ રાખવામાં આવી છે. “સેતુ” સાચવણી શોખીન વાચકોને વિગતો મોકલવા ફરી એકવાર અનુરોધ કરવામાં આવે છે. આપની વિગતો મોકલો અને ચોગ્ય ઈનામ મેળવવા ભાગ્યશાળી બનો.

- મુખ્યમંત્રી

“મહામંડળની સામાન્ય સભામાં શિક્ષિત અને સંગઠિત સમાજ માટે કાર્ય કરવાનું આદ્ધાન કરતા મહામંડળ પ્રમુખશ્રી”

શ્રી અખિલ ભારતીય મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહામંડળની સામાન્ય સભા મહામંડળનાં પ્રમુખ શ્રી પ્રભુદાસભાઈ ખેતશીભાઈ ગુજરાતીનાં અધ્યક્ષ સ્થાને તા. ૨૪-૦૭-૨૦૧૧નાં રોજ ટાઉનહોલ, ભુજ ખાતે મળેલ હતી. મહામંડળનાં પાંચ વર્ષ પૂર્ણ થતાં આગામી ગ્રાં વર્ષનાં કાર્યકાળ માટે સર્વ સહમતિથી ફરી પ્રમુખપદ સંભાળતાં શ્રી પ્રભુદાસભાઈ દ્વારા રચાયેલ નવી કારોબારી સમિતિની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી.

મ હ ૧ મ ૩ જ
પ્રમુખશ્રી, મહામંત્રીશ્રી
ઉપરાંત ભારતભરનાં
જ્ઞાતિનાં ૧૮
ઘટકોમાંથી ઉપસ્થિત
ઘટક પ્રમુખશ્રીઓ,
'જ્ઞાતિ સેતુ'નાં તંત્રીશ્રી
તથા ભુજ જ્ઞાતિનાં
પ.પૂ. ગોર શ્રી
સુમનયંદ્ર વ્યાસનું ભુજ
મહિલા મંડળ સભ્યો
દ્વારા સ્વાગત કરવામાં
આવ્યું હતું અને મંચસ્થ
મહાનુભાવો દ્વારા હિય
પ્રાગટ્યથી સામાન્ય
સભાનું પ્રારંભ કરાયું
હતું.

નખતાણા મુકામે
મળેલ જનરલ મીટિંગ
તથા ભુજ મુકામે મળેલ
કારોબારી મીટિંગની
પ્રોસિદ્ધિંગનું વેચાણ કુ.
એકતા હેમેન્ડકુમાર
કઢા, અંજાર દ્વારા
કરવામાં આવ્યું હતું
તો મહામંડળનાં નાણાંકિય હિસાબોની રજૂઆત મહામંડળનાં
ખજાનચી શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ જટુભાઈ ચનાણી દ્વારા કરવામાં આવી
હતી. તમામ ઘટક પ્રમુખોનાં સમાવેશ સાથે ૫૧ સભ્યોની કારોબારી
સમિતિ, ૧૨ આમંત્રિત સભ્યો, ચાર પેટા સમિતિ કન્વીનર તથા
મહિલા સેલ કન્વીનરનાં નામોની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી.

હોદેદારોનાં સંક્ષિમ પરિચય બાદ સામાન્ય સભાને સંબોધિત
કરતાં પ્રમુખશ્રી પ્રભુદાસભાઈએ મહામંડળ દ્વારા સમગ્ર ભારતભરનાં
જ્ઞાતિજનોને સંગઠિત કરવાનાં કાર્ય થયા હોવાનાં સંતોષ સાથે

જ્ઞાતિની બહેનોની જેમ જ ભાઈઓને પડા શિક્ષણક્ષેત્રે આગળ
આવવા પર ભાર મૂક્યો હતો. તો મેડિકલ અને શિક્ષણ ક્ષેત્રે કાર્ય
માટે મજબૂત ફંડની જરૂરિયાત માટે સ્વૈચ્છિક ડેનેશન માટે
જ્ઞાતિજનોને અપીલ કરી હતી.

મહામંત્રી શ્રી પ્રેમજીભાઈ કેશવજીભાઈ સોલંકી એ આગામી
ગાં વર્ષમાં
સમાજોટક્ર્ષ માટે
શક્ય તેટલી મહેનત
કરવા તથા પોતાના
વિસ્તારનાં પ્રશ્નોની
લેખિત રજૂઆત
કરવા ઘટક
પ્રમુખ શ્રી ઓને
અપીલ કરી હતી.
સ ૧ થ ૧ - સ ૧ થ ૧
મ હ ૧ મ ૩ જ
કારોબારીનાં સભ્ય
હોય કે ન હોય
મ હ ૧ મ ૩ જ મ ૧
યોગદાન આપવા
ઇચ્છૃક પ્રત્યેક
વ્યક્તિની મદદ
અવશ્ય લેવાશે તેથું
જગ્યાયું હતું.

ભુજનાં પ.પૂ.
ગ ૧૨ શ્રી ન ૧
આશીર્વદન બાદ
મહામંડળનાં અન્ય
હોદેદારો ઉપરાંત
મુંબઈ, અમદાવાદ,
ભુજ, અંજાર,
માંડવી તથા
નખતાણા સહિત પશ્ચિમ કચ્છનાં ઉપસ્થિત આગેવાનો એ ફંડ
વિષયક, કાર્ય પદ્ધતિ વિષયક, મહિલા જગૃતિ વિષયક, જાહેર ક્ષેત્રે
જગૃતિ વિષયક પોતાનાં વિચારો રજૂ કર્યા હતાં.

સામાન્ય સભાનું સંચાલન શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ જટુભાઈ ચનાણી
એ સંભાળ્યું હતું. તો સામાન્ય સભા તથા ભોજનની સુવ્યવસ્થા
શ્રી સુનિલભાઈ માધવજ પોમલનાં નેતૃત્વ હેઠળ ભુજ જ્ઞાતિ
કારોબારી સભ્યો, યુવક મંડળ સભ્યો તથા મહિલા મંડળ સભ્યોએ
સંભાળી હતી. ■

મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહામંડળની બેઠકમાં દીપ પ્રાગટ્ય કરતાં

અધ્યક્ષ પ્રભુદાસભાઈ ગુજરાતી, ભુજ જ્ઞાતિના પ્રમુખ કિશોરભાઈ ચનાણી, સુમનભાઈ વ્યાસ

શ્રી મારુ કંસારા સોની મહામંડળની સામાન્ય સભામાં આ સમિતિના પુનઃ ગઠન માટે ચર્ચા-વિચારણા કરવામાં આવી હતી. ગત પાંચ વર્ષમાં આ સમિતિ દ્વારા સમાજ માટે દણાંતરૂપ કહી શકાય એવી કોઈ જ કાર્યવાહી થઈ શકી નથી તે વાતને બાજુ પર મૂકીને પણ આપણો સૌઅં એક બાબત સમજવી ખૂબ જરૂરી છે કે સમાજ માટે આવી સમિતિ એક ઢાલનું કામ કરે છે, બચાવનું કાર્ય કરે છે. તેના સક્રિય સભ્યો સમાજમાં ઊભા થતાં કૌદુર્બિક વિખવાદોને રોકવાનું કામ કરી શકે છે.

સામાજિક સમિતિ દ્વારા તમામ ઘટક પ્રમુખોને સમય અનુસાર યોગ્ય માર્ગદર્શન મળી રહે છે. પક્ષકારોને સમાધાનના - સમજાવટના માર્ગથી કોઈપણ વિખવાદ-સમસ્યા પર ઉકેલ સાધવામાં મદદરૂપ થઈ શકે છે. કાનૂન માર્ગથી જે કંઈ ખર્ચ થાય છતાં પણ સંતોષકારક નિવડો ન આવી શકે તેવું ઘણાએ અનુભવ્યું હશે. જ્યારે સામાજિક સમિતિ દ્વારા સમાજ માટે સમાધાનકારી વલણ અપનાવીને બંને પક્ષોને સંતોષ થાય તેવું ન્યાયી કાર્ય કરીને ફરી પાછો સુમેળ સાધીને સમાજના હિતમાં હોય તેવું ઉમદા કામ કરી પ્રેરક ઉદાહરણ પૂરું પાડી શકે છે.

મારુ કંસારા સોની સમાજમાં મિલકતને લગતા, કૌદુર્બિક સંબંધોને લગતા, જવાબદારીમાંથી છટકવાની કોશિષ્ણને લગતા કે સમાજ માટે લાંબેગાળે નુકસાનકારક નિવડતા હોય તેવા વિવાદોને તાત્કાલિક ડામવાની જરૂર હોય છે. ત્યારે પ્રાચીન કાળમાં જ્ઞાતિપંચ દ્વારા સમાધાનકારી વલણ અપનાવીને સમસ્યાનો નિવેદો લાવી દેતા તેવા ન્યાયીક પંચની રચના હતી જ. હવે એ જ કાર્ય દરેક ઘટક પ્રમુખોએ પણ કરવાની જરૂર છે. જરૂર પડ્યે સામાજિક સમિતિના કન્વીનર અને સમિતિના સભ્યો તેમાં દરમ્યાનગીરી કરી શકે છે

અને મદદરૂપ થઈ શકે છે.

વર્તમાન યુગમાં આર્થિક ઉદારીકરણ બાદ વૈશ્વિક દોડમાં ભૌતિક સુખ સગવડોની સૌને જંખના જાગી છે. પરિણામે વ્યક્તિગત રીતે સૌ એક યા બીજી રીતે સ્ટ્રેસ અનુભવે છે. સહનશીલતા દિન-પ્રતિદિન ઘટતી જાય છે તેવા સમયમાં એકમાત્ર સમજજા જ સેતુનું કાર્ય કરે છે. કોઈપણ નાની બાબતને મોટું સ્વરૂપ ન અપાય તેમ વધુ પડતું સહન ન કરાય તે વખતે વાત કરવાથી કે વિગતો જણવવાથી, સમજવટથી સામાજિક ઉકેલ સાધી શકાય છે અને હળવાશનો આનંદ મેળવાય છે. સામાજિક સમિતિ આવા ઉદેશ સાથે સમરસતા જણવવાની સેવા કરે છે.

ભવિષ્યની પેઢી અને વર્તમાન યુવા પેઢી પણ આજ રીતે વૈશ્વિક દોડમાં સ્ટ્રેસ ન અનુભવે પરંતુ વાસ્તવિક સ્થિતિનું મહત્વ સમજે, સંયમિત જીવન જીવી શકે છે તેમજ પરસ્પરના સહકારથી દરેક પ્રશ્નનો ઉકેલ શોધી શકે તેવું વાતાવરણનું નિર્માણ સામાજિક સમિતિના ઉમદા કાર્યથી થઈ શકે છે. તેથી દરેક યુગમાં, દરેક સમાજમાં મોટા લોકોની આમન્યા, મર્યાદા સૌ જણવતા હતા. વડીલો જ કુટુંબોમાં સમરસતા જણવાઈ રહે તેવી ભાવનાથી, ઉદાર બનીને સમાજની ઉમદા સેવા કરતા, સમાજનું જતન કરતા હતા.

આજે પણ વડીલોની વાતોને ધ્યાન દેવાની, સમજવાની જીવનમાં ઉતારવાની એટલી જ જરૂર છે. વડીલોની સાચી સલાહ કોઈનેય ક્યારેય નુકસાનકારક નથી નીવડતી. એટલું જ નહીં આપણામાં થોડુંક જતુ કરવાની ભાવના નિર્માણ થાય તો સામે પણ પણ એવી ભાવના પેદા થાય જ તે નિર્વિવાદ છે. આમ મારું માનવું છે કે સામાજિક સમિતિ ખૂબ જ જરૂરી છે. ■

શ્રી અખિલ ભારતીય મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહામંડળ

તા. ૨૪-૦૭-૨૦૧૧, સામાન્ય સભામાં વરાયેલ હોદ્દેદારો (૩ વર્ષ માટે)

હોદ્દેદારો :-

પ્રમુખશ્રી	:- પ્રભુદાસભાઈ ખેતશી ગુજરાતી (ભુજ),
મહામંત્રીશ્રી	:- પ્રેમજીભાઈ કેશવજીભાઈ સોલંકી (વડાલી),
ખજાનનીશ્રી	:- ચંદ્રકાંત જદુભાઈ ચનામી (ભુજ),
ઉપપ્રમુખશ્રી	:- હરિલાલ લખમશી વિસા પરમાર (અંજાર),
ઉપપ્રમુખશ્રી	:- અમૃતલાલ જેઠાલાલ સોલંકી (ભુજ),
ઉપપ્રમુખશ્રી	:- લખમશીભાઈ ઈશ્વરલાલ કોટડિયા (નખગાણા),
ઉપપ્રમુખશ્રી	:- પ્રકાશચંદ્ર ભગતલાલ બારમેડા (રાયપુર),
મંત્રીશ્રી	:- ઈન્દ્રુભાઈ હરિરામ સોલંકી (ભુજ),
મંત્રીશ્રી	:- ભરતભાઈ તુલસીદાસ બગ્ગા (ગાંધીધામ),
મંત્રીશ્રી	:- દિરાલાલ મોહનલાલ બગ્ગા (નખગાણા),

સહમંત્રીશ્રી : - જયંતીલાલ હીરજી સાકરિયા (મુંબઈ),

સહમંત્રીશ્રી : - કુ. એકતા હેમેન્ડ્રભાઈ કહા (અંજાર).

પેટા સમિતિ કન્વીનરશ્રીઓ :-

- મેઝિકલ સમિતિ કન્વીનર શ્રી : સુનિલભાઈ માધવજી પોમલ (ભુજ),
- શિક્ષણ સમિતિ કન્વીનરશ્રી : ચેતનકુમાર ઈશ્વરલાલ બારમેડા (ભુજ),
- ક્લાસસ્કૂલિક સમિતિ કન્વીનરશ્રી : સુધાબેન અમૃતલાલ બુદ્ધભાઈ (ભુજ).

**નવી વરાયેલ કારોબારી સમિતિ દ્વારા મળેલ
પ્રથમ કારોબારી મીટિંગમાં સર્વાનુમતે રચાયેલ....**

- સામાજિક સમિતિ કન્વીનરશ્રી : શિવલાલ શામજ મૈચા (અંજાર).
- મહિલા સેવા કન્વીનરશ્રી : લતાબેન ઈન્દ્રુભાઈ સોલંકી (ભુજ).

શ્રી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ ટ્રસ્ટ - ભુજ દ્વારા આયોજિત ધોરણ-૧થી કોલેજ સુધીનાં તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓનો સરસ્વતી સન્માન સમારંભ તેમજ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ, ભુજ જ્ઞાતિ પ્રમુખ કિશોરભાઈ ચનાણીનાં અધ્યક્ષ સ્થાને યોજાયો હતો. મુખ્ય મહેમાનપદે જાણીતા શિક્ષણવિદ્ય અને પ્રભર વક્તા ગીજુબાઈ ભરાડ ખાસ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

ટાઉનહોલ ખાતે વિશાળ સંખ્યામાં ઉપસ્થિત શ્રોતાજનોને ગીજુબાઈ ભરાડે સતત ૫૦ મિનિટ સુધી સરળ અને અસ્ખલિત વાણીમાં સંબોધતા જ્ઞાનાયું હતું કે આજનાં બાળકો ખૂબ હોશિયાર છે, ચપળ છે, ચતુર છે. એમને શિખામણ કે ઠપકો આપવાની જરૂર નથી. બાળક કદ્યામાં ન હોય કે તોફાની હોય તો એને પ્રેમથી સમજાવો, પછી જ ઠપકો આપો. પણ આજના મા-બાપો આથી ઉલટું કરે છે. પ્રથમ ખૂબ વઢે, પછી પ્રેમ કરે છે. તો કયારે ધોલધપાટ પણ કરે છે. જેનાથી બાળકના મનમાં દ્વેષ પેદા થાય છે. બાળક વિન્દોહી બને છે અને બાળક મોટો થતાં મા-બાપને ગાંઠતો નથી. ખાસ કરીને ધોરણ-૧થી દ્વારા સુધીનાં બાળકોને માત્રાને માત્ર પ્રેમ આપો. પોતાનાં મનનીય પ્રવયનમાં જ્ઞાતિજનોને જક્કી રાખતાં ગીજુબાઈએ વધુમાં કંચું કે, દરરોજ માતા-પિતાએ અડવો કલાક બાળકો

‘સેતુ’ના ભુજ ખાતેના સહયોગી શ્રી પી. જી. સોની ‘દાસ’ દ્વારા પ્રેષિત માહિતી સાથે ગાળવો જ જોઈએ. દરેક ઘરમાં સારા અને સંસ્કારી પચાસેક પુસ્તકો હોવા જ જોઈએ. જેનાં દરરોજનાં વાંચનથી બાળકોમાં સારા સંસ્કારો અને ચારિત્રનું નિર્માણ થશે. આજે મા-બાપો પોતાનાં બાળકોમાં અભ્યાસનાં ટકાવારીની દર્શિએ વધારે પડતી આશા રાખે છે, જે બરાબર નથી. આ ટાંકણે તેમણે અનુભવોનાં નિયોડ સાથે દાંતાંતો આપી શ્રોતાઓની દાદ મેળવી હતી.

પ્રમુખ સ્થાનેથી કિશોરભાઈએ તેજસ્વી બાળકોને અભિનંદન આપ્યા હતા અને આજના સમારોહમાં ભાગ લેવા બદલ જ્ઞાતિજનોનો આભાર માન્યો હતો. આ પ્રસંગે તેમણે ગીજુબાઈનું ચાંદીના મોમેન્ટો અને શાલ ઓઢાડીને સન્માન કર્યું હતું. તથા ભરતભાઈ બગા (ગાંધીધામ)નું ખાતાકીય પદોન્તતિ થતાં શાલ ઓઢાડી સન્માન કરવામાં આય્યું હતું. ધોરણ-૧થી ત કમાંકે આવેલા તેજસ્વી બાળકોને અગ્રાણીઓનાં હસ્તે સન્માનવામાં આપ્યા હતા. અગ્રાણી અમૃતલાલ સોલંકીએ એજયુકેશન ટ્રસ્ટની, પ્રારંભથી વિગતો વંશવી હતી. મુળજીભાઈ કહાએ શૈક્ષણિક કાયમી ફંડના હિસાબો રજૂ કર્યો હતા. મહિલા મંડળના પ્રમુખ લતાબેન સોલંકીએ સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓની જલક વર્ણવી હતી.

દાતાઓએ દાનની સરવાણી કરી હતી.

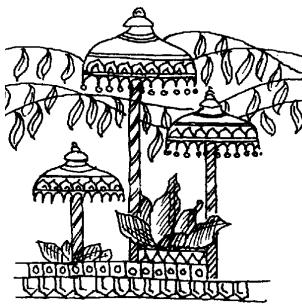
બીજા સત્રમાં બાળ કલાકારોએ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો રજૂ કર્યો હતા. આ પ્રસંગે સુધી બુધ્યભવીએ સરસ્વતી વંદના કરી હતી. કુ. રૂપ ગુજરાતી, જ્યશ્રી છગાળા, જ્યશ્રી બુધ્યભવી, અરુણા બુધ્યભવી વિ. એ આયોજન સંભાયું હતું.

સરસ્વતી સન્માન પ્રસંગે મહામંડળના અધ્યક્ષ પ્રભુદાસભાઈ ગુજરાતી, શૈલેષભાઈ કંસારા (‘કચ્છમિત્ર’ના મેનેજર), રસીકભાઈ બુધ્યભવી, ચંદ્રકાંત બારમેડા, લખમશી સોની, હિંમતલાલ, પ્રહૃત્ય કંસારા (નખત્રાણા), પ્રદીપ ચનાણી, ભરત બગા (ગાંધીધામ), ભરત બગા (નખત્રાણા) મંચરસ્થ રહ્યા હતા. અગ્રાણીઓને ‘વેલકમ ડ્રિક્સ’ પીરસાયું હતું.

ચંદ્રકાંત ચનાણી, હિલીપભાઈ બગા, સુનીલ કંસારા, ઈન્હુભાઈ સોલંકી, અનિલ છગાળા, હસમુખ મૈચા, નીતિન હેડાઉ, રાજેશ વીસાપરમાર (અંજાર), વિનોદભાઈ (માંડળી), મહેશ કંસારા, ભાવેશ બગા, મનસુખ બુધ્યભવી, અશોક બુધ્યભવી, ગંગારામભાઈ (નખત્રાણા), હેમેન્ડ કંસારા (નખત્રાણા), કિશોર ચૌહાણ, પ્રકાશ હરિઅં (નખત્રાણા), સંજ્ય બુધ્યભવી વિ. ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

સંચાલન, કન્વીનર ચેતન બારમેડા, શિક્ષણ સમિતિના મંત્રી હિતેશ પોમલ તથા રાજેશ સોલંકીએ સંભાયું હતું.

ભુજાં સમુહ લગ્નનું આયોજન

શ્રી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ ટ્રસ્ટ ભુજ દ્વારા આગામી સમુહ લગ્ન માગશર સુદુ સાતમ, તા. ૧-૧૨-૨૦૧૧ ને ગુરુવારના યોજવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ છે.

મંત્રી
શ્રી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ ટ્રસ્ટ
ભુજ

કચ્છનાં વિવિધ ઘટકોનાં જરૂરતમંદ તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓને શિષ્યવૃત્તિ અપાઈ

સન ૧૯૬૩માં સમગ્ર કચ્છ વિસ્તારનાં જ્ઞાતિજ્ઞનોને શૈક્ષણિક, કેળવણી ક્ષેત્રે ઉપયોગી થવાનાં ઉમદા આશય સાથે પગરવ માંડનાર શ્રી અભિલ કચ્છ માર્ક કંસારા સોની કેળવણી ફંડ ટ્રસ્ટ દ્વારા ગત વર્ષ મુજબ સમગ્ર કચ્છનાં જરૂરતમંદ તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓને છાત્ર શિષ્યવૃત્તિ અપાઈ હતી.

ટ્રસ્ટનાં મેનેજંગ ટ્રસ્ટી શ્રી અમૃતલાલ જેઠાલાલ સોલંકી અને શ્રી ચંદ્રકાંત જટુભાઈ ચનાણીનાં વ્યવસ્થાપન તથા અન્ય ટ્રસ્ટીઓનાં સૂચનો અને સહયોગ દ્વારા લાંબા સમય સુધી નિર્ઝિય રહેલ આ ટ્રસ્ટ ગત વર્ષને પુનઃ સહયોગ થઈ, ફંડનાં વ્યાજની મર્યાદાને ધ્યાને લઈ સમગ્ર કચ્છનાં જરૂરતમંદ પરંતુ તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓને છાત્ર શિષ્યવૃત્તિ દ્વારા શૈક્ષણિક ક્ષેત્રે ઉપયોગી થવા પ્રયત્નશીલ થયેલ છે. અતે ઉલ્લેખનીય છે કે જુલાઈ-૨૦૧૦માં ભુજ, અંજાર, કોઠારા, માનકુવા અને મોથાળાનાં કુલ ૧૩ વિદ્યાર્થીઓને કુલ રૂ. ૨૦,૫૦૦/-ની શિષ્યવૃત્તિ અપાઈ હતી.

ગત વર્ષ મુજબ જુલાઈ-૨૦૧૧માં પણ જરૂરતમંદ તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓની સમાચાર પત્રોનાં માધ્યમે અરજીઓ મંગાવાઈ હતી.

જેનાં પ્રતિસાદરૂપે ભુજ, અંજાર, માધાપર, નલીયા, દયાપર, માનકુવા અને મોથાળાનાં કુલ-૧૭ વિદ્યાર્થીઓએ અરજી મોકલાવેલ. જેઓને કુલ રૂ. ૩૦,૫૨૦/-ની શિષ્યવૃત્તિ અપાઈ હતી. ગત વર્ષની સરખામણીએ અરજીકર્તા વિદ્યાર્થીઓની વધેલી સંખ્યા અને જ્ઞાતિજ્ઞનોનાં આર્થિક સહયોગથી વધેલી ફંડ વ્યાજની મર્યાદાએ ટ્રસ્ટને વધુ સક્રિય કરવા ઉત્સાહ પૂરો પાડ્યો હતો. આ બાબતને ધ્યાને લઈ ટ્રસ્ટનાં સ્થાપના સમયનાં ઉદેશયો અને જે તે સમયે થયેલાં કાર્યોનાં અનુસંધાને ટ્રસ્ટ ફરી સક્રિય થાય તે માટે સમગ્ર કચ્છનાં ઘટક ટ્રસ્ટો તથા જ્ઞાતિજ્ઞાઓ - જ્ઞાતિજ્ઞનોનાં સૂચનો, સહકાર અને સ્વૈચ્છિક આર્થિક સહયોગ મેળવવા પ્રયત્નો કરવાનો નિર્ઝિય લેવાયો હતો. જેમાં ટ્રસ્ટનાં કાર્યો માટેની પ્રથમ અને મહત્ત્વપૂર્ણ આવશ્યકતા એવી ફંડ મર્યાદાને વધારવાનાં પ્રયાસના પ્રતિસાદરૂપે જ્ઞાતિજ્ઞનોનો સ્વૈચ્છિક આર્થિક સહયોગ સાંપ્રેલ હતો. જેની સહયોગ માત્રિકા વર્ષ સાથેની નોંધ નીચે મુજબ છે.

રૂ. ૨૫,૦૦૦/-	સ્વ. શ્રી કરશનદાસ મુરજી મૈચા (કરાવાલા)નાં સ્મરણાર્થે હા. પ્રધુમનભાઈ મૈચા (મિલવાળા) - ભુજ (જુલાઈ-૨૦૧૦)
રૂ. ૫,૦૦૦/-	શ્રી અમૃતલાલ જેઠાલાલ સોલંકી - ભુજ (જુલાઈ-૨૦૧૦)
રૂ. ૩,૫૦૦/-	સ્વ. શ્રીમતી રૂક્મિદીબેન જટુભાઈ ચનાણી - ભુજ (જુલાઈ-૨૦૧૦)
રૂ. ૧,૦૦૦/-	ગં.સ્વ. પોમલ મોંદીબેન રામદાસ ઘડિયાલી - અંજારનાં સ્મરણાર્થે હા. હેમેન્ડ્રકુમાર કહા - અંજાર (જુન-૨૦૧૧)
રૂ. ૫૦૦/-	સ્વ. નયન હેમેન્ડ્રકુમાર કહાનાં સ્મરણાર્થે - અંજાર (જુન-૨૦૧૧)
રૂ. ૧૦,૦૦૦/-	સ્વ. શ્રી સોની શંકરલાલ ચાંપણી બગગા - અંજારનાં સ્મરણાર્થે હા. અતુલભાઈ શંકરલાલ બગગા - અમદાવાદ (જુલાઈ-૨૦૧૧)
રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/-	શ્રી જટુભાઈ વેલજ ચનાણી પરિવાર - ભુજ (જુલાઈ-૨૦૧૧)
રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/-	શ્રી ગ્રભુદાસભાઈ જેતશી ગુજરાતી પરિવાર - ભુજ (જુલાઈ-૨૦૧૧)
રૂ. ૨૫,૦૦૦/-	સ્વ. શ્રી લક્ષ્મીદાસ આણંદજી સોલંકીનાં સ્મરણાર્થે હા. પ્રવીણભાઈ લક્ષ્મીદાસ સોલંકી (નાગલપર, તા. માંડવી) (ઓગસ્ટ-૨૦૧૧)
રૂ. ૫,૦૦૧/-	શ્રી જગદીશભાઈ દ્યારામ ચૌહાણ - ભુજ (ઓગસ્ટ-૨૦૧૧)
રૂ. ૫,૫૫૫/-	સ્વ. શ્રી ઓધવજી રતનશી બારમેડાનાં સ્મરણાર્થે હા. ચંદ્રકાંતભાઈ અને ઓધવજી બારમેડા - ભુજ (ઓગસ્ટ-૨૦૧૧)
રૂ. ૧,૧૦૦/-	સ્વ. શ્રી અમૃતલાલ વાલજ હેડાઉનાં સ્મરણાર્થે હા. અનિલભાઈ તથા શિશિરભાઈ અમૃતલાલ હેડાઉ - ભુજ (ઓગસ્ટ-૨૦૧૧)
રૂ. ૧,૦૦૧/-	સ્વ. શ્રી નાનાલાલ વાલજ કહાનાં સ્મરણાર્થે - ભુજ (ઓગસ્ટ-૨૦૧૧)
રૂ. ૫,૦૦૦/-	શ્રી રજેશભાઈ કેશવલાલ વીસા પરમાર - અંજાર (ઓગસ્ટ-૨૦૧૧)
રૂ. ૩,૦૦૦/-	સ્વ. શ્રી કંસારા ચીમનલાલ ભુધુભાઈનાં સ્મરણાર્થે હા. નરેન્દ્રભાઈ - અંજાર (ઓગસ્ટ-૨૦૧૧)
કુલ રૂ. ૨,૬૦,૬૫૭/-	

શ્રી અભિલ કચ્છ માર્ક કંસારા સોની કેળવણી ફંડ ટ્રસ્ટનાં ટ્રસ્ટીઓ

અમૃતલાલ જેઠાલાલ સોલંકી	ભુજ	મેનેજંગ ટ્રસ્ટી	૮૪૨૬૮ ૬૮૨૨૦
ચંદુભાઈ જટુભાઈ ચનાણી	ભુજ	મેનેજંગ ટ્રસ્ટી	૮૮૨૪૪ ૩૧૬૮૩
જગદીશભાઈ દ્યારામ ચૌહાણ	ભુજ	ટ્રસ્ટી	૮૪૨૬૨ ૩૧૩૭૩
અનિલભાઈ કંતિલાલ બારમેડા	ભુજ	ટ્રસ્ટી	૮૮૭૮૮ ૮૨૪૪૭
ધર્મન્દ્રભાઈ ઓધવજી બારમેડા	ભુજ	ટ્રસ્ટી	૮૮૨૪૨ ૨૭૪૪૬
કમલેશભાઈ કંતિલાલ બુધુભાઈ	ભુજ	ટ્રસ્ટી	૮૪૨૭૨ ૮૮૮૪૦
દિનેશ જેઠાલાલ બગગા	નખગાણા	ટ્રસ્ટી	૮૪૨૭૭ ૬૦૭૧૭
કુ. એકતા હેમેન્ડ્ર કહા	અંજાર	ટ્રસ્ટી	૮૮૭૯૧ ૮૪૩૩૪

ગત અંકમાં મહિલા મંડળોને એમની સ્થાપના અને પ્રવૃત્તિઓ વિશે પૂર્વ માહિતી આપતા લેખ માટે દાખલ આપેલું. એના પ્રતિભાવે ભુજ મહિલા મંડળ પ્રસ્તુત વિગતો મોકલી છે. અન્ય મહિલા મંડળોને પણ કરી એક વખત અતુરોધ છે કે તેઓ એમની માહિતી મોકલે. આ મહિલા મંડળની વિગતો, અન્ય મહિલા મંડળોને નમુનારૂપે માર્ગદર્શન આપી શકે તેમ હોવાથી આ અંકમાં પ્રસ્તુત કરી છે. એ મુજબ અન્ય મંડળો પણ એમની વિગતો મોકલશે ત્યારે બધા મહિલા મંડળોનું સંકલન વ્યવસ્થિત રૂપે પ્રસ્તુત થશે.

- મુખ્યતંત્રી

શ્રી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહિલા મંડળ - ભુજ છેક ૧૯૮૪થી કાર્યરત થયું એમ કહું તો જરાય અતિશ્યોક્તિ નહીં લાગે કારણકે શરૂઆતમાં મહિલા વિભાગ, યુવક મંડળ સાથે રહીને કામ કરતું હતું. ત્યારબાદ તા. ૭-૭-૨૦૦૭માં 'મહિલા મંડળ - ભુજ' વિષિસર પોતાની સ્વતંત્ર રીતે કાર્યરત થયું. જો કે અહીં વખતોવખત યુવક મંડળ-જ્ઞાતિ પ્રમુખ કારોબારી વગેરેએ મહિલા મંડળને જોઈતી સહાય કરેલ છે. જ્યારે જ્યારે જરૂર પરી, ભાઈઓએ જરૂરી યોગદાન આપેલ છે.

વર્ષ દરમિયાન અમારું મહિલા મંડળ જ્ઞાતિની બહેનો બાળકો તેમજ ભાઈઓ માટે પણ વિવિધ ક્ષેત્રે પ્રવૃત્તિ કરતું રહેલ છે. આરોગ્યલક્ષી કાર્યક્રમો જેવાકે કેલ્થિયમ ચેકઅપ કેમ્પ, બ્લડ ગ્રૂપિંગ કેમ્પ, રમતગનત ક્ષેત્રે બાળકો-બહેનો માટે વિવિધ રમતગમત સ્પર્ધાઓ, સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો જેવાકે અંતાકશી કાર્યક્રમ, વન મિનિટ, ડાન્સિંગ, એક્ટિવ્ઝના વર્ગો, બહેનો માટે વિવિધ કાફિસના વર્ગો, મડવર્ક, ભરતગુંથણ, વગેરે. તદ્વારાંત વ્યવસાયલક્ષી માહિતી પૂરી પાડવી, અલગ-અલગ સરકારી ખાતાઓમાંથી વ્યવસાયને લગતી માહિતી પૂરી પાડવા માટેના સેમિનાર યોજવા, ઉદ્યોગો માટેની માહિતી પૂરી પાડવી તે માટે ઉદ્યોગ કેન્દ્રના વરિષ્ઠ અધિકારીઓને આમંત્રિને તેમની પાસેથી સમાજોપયોગી ઉદ્યોગ ક્ષેત્રે માહિતી મેળવવી, હાલમાં બહેનો માટે વિવિધ કાફિસના કલાસીસ, મડવર્કના ગર્વ. એમુલ કલાસીસ ગ્રાન્ડ માસ સુધી ચલાવવામાં આવ્યા. જેનાથી બહેનો પોતાના કુદુરુને પણ અર્થોપાર્શ્વન કરી મદદરૂપ થઈ શકે છે. હાલમાં બહેનો વિવિધ કેઓરેટીવ આઈટેમ્સ બનાવી તેનું વેચાણ કરીને

આર્થિક મદદ મેળવે છે. વધુમાં સમરકેમ્પ દરવર્ષે યોજવામાં આવે છે જેનાથી બાળકોમાં વિવિધ આદ્ર્સ અને શાનવર્ધક સ્પર્ધાઓને કારણે તેમનામાં ખેલદિલી, સદ્ગ્ભાવ અને સમાજ પ્રત્યેની તેમની ફરજોનું પણ તેમને ભાન થાય તેવી પ્રવૃત્તિઓ મહિલા મંડળ તરફથી કરવામાં આવે છે હાલમાં શ્રાવણ માસ નિમિત્ત ઠાકર મંદિર મધ્યે તા. ૪-૮-૧૧થી તા. ૧૨-૮-૧૧ (૮ દિવસ) 'ભાગવત પારાયણ'નું આયોજન કરવામાં આવેલ છે જેમાં મહિલા મંડળની દરેક બહેનો પૂજન, દર્શન, કથા શ્રવણનો લાભ મેળવે છે અને જ્ઞાતિની ઘણી બહેનો પણ કથા શ્રવણ માટે હાજર રહે છે

★ વિશેષમાં ભાવિ આયોજન અંગે કહું તો બહેનો માટે કાયમી ધોરણે સીલાઈ, એમ્બ્રોયડરી તેમજ મશીન નિટીંગના વર્ગો ચલાવવા તેમજ નાના બાળકો માટે નર્સરી ચાલુ કરવી. જેમાં ગુજરાતી-અંગ્રેજ બને મીઓઝમાં બાળકોને તાલીમ આપવી. જેમાં જ્ઞાતિના દાતાઓએ અમને હંમેશાં સાથ આપ્યો છે અને આપતા રહેશે એવી આશા છે.

★ મહિલા મંડળ સમૂહ લગ્ન વખતે પણ ભાઈઓની સાથે રહીને કાર્યમાં મદદરૂપ થાય છે.

★ સમૂહલગ્નની પૂર્વ સંધ્યાએ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો મહેંદી રસમના આયોજનમાં પણ મહિલા મંડળ અગ્રેસર રહ્યું છે.

★ આ બધી માહિતી વખતોવખત 'જ્ઞાતિસેતુ'માં પ્રકાશિત થયેલી જ છે. છતાં પણ અહીં ફાળવવામાં કંઈ રહી જતું હોય તો વાંચકો ક્રમા કરે અસ્તુ....

મહિલા મંડળ - ભુજ

પ્રમુખશ્રી : શ્રીમતી લતાબેન આઈ. સોલંકી

ઉપપ્રમુખ : કુ. સુધાબેન એ. બુધ્ધભવી

મંત્રી : શ્રીમતી રોહિણીબેન ભરતભાઈ બુધ્ધભવી

સહમંત્રી : શ્રીમતી જયશ્રીબેન એ. છગાળા

અધ્યાત્મી : શ્રીમતી અરૂણાબેન એન. બુધ્ધભવી

કારોબારી સભ્યો :

શ્રીમતી ભાવનાબેન એ. ચનાણી

શ્રીમતી નયનાબેન વી. ચનાણી

શ્રીમતી નીલાબેન એમ. પોમલ

શ્રીમતી રીટાબેન ડી. બુધ્ધભવી

શ્રીમતી શીતલબેન એ. બુધ્ધભવી

શ્રીમતી પ્રીતીબેન ડી. બજા

શ્રીમતી ઘ્યાતિબેન જે. બુધ્ધભવી

શ્રીમતી ખુશાલીબેન એસ. બુધ્ધભવી

શ્રીમતી માલતીબેન એન. ગુજરાતી

કુમારી જયશ્રીબેન જે. બુધ્ધભવી

જુલીબેન આર. સોલંકી

શ્રીમતી ઈંદ્રીરાબેન વાય. સોલંકી

શ્રીમતી જ્યેષ્ઠાબેન બારમેડા

તદ્વારાંત અન્ય ૧૦૦ બહેનો મહિલા મંડળમાં સભ્યો બનેલ છે.

રોહિણી ભરત બુધ્યભવી

બહેનો માટે અંતાક્ષરીનો કાર્યક્રમ

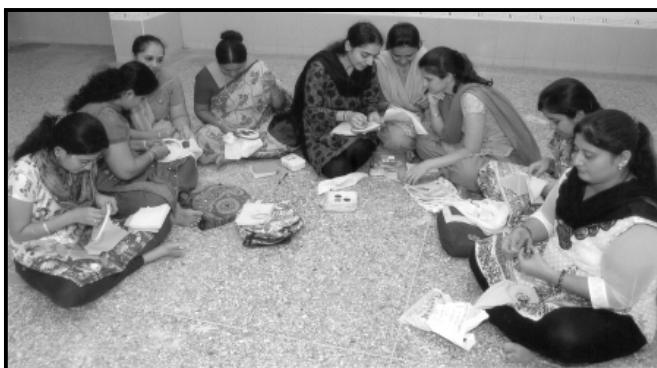
ફક્ત એક જ મિનિટ કે સેક્યુડ એવું વિચારીએ કે જે આ પૃથ્વી પર નારીનું અવતરણ ન થયું હોત તો આ પૃથ્વી - જગત કેવું હોત! નારી તું નારાયણી, શક્તિ સ્વરૂપા, માતા, બહેન, પુત્રી, કે પુત્રવધૂ બનીને કુદુંબના કલ્યાણ અર્થે દરેક રીતે મથી રહી છે. ત્યારે અમારા મહિલા મંડળે પણ બહેનોને જ સાથે રાખીને એક કાર્યક્રમ નામે 'અંતાક્ષરી' રાખ્યો જેમાં ૫૦ થી ૬૦ બહેનોએ ભાગ લીધો હતો.

રોજબરોજના ઘરેલું કાર્યોમાંથી થોડો સમય પોતાના માટે પણ કાઢવું જોઈએ એવો વિચાર અમારા મનમાં આવતાં જ મહિલા મંડળ-ભુજના 'ચાર્ટર-૩' ૭-૭-૧૧ના રોજ સાંજે ૫.૦૦ કલાકે ચનાણી પાર્ટી ખોટ મધ્યે આ કાર્યક્રમ સુધાબેન એ. બુધ્યભવીના નેતૃત્વ હેઠળ યોજાયો. ૧૬ વર્ષથી ઉમરની બહેનોએ તેમાં ઉમંગભેર ભાગ લીધો. અતિથિ વિશેષપદ્દ શ્રીમતી ઈલાબેન ચંદુભાઈ ચનાણી, શાંતાબેન બારમેડા, જયશ્રીબેન પરમાર રહ્યા હતા. કાર્યક્રમના અધ્યક્ષા રીતાબેન ડી. બુધ્યભવી અને સુધાબેન એ. બુધ્યભવી રહ્યા હતા. કાર્યક્રમ અંગેની વિગતો રોહિણીબેન બી. બુધ્યભવીએ આપી હતી. પ્રમુખ લતાબેન સોલંકીએ પ્રાસંગિક પ્રવચનમાં બહેનો આવા કાર્યક્રમોમાં

હેન્ડીકાફ્ટ્સના કલાસીસ

શ્રી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહિલા મંડળ-ભુજ આયોજિત હેન્ડીકાફ્ટ્સના કલાસીસ તા. ૨૭-૬-૧૧થી ૮-૭-૧૧ સુધી શીતલબેન એ. બુધ્યભવી તેમજ જિજાબેન એન. બુધ્યભવીના નિર્દર્શન હેઠળ જ્ઞાતિની લગ્નવાડીમાં સાંજે ૪-૦૦ કલાકે થી યોજવામાં આવ્યા હતા. જેમાં ૨૦ બહેનોએ ભાગ લીધો હતો. જેમાં એમ્બ્રોયડરીના વિવિધ ટાંકા શીખવવામાં આવ્યા હતા. આ

વર્ગોમાં જ્ઞાતિની બહેનો નિઃશુલ્ક સેવા આપે છે. જે દર વર્ષે સમગ્ર વર્ષ દરમ્યાન આવા વર્ગો ચલાવનાર બહેનોનું શૈક્ષણિક-સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમમાં જાહેર સન્માન કરવામાં આવે છે.

જ્ઞાતિની વાડી મધ્યે અન્ય વર્ગ 'મહિલા'ના વર્ગ પણ ગ્રામ માસ માટે ચલાવવામાં આવી રહ્યા છે. જેમાં પણ ૪૦-૪૫ બહેનો ભાગ લઈ રહી છે.

આગામી કાર્યક્રમોની

જાહેરાત પણીથી કરવામાં આવશે.

મહિલા મંડળો જોગ નિવેદન

ગત અંકમાં મહિલા મંડળોને, એમની સ્થાપના, ઉદ્દેશો, સંભ્ય સંખ્યા અને હાલે થતી પ્રવૃત્તિઓનો સંક્ષેપ, જરૂરી તસવીરો (ઉપલબ્ધ હોય તો) સાથે મોકલવા અનુરોધ કર્યો હતો. આ વિગતો એકગ્રિત થયે, દિવાળી અંકમાં પ્રસ્તુત કરવાની છે. અતઃ મહિલા મંડળોને ફરી વિનંતી છે કે તેઓ એમની વિગતો મોડામાં મોડી ઉઠોમન સુધીમાં 'સેતુ'ના સરનામે મોકલી આપે.

બાળકો માટે રમત-ગમત સ્પર્ધાનું આયોજન

શ્રી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહિલા મંડળ-ભુજ દ્વારા ગત ૨૫-૬-૧૧ના રોજ ૫ થી ૧૪ વર્ષ સુધીના બાળકો માટે રમત-ગમત સ્પર્ધાનું આયોજન ગોઠવવામાં આવ્યું આ સ્પર્ધામાં લગભગ ૫૦ થી ૬૦ બાળકોએ ભાગ લીધો હતો સ્પર્ધામાં વિવિધ રમતો જેવી કે 'રીવર્સ દોડ', 'લીલુ ચમચી', મેમરી ગેમ, એક મિનિટ વગેરે રમતોમાં બાળકોએ હોંશભેર ભાગ લીધો હતો. આ સ્પર્ધા 'ચનાણી પાર્ટી પ્લોટ' મધે સાંજે ૪ થી ૭ કલાક દરમાન યોજવામાં આવી હતી. જેના અધ્યક્ષા માલતીબેન એન. ગુજરાતી તેમજ અરૂણાબેન એન. બુધ્યભવી રહ્યા હતા. સમગ્ર કાર્યક્રમમાં મહિલા મંડળના હોદેદારો તેમજ સભ્યોએ પોતાની સેવા આપી હતી. જ્ઞાતિની બહેનોએ અને બાળકોએ બહેળી સંઘ્યામાં હાજર રહી સ્પર્ધકોનો જુસ્સો વધાર્યો હતો. વિજેતાઓને મહિલા મંડળ તરફથી ઈનામો આપવામાં આવ્યા હતા.

વિજેતાઓના નામ નીચે મુજબ છે.

૫ થી ૮ વર્ષના બાળકો

● લીલુ ચમચી :

પ્રથમ : રાજીવી હર્ષભાઈ સોલંકી
દ્વિતીય : યશ્વી કમલેશભાઈ પોમલ

● રિવર્સ દોડ :

પ્રથમ : હર્ષવી સંજ્યભાઈ બુધ્યભવી
દ્વિતીય : જીત અશોકભાઈ બારમેડા

● વન મિનિટ :

પ્રથમ : દેવાંશી હર્ષભાઈ સોલંકી
દ્વિતીય : વિશુ જ્યભાઈ છાગાણ

● સંગીત ખુરશી :

પ્રથમ : રીશી જ્યભાઈ બુધ્યભવી
દ્વિતીય : રૂદ્ર નિલેશભાઈ ચૌહાણ

૧૦ થી ૧૪ વર્ષ સુધી બાળકો

● લીલુ ચમચી :

પ્રથમ : ચિંતન હિતેશભાઈ બગગા

● રિવર્સ દોડ :

પ્રથમ : ધુવ અનિલભાઈ છાગાણ
દ્વિતીય : કૃષાલ પ્રશાંતભાઈ કહા

● વન મિનિટ :

પ્રથમ : વિધી વસંતભાઈ છાગાણ
દ્વિતીય : વરુણ મધુભાઈ વ્યાસ

સંગીત ખુરશી :

પ્રથમ : મોહિત યોગેશભાઈ છાગાણ

દ્વિતીય : કેશી અનિલભાઈ બારમેડા

સમગ્ર કાર્યક્રમને સફળ બનાવવામાં મહિલા મંડળની બહેનોએ જહેમત ઉઠાવી હતી.

પ્રમુખ શ્રીમતી લતાબેન સોલંકીએ સહુનો આભાર માની કાર્યક્રમની સમાપ્તી ઘોષિત કરી હતી.

મહિલા મંડળોનું મહત્વ

શહેરીકરણ, આધુનિકરણ અને અનુકરણ – આ ગ્રાનો 'કરણો'એ સાંપ્રદાત્ત સમયમાં પ્રત્યેક નાના મોટા સમાજમાં મહિલા મંડળનું મહત્વ અનેકગણ્યું વધારી દીધું છે. ફળીયા સંસ્કૃતિ હતી ત્યારે, મહિલાઓ ફળીયામાં કોઈ એક ઘરના ઓટલે સાંજે એકદી થતી. સુખ-દુઃખની વાતો કરતી. ભજન, ગીત આદિ દ્વારા મન પ્રકૃતિલિંગ કરતી. હવે એ ફળીયા, 'ફ્લેટ' થયા. રોજબરોજના જીવનમાં ટોળા વચ્ચે વસતો પરિવાર કે વ્યક્તિ એકલો થયો. આ સંજોગોમાં સંબંધિત સમાજનું મહિલા મંડળ એના પ્રત્યેક સભ્ય પરિવારની મહિલાઓને હુંફ આપી શકે છે. અરસપરસ સંવાદનું સાધન બની શકે છે.

અંજનાબેન એન. પોમલ - સંદર્ભ

શ્રાવણોત્સવ અહેવાલ

શ્રાવણ માસ આવે એટલે શિવાલયો ગાજે છે તો સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં તથા હવેલીમાં પણ વૈષ્ણવોની ભીડ હોય છે. આ માસમાં હિંડોળા, સૌનું આકર્ષણનું કેન્દ્ર છે. સૌના લાડીલા કાન્દાનો જન્મ પણ આ માસમાં જ હોય છે. પર્વો, ઉત્સવો, તહેવારો તથા મેળાની હારમાળા હોય છે. પર્વો - ઉત્સવો આપણે પરિવાર સાથે તો ઉજવતા જ હોઈએ છીએ પણ એ ઉત્સવો જ્ઞાતિની બહેનો સાથે ઉજવવાની મજા વિશેષ રહે છે. એને ધ્યાનમાં લઈને અંજાર મહિલા મંડળે શ્રાવણ સુદૂર-નોમથી એકાદશી સુધી સરંગ ઉ દિવસ ધાર્મિક ઉત્સવનું આયોજન કર્યું હતું. પ્રથમ દિવસે બાળકો માટે વેશભૂષણનો કાર્યક્રમ, બીજા દિવસે શિવ મંદિરમાં રૂદ્રીનું તથા ગીજા દિવસે હિંડોળા શાશગાર સ્પર્ધાનું આયોજન કર્યું હતું.

પ્રથમ દિવસે, તા. ૭-ના કાલીકા માતાજી મંદિર મધ્યે બાળકો માટે વેશભૂષણનું આયોજન રાખ્યું હતું. તેમાં દરેક બાળકોએ દેવી-દેવતાઓના વેશભૂષા ધારણ કરવાના હતા. જેમાં ૨૦ બાળકોએ ભાગ લીધો હતો. દરેક બાળકો જાણે સાક્ષાત્ દેવી દેવતાઓ જ લાગી રહ્યા હતા. ત્યારબાદ દરેક બાળકોએ દેવી દેવતાઓના જ સ્વરૂપમાં ઢોલીના ઢોલ તથા કેસીયોના તાલે રાસલીલા રચાવી હતી. એ રાસલીલાનું દશ્ય તો જાણે સ્વર્ગમાંથી બધા દેવી દેવતાઓ સાથે પૃથ્વીલોકમાં ઉત્પર્ય છે કે પછી આપણે સ્વર્ગમાં છીએ એવું લાગી રહ્યું હતું. ત્યારબાદ ઉપસ્થિત દરેક બહેનોએ રાસ-ગરબા રમી તેમાં સામેલ થયા હતા.

આ વેશભૂષણા કાર્યક્રમમાં ભાગ લેનાર દરેક બાળકોને મહિલા મંડળ તરફથી ગીફ્ટ આપવામાં આવી હતી. તેમજ ચંદુભાઈ હેડાઉ તરફથી રૂ. ૫૧/-, રાજુભાઈ વીસાપરમાર તરફથી રૂ. ૨૫/- અને ઉપસ્થિત બહેનો તરફથી રૂ. ૭૫/- આપવામાં આવ્યા

હતા. રૂદ્રાક્ષી ગોહિલ (શંકર ભગવાન), ધ્વનિ કહ્ણા (કાલીકા માતાજી) તથા જોરીમાં આવેલ જીલ બારમેડા તથા મીતાલી બુધ્યભંડી (રિષ્ય-સિષ્ય)ને વિશેષ સ્પેશિયલ પ્રાઇસ આપવામાં આવી હતી.

બીજા દિવસે તા. ૮-૮ને સોમવારે શ્રી માનકેશ્વર મહાદેવ મંદિર મધ્યે રૂદ્રીનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. દેવેનભાઈ વ્યાસે પૂજાવિધિ કરાવી હતી. રૂદ્રીના સમાપન બાદ બપોરે ગોરબાપાના

પરિવાર તથા બાવાજીના પરિવાર તથા જ્ઞાતિ કારોબારી સભ્યો અને મહિલા મંડળ સભ્યોએ સાથે ફળાહાર કરી કાર્યક્રમની સમાપ્તિ કરી હતી.

ગીજા દિવસે તા. ૯-૯ના એકાદશીના હિંડોળા શાશગાર સ્પર્ધા રાખી હતી. તેમાં ૧૧ બહેનોએ ભાગ લીધો હતો. દિવીબેન બુધ્યભંડી, સુરચિબેન બારમેડા, કુ. હેતલ સાકરીયા, કુ. દામની છત્રાળા, ઈલાબેન બારમેડા, અંજનાબેન પોમલ, ખુશ્યુ બારમેડા, કુ. માનસી કહ્ણા, કુ. પ્રિયા બારમેડા, હેતલ બુધ્યભંડી તથા આરતીબેન ગોહિલે ભાગ લીધો હતો. દરેક બહેનોએ હિંડોળાની ખૂબ જ સુંદર સજવટ કરેલ હતી. તેથી નિષાયિકને નિર્ણય લેવો અઘરો થઈ રહ્યો હતો. નિષાયિકના નિર્ણય તથા ઓડિયન્સના મત મુજબ કુ. માનસી કહ્ણા પ્રથમ રહ્યા હતા.

જેઓએ મોગરાની કલીથી હિંડોળને શાશગાર્યો હતો. સાથે ગોપીઓની રાસલીલાની પ્રતિકૃતિ રચાવી હતી. જ્યારે બીજા નંબર પર અંજનાબેન પોમલ રહ્યા હતા. એ દિવસે પવિત્રા એકાદશી હોવાથી તેઓએ પવિત્રાથી હિંડોળેન શાશગાર્યો હતા અને સાથે પ્રજભૂમિનો માહોલ રચાવ્યો હતો. કાનાની મટકીઝોડ લીલા, ગોપીઓની રાસલીલા, જમુનાજી તેમજ ગિરીરાજજી બનાવ્યા હતા. નિષાયિક તરીકે જ્ઞાબેન આસર તથા મીતાબેન કાનાણી રહ્યા હતા.

અંજાર ગામ અજેપાર દાણી

વસતિ થોડી ને વણાતાપ દાણી.

શ્રાવણોત્સવ અહેવાલ

ઓગસ્ટ મહિનો એટલે આજાદીનો મહિનો અને આ તો ૨૧મી સદી, પ્રગતિની સદી. આપણા ભારત દેશે સર્વે દિશામાં પ્રગતિ કરી. મોંઘવારીમાં પણ. પણ આ બધી દિશાઓ વચ્ચે મહિલાઓમાં પણ ઘણી પ્રગતિ થઈ.

આ પ્રગતિની દિશામાં મુંબઈની મહિલાઓએ પણ આગળ ઉગ માંડ્યા છે. ઓગસ્ટ મહિનો, આજાદીના મહિનાને ધ્યાનમાં રાખીને મહિલા મંડળો આ મહિનાની મિટીંગ નિશાબેન ડોલર સાકરીયાને વેર આજાદીના થીમ ઉપર કરી.

જ્ઞાતિ ગૌરવ

★ રીતુ કિશોરભાઈ સોનીએ વર્ષ ૨૦૧૧માં S.Y.B.A.માં ENGLISH મુખ્ય વિષય સાથે શ્રી શ્યામજ કૃષ્ણવર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટીમાં ૭મો ક્રમાંક પ્રાપ્ત કરેલ છે અને ભુજ મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિના ઈનામ વિતરણ કાર્યક્રમમાં પ્રથમ નંબરના ઈનામ સાથે યુનિ. ટોપટેનમાં સ્થાન મેળવ્યા બદલ જ્ઞાતિ પ્રમુખ શ્રી કિશોરભાઈ ચનાણીના વરદ્ધ હસ્તે સીલ્વર મેડલ દ્વારા વિશિષ્ટ સન્માન કરવામાં આવેલ. કુ. રીતુએ ગત વર્ષ F.Y.B.A.માં પણ યુનિ. ટોપ ટેનમાં સ્થાન મેળવેલ હતું. તેમજ ધોરણ-૧૨ની પરીક્ષામાં ૮૭.૧૪% માર્ક્સ મેળવીને ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડનું વાર્ષિક રૂ. ૧૦,૦૦૦/- લેખે ઈનામ પ્રાપ્ત કરેલ છે. કે તેમને ઉચ્ચ અભ્યાસ મેરીટ સ્કોલરશીપ તરીકે પાંચ વર્ષ સુધી મળવાપાત્ર છે. કુ. રીતુ ઓફ્લાઇન હાઈસ્ક્યુલ, ભુજના ઉચ્ચ. માધ્ય. શિક્ષક શ્રી કિશોરભાઈ સોની તથા કેરા હાઈસ્ક્યુલના ઉ.મા. શિક્ષિકા શ્રીમતી જ્યોત્સનાબેન બુધ્યભર્તીના સુપુત્રી છે અને હાલે શ્રી આર.આર. લાલન કોલેજ - ભુજમાં T.Y.B.A. માં અભ્યાસ કરે છે.

સર્વે મહિલાઓને તિરંગા કલરને ધ્યાનમાં રાખી ડ્રેસ પહેરવાનો હતો. અને નાની મોટી બધી જ બહેનોએ આમાં સાથ આપ્યો હતો. કોઈએ તિરંગા કલરનો ડ્રેસ, તો કોઈએ તિરંગા કલરની ચૂડી, જીવેલરી, ટોપી પહેર્યા હતા. અરે! એક બહેને તો તિરંગા નખ રંગ્યા હતા. આખરે આ બધામાંથી એક બહેનને ઈનામ માટે ચૂંટવામાં આવ્યા. પણ ઈનામ એમ જ ન મળે. તેમને તિરંગા ઝંડાના ગ્રાન્ડ કલર ઉપર સવાલ પૂછવામાં આવ્યા. આમાં પણ આપણી બહેનો કેમ પાછળ રહે? અને આખરે એ ઈનામ મેળવીને જ ઝંપ્યા.

તારપદ્ધી બીજી ગેમ રમ્યા. ગેમ પણ કેવી રસીક! આંખે પાટા બાંધીને અનાજ અને કઠોળ ઓળખવાના. ગીજી ગેમ મૌખિક હતી. ‘શુતીની પુત્રી કુત્તિ’ આ વાક્ય બોલવાનું હતું. એક બહેન પચ્ચીસ વખત બોલીને વિજેતા બન્યા. છેલ્લે નિશાબહેને નાસ્તો પણ કેવો સુંદર અને સ્વાદિષ્ટ રાખ્યો હતો - ‘તિરંગા પુલાવ.’ સૌ બહેનોએ નાસ્તો કર્યો અને બીજા મહિનાની મિટીંગની તારીખ નક્કી કરી. હનુમાન ચાલીસા બોલીને સહુ છૂટા પડ્યા.

- વીણા બગ્ગા

મહિલા મંડળ - મુંબઈનો આ પ્રથમ અહેવાલ આવકાર્ય છે. આશા છે, આ બહેનો એમના હવે પણીના અહેવાલોમાં મંડળનું પૂર્ણ નામ, કાર્યક્રમ સંપર્ક સુત્ર ફોન નંબર, સભ્ય સંખ્યા તેમજ મંડળની સભ્ય થયેલી બધી બહેનોમાં અગ્રણી બહેનોના નામ આદિ વિગતો મોકલશે.

★ **બીનલ બિપીનભાઈ સાકરીયા** વર્ષ ૨૦૧૧માં S.Y.B.A.માં હિંદી મુખ્ય વિષય સાથે શ્રી શ્યામજ કૃષ્ણવર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટીમાં ૮મો ક્રમાંક પ્રાપ્ત કરેલ છે અને ભુજ મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિના ઈનામ વિતરણ કાર્યક્રમમાં દ્રિતીય નંબરના ઈનામ સાથે યુનિવર્સિટીમાં ટોપ ટેનમાં સ્થાન મેળવ્યા બદલ જ્ઞાતિ પ્રમુખ શ્રી કિશોરભાઈ ચનાણીના વરદ્ધ હસ્તે સીલ્વર મેડલ દ્વારા વિશિષ્ટ સન્માન કરવામાં આવેલ. કુ. બીનલ હાલે શ્રી મુક્તજીવન મહિલા કોલેજ - ભુજ ખાતે T.Y.B.A.માં અભ્યાસ કરે છે. કુ. બીનલ, કેરા નિવાસી શ્રી બિપીનભાઈ સાકરીયા તથા મુક્તાબેનના સુપુત્રી છે.

★ **નિર્વિદ્ધા કિશોરભાઈ સોની** વર્ષ ૨૦૧૧માં ચિત્રકલા પરિષદ, અમદાવાદ દ્વારા આયોજ્યત નેશનલ ડ્રોઇંગ કોમ્પ્ટીશનમાં ભાગ લઈ સુવિષ્ણ ચંદ્રક અને પ્રમાણપત્ર પ્રાપ્ત કરી વિશિષ્ટ સિદ્ધી મેળવેલ છે અને ભુજ મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિના ઈનામ વિતરણ કાર્યક્રમમાં આ સિદ્ધીને બિરદાવી તેમને પ્રમાણપત્ર તથા ટોઝી એનાયત કરવામાં આવેલ છે. કુ. નિર્વિદ્ધા પણ શ્રી કિશોરભાઈ સોની તથા જ્યોત્સનાબેનના સુપુત્રી છે અને હાલે શ્રી માતૃદ્વારા કન્યા વિદ્યાલય - ભુજમાં ધોરણ-૧૦માં અભ્યાસ કરે છે.

આપણાં નાનકડા સમાજના વિભિન્ન પરિવારોની વંશ-પરંપરાગત માહિતી એકત્ર કરવા શ્રી તુલસીદાસભાઈએ શરૂ કરેલા અભિયાનને પ્રોત્સાહન પ્રતિસાદ મળ્યો છે. આ માહિતી હતિહાસમૂહક તો છે જે જે ઉપરાંત છુટાછવાયા વસતા આપણાં સમાજના અનેક પરિવારોને સાંકળવાનું, એમની વરયે રક્ત-સંબંધે લગાણી મજબૂત કરવાનું અની મહત્વાનું કાર્ય પણ એતત દ્વારા થઈ રહ્યું છે. એક સૂચન છે કે, પરિવારમાં જન્મ લેતી કન્યાઓ, ભતે તત્પરિવાર પૂરતા, પરિવારનો પણ હિસ્ટ્સો તો ગણાય જ. એટલે એમના નામો પણ આપવા જેરાં.

- મુખ્યતંત્રી

આ પ્રોજેક્ટના પ્રથમ જ લેખનો પ્રતિભાવ જોતાં, આ આયોજનમાં ઘણોજ સહકાર મળી રહેશે એવું લાગે છે. મારા હાથમાં હજુ તો જ્ઞાતિસેતુનો અંક આવેલ ન હતો, અને મને રાજકોટથી ભાઈ મયુર બુધ્યભણીનો ફોન આવ્યો, કે અમે આ પરિવાર સાથે સંકળાયેલ છીએ અને મારા દાદીમાં સાથે વાત કરીને હું તમને ઈ-મેઈલથી વિગતો મોકલાવીશ. ત્યારબાદ બીજે દિવસે સવારના જ વરસોથી મને જ્ઞાતા તેવા શ્રી ડિરીટભાઈ વિહૃલભાઈનો ઘીકાંટાથી ફોન આવ્યો કે આપણે આટલા નજીદીકના ભાઈઓ થઈએ, એ તો ખબર જ નહિં! તેમણે પણ વિગતો મોકલાવવાનું બીજું ઝડપું છે.

આજથી ૪૨૪ વરસો પૂર્વે મારું કંસારા જ્ઞાતિનું ભુજમાં આગમન ૫૦ થી ૬૦ કુટુંબો સાથે સંવત ૧૯૪૪, કારતક સુદ-૧૧, સોમવારને દિવસે તા. ૧૪-૧૦-૧૯૮૭ ના રોજ કાલિકા માતાજીની મુર્તિ સાથે થયેલ, અને તે મુર્તીનું સ્થાપન બે માસના ટૂંકા ગાળામાં ૧૯-૧૨-૧૯૮૭ રોજ કરવામાં આવેલ. આ પ્રથમ આવેલા પરિવારો સાથે ત્યાર બાદ રાજસ્થાન અને ગુજરાતના અન્ય ભાગોમાંથી સ્થળાંતર કરીને આવેલ જ્ઞાતિ પરિવારો જોડાતા ગયા.

આપણી જ્ઞાતિની નુખો કે અટક, જે એક ઓળખ ઊભી કરવાની પદ્ધતિ છે તે જોતાં, કેટલીક અટકો રાજપૂતોમાં તેમજ અન્ય જ્ઞાતિઓમાં સામાન્ય છે, દા.ત. સોલંકી, પરમાર, ગોહિલ, ઈત્યાદિ. કેટલીક રાજસ્થાનના કોઈ ગામ કે શહેર માંથી, તો કેટલીક અન્ય પ્રદેશોમાંથી ઉત્તરી આવેલ હોય તેવું લાગે છે. દા.ત. બારમેડા, ડેડાઉ, કોટેડીયા, ગુજરાતી, ઈત્યાદિ, તો કેટલાક

કુટુંબોએ બાપ-દાદાના નામ ઉપરથી ઓળખ રાખેલ છે, દા.ત. જેઠા, ચનાણી, દામાણી, વિગેરે. આ બધી ઓળખોમાં, આ મણકામાં જેની ચર્ચી આગળ ધ્યાવી રહ્યા છીએ તે બુદ્ધભણી વિશે વિચારીએ તો તે બે શબ્દો બુદ્ધ = જેને જ્ઞાન થયું હોય તેવા, જ્ઞાતા, સમજુ, પ્રબુદ્ધ, ડાહો માણસ, મુળ બુદ્ધીમાંથી નિષ્પત્ત થતો શબ્દ, અને ભણી = કારતિયા રાજપૂતોની એક અટક કે ઓળખ અને ત્યાર બાદ અન્ય જ્ઞાતિઓએ અપનાવેલ કે આ જ્ઞાતિના રાજપૂતોએ સંજોગ મુજબ વ્યવસાય બદલાવ્યા છતાં ચાલુ રાખેલ ઓળખ, ઐર ! જે હોય તે, પરંતુ, આ બુદ્ધભણી ઓળખ ને રાજસ્થાનના ભાઈ નામના રાજપૂતો સાથે સંબંધ હોય તેવું જ્ઞાય છે. ભાઈ એ રાજસ્થાનની લડાયક કોમ છે, અને તેમાંના સમજુ, પ્રબુદ્ધ, વિચારક લોકો, બુદ્ધી થી કામ લઈ, લડાઈઓના જમાનામાં સેનાપતિ કે સ્ટ્રેટેજિસ્ટ - યુદ્ધકણા, ચડાઈને અંગે, ધંધામાં કે, રાજકારણ, ઈત્યાદિમાં વ્યૂહરચના કરનાર તરીકે કામ કરતા હોવાની ધારણા કરી શકાય. મારા એક મિત્ર ભાઈ, જે બી.એસ.એફ.ના ચીફ કમાન્ડન્ટ હતા, તેમની સાથેની ચર્ચિમાંથી મને આ બાબત જ્ઞાવા મળેલ. અને તેમના પરિવારો નો હિસાબ-કિતાબ રાખનાર, રેકૉર્ડ કિપર બ્રાબિણ તે ભાટ.

આજે આ લેખમાં થોડી મારા દાદાના પરિવાર તેમજ થોડી માં મેઘભાઈ વિશે મારા મોટાભાઈ (કંઝીન) સ્વ. ઈન્દ્રવદનભાઈ-રાજકોટ પાસેથી સાંભળેલી વાત પણ કરવાની છે. મારા દાદા એટલે કેશવજી-પ્રેમજી-દયાળજી-કુવરજી એતો આપણે પ્રથમ મણકા માં જોયું. આ કેશવજી દાદાએ પ્રથમ લગ્ન બાદ રાજકોટમાં પંચનાથ વિસ્તારમાં

દુકાન કરીને ચાંદીનું કામકાજ કરેલ, અને તેઓ ત્યાં ભુજવાળા તરીકે ઓળખાતા. હજુ પણ તેમનો પરિવાર તેજ નામે ઓળખાવવાનું પસંદ કરે છે. તેમના મોટા પુત્ર પ્રાગજીભાઈ એક મોટા દરજાના આર્ટિસ્ટ, તેઓ કહેવાય છે કે બજે હાથ સાબૂત હોવા છતાં પણ, મોઢામાં પેન્સિલ રાખીને સ્કેચ દોરતા, અને હરિફાઈમાં ભાગ લઈને પ્રથમ નંબર મેળવતા. તેઓ છેલ્લે રાજકોટ મધ્યે લક્ષ્મીવાડીમાં રહેતા હતા. તેમના બીજા ભાઈનું નામ દામજીભાઈ, તેઓ આર્ટિસ્ટ તો હતાજ, પરંતુ સાથે સાથે એક સારા શિક્ષક પણ હતા અને સાંભળવા મુજબ રાજકોટની ઓલ્ડકેડ હાઈસ્કુલમાં આર્ટ અને અંગ્રેજ શીખવાડતા, ભણાવતા. તેમના પુત્ર તે સ્વ. ઈન્દ્રવદનભાઈ, જેઓ વ્યવસાય ને કારણે પેઇન્ટર તરીકે ઓળખાતા, પરંતુ આર્ટ તેમની રગ-રગમાં હતું.

એમના સતી થવા વિશેના પ્રમાણોનો ઉલ્લેખ તો ભાઈશ્રી ઈન્દ્રભાઈ કેશવજી બુદ્ધભણી (કાકુભાઈ) એ તેમની તા. ૩-૧-૨૦૦૪માં પ્રસિદ્ધ કરેલ પુસ્તિકા “શ્રી આઈ સતીમાં મેઘભાઈ માં (જન્મ સ્થળ : કોઠારા તા. અબડાસા, જલ્લો કચ્છ : સોમવાર તા. ૧૭-૫-૧૭૫૨, સંવત ૧૮૦૮, વેશાખ વદ-૮, માવિત્રાની અટક - બારમેડા)”માં કરેલ છે. (સતી થવાનો દિવસ અને સમય : પોષ વદ-૪, સંવત ૧૮૩૪ તા. ૧૪-૨-૧૭૭૭, શુક્રવાર. લગભગ ૨૩૪ વરસ પહેલાનો સૂર્યસ્તનો સમય) આ કદાચ રાજસ્થાનના રાજપૂતોની પરંપરાગત રૂઢી સૂચવી જાય છે. આ પુસ્તિકાના થોડા અવતરણો નીચે મુજબ છે.

“પોતાના પતિના ટેણના મસ્તક પાતે આથમણી દિશામાં જ્યાં સૂર્ય અસ્ત થવાની

તેયારીમાં હતા તેને વંદન કરી પલાંડીવાળીને ચિંતા પર (તેમજો) પોતાના પતિનું મસ્તક ખોળામાં લઈ લીધું અને એમના જમજૂયા પગના અંગુઠામાંથી અજિનિ સ્વયં પ્રજવાલિત થયો ત્યારે તેમજો કહું કે મારા પુત્ર દામજણાના નામે તમારો વંશ દામાણી કહેવાશે. તેમના સંતાનો સારું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરશે, રાજ્યના સારા હોદા ભોગવશે. મારા વંશમાં કુશળ કારીગરો થશે એમ કહીને પતિ સાથે અજિનિઓને સમાઈ ગયા” (ઉપરોક્ત પુસ્તકના પાના ક્રમાંક-૬).

કુશળ કારીગરોની વાત કરીએ તો, કેશવજી બાપાના બીજા લગ્ન રાયણ-માંડવીથી વેલજીભાઈ (તેમની વાડી અને સિંગરામ જોયાનું મને યાદ છે) ના બહેન સંતોક બહેન સાથે થયેલ, જેનું નામ જીવીબા રાખેલ (કદાચ પ્રથમ પટ્ટિ વહેલા ગુજરી ગયેલ તેથી બીજી પત્નીનું નામ બદલાવીને આવું રાખેલ હશે) આ જીવીબાને ગ્રાણ દિકરીઓ અને એક પુત્ર થયેલ. દિકરીઓમાં એક લક્ષ્મીબેન - લવીંગાબેન - અમદાવાદમાં વસવાટ કરતા, બીજા સાકરબેન નહિયાદમાં-પવાર કુટુંબના કંસારા નાગરદાસ વનમાળીદાસ સાથે પરણાવેલ અને ગ્રીજા સૌથી નાના કમળાબેન મુંબઈમાં બાંડિયાવાળા બાબુભાઈ સાથે પરણાવેલ. અને, બે પુત્રી પદ્ધીના એક પુત્ર લક્ષ્મીયંદ (ભાઈલાલ)ના લગ્ન અંજારથી સાકરિયા રતનબેન સામજીભાઈની પુત્રી મટુબેન જોડે કરેલા.

એમના અવસાન બાદ, કેશવજીભાઈએ બીજા લગ્ન કર્યા. તેઓના માંડવીના વસવાટ દરમિયાન, કે તે પહેલાં રાયણ (મોટી)માં આવેલ જૈન દેરાસરના ચાંદીના નકશીદાર દરવાજા તેમની રાહબરી હેઠળ બનાવાયેલ એવું મેં ત્યાંથી સાંભેલ છે.

આ લખનારના અંજારમાં, તેના નાનાણે થયેલ જન્મ પદ્ધીના સમય ગાળામાં, કેશવજીભાપા ના પરિવારે ભુજ માં, પ્રથમ અંજારીયા ફળીયામાં અને ત્યારબાદ પલુરાઈ ફળીયામાં ઘર ભાડે રાખેલ. ત્યારે, એક રૂમનું ભાડું માત્ર બે રૂપિયા હતું, અને તેમાં સોણેક વરસ દરમિયાન કોઈ વધારો કરવામાં આવેલ નહિં. તેમનું અવસાન થયું ત્યારે મારી ઉમર છી-એક વરસની. તેમના બનાવેલ કચ્છવર્ક ના

ચાંદીના સાવજ, ઘોડા, ફોટોફેઝ્સ, રાજ્યચિંહો, ઈત્યાદિ નમૂના રાજકોટની રાજકુમાર કોલેજમાં જોયા હોવાનું યાદ છે.

માં મેધબાઈ સત્તિ માં ની વાત કરીએ તો ભાઈશ્રી ઈંદ્રભાઈએ તેમની ઉપર્યુક્ત પુસ્તકામાં તેમના લગ્ન જીવન બાબતમાં નીચે મુજબ જણાવેલ છે.

“તેમનાં લગ્ન ભુજના કંસારા ભુધ્યભૂજી તુખનાં પ્રાગજ સાથે સંવંત ૧૮૮૩ માગશર સુદ-૧૦, મંગળવાર તા. ૨૦-૧-૧૯૭૬ નાં રોજ થયેલ..... સાસરીયાં પરણી આવ્યા બાદ... સિમન્ટ (પોળા) પ્રસંગ બાદ કોઠારા ગયા બાદ ફરીથી ભુજ સાસરે આવ્યા જ નહિં અને માવિનો રીસામજો બેસી રહ્યા. બે અભી માસે એમજો પુત્ર ને જન્મ આપ્યો જેનું નામ દામજ પાડવામાં આવ્યું..... અને ઘોડાજ ગાળામાં મહારાઓ શ્રી ગોળજની વારીમાં સંવંત ૧૮૮૪ના પોથ ૧૮-૩, ને ગુરુવાર તા. ૧૩-૨-૧૯૭૭ ના રોજ એમના પત્તિ પ્રાગજ કોઈ અસાધ્ય રોગથી રાત્રિના પ્રદરમાં અવસાન પામ્યા.”

ભાઈશ્રી ઈંદ્રભાઈએ તેમની પુસ્તકામાં સારી એવી માહિતી આપેલ છે. દા.ત. તેમજો એકવીસ પૂર્વ પેઢીના સત્તાજી, ખોંભાજી થી લઈને પ્રાગજ, દામજ, કુંવરજ સુધીના નામો આપેલ છે. (પાના નં. ૮) અને સાથે સાથે કેટકેટલા સારા કારીગરો, ઈજનેરો અને પાયલોટો વિગેરે ઉચ્ચ કક્ષાએ કાર્ય કરી ગયેલ વ્યક્તિઓને બિરદાવેલ છે. પરંતુ એક પરિવારનું વૃક્ષ બનાવવા માટે તેમાં કરીઓ ખૂટતી જણાય છે અથવા તો સરખા નામોને કારણે ગૂંચવાડો થતો જણાય છે. આમ છતાં, આ લખનારની માહિતી અને તે પુસ્તકાને સહારે, કુંવરજ ના સાત પુત્રોની માહિતી આ મુજબ આગળ વધે છે.

પ્રથમ મણકામાં આપેલ ટેબલમાં કુંવરજભાઈ (જે દામજભાઈના દિકરા થાય તેવું ઉપરની પુસ્તકામાં જણાવેલ છે) ને સાત પુત્રો થયેલા. અને આ વધતા વિસ્તાર સાથે, જે મકાનમાં માં મેધબાઈએ સત્તિ થતાં પહેલાં પોતાના હાથના થપ્પા કરેલ, તેની આજુભાજુની જમીન-મકાન વખત જતાં ખરીદાયેલ હશે, દા.ત. તે મકાનના રસ્તાની સામેનું રવજી દેવશીવાળું મકાન, કે અંજારીયા ફળીયાનું પ્રાગજ-નાનજી-લધા-ડોસા નો ડેલો,

પીપળા ફળીયાનું કેશવજી રણધોડનું મકાન કે આગળ જતાં આવતું મોતીલાલ રણધોડનું મકાન, વિગેરેના દસ્તાવેજોએ બાબતની તવારીખ છે કે કુંવરજભાઈ ના દિકરાઓની પેઢીએ જરૂરત પ્રમાણે આજુભાજુમાં, મિલકતો ખરીદીને વસવાટ કરેલ.

આ કુંવરજભાઈના ચોથા નંબરના દિકરા એટલે દેવકરણ. હવે તેમના વંશજ બાબતમાં નીચે મુજબ માહિતી મળે છે તો તે માહિતી પુષ્ટ આપવા માટે તેમના ઉત્તરાધિકારીઓ તરફથી તેની સંલંબિત માહિતી મળે તો તે આવકાર્ય થશે.

દેવકરણના પુત્ર રણધોડ એકજ?

રણધોડના (ગ્રાણ પુત્રો?) (૧) મોતીલાલ, (૨) જટુભાઈ, (૩) કેશવજીભાઈ.

મોતીલાલભાઈના (ચાર પુત્રો?) (૧) કાન્તિભાઈ, (૨) મીહુભાઈ, (૩) ઈન્દ્રભાઈભાઈના (૪) શિવલાલભાઈ.

જટુભાઈના (પાંચ પુત્રો) (૧) મનહરલાલ, (૨) હિરાલાલ, (૩) જવેરલાલભાઈના (૪) ચંપકલાલ, (૫) શાંતિલાલ.

અને કેશવજીભાઈના (પાંચ પુત્રો?) (૧) રતિલાલ, (૨) હરિલાલ, (૩) ઈન્દ્રલાલભાઈના (૪) પ્રિતમલાલ, (૫) શશીકાન્ત.

રતિલાલભાઈના ચાર પુત્રો (૧) અશોક, (૨) ભરત, (૩) સતીશ અને (૪) શરદ.

હરિલાલભાઈનો એક પુત્ર હિતેશ.

ઈન્દ્રલાલભાઈનો એક પુત્ર સંદીપ.

પ્રીતમલાલભાઈના ગ્રાણ પુત્રો : (૧) ઉત્તમ, (૨) દીપક અને (૩) મુકેશ.

શશીકાંતભાઈના બે પુત્રો (૧) વિરાગ અને (૨) જય.

આપણે અહીં, આ સવાલો માહિતીને ચોક્કસ કરવા માટે મૂકેલ છે, અને આ સાથે દેવકરણ ભાઈની પેઢી વિશે આગળ અનુસંધાન મળ્યેથી આ બીજા મણકાને આગળ વધારીશું.

તા.ક. : ઉપર આપેલ માહિતીમાં સુધારો અને વધારો સૂચવવા માટે tulsi_66@yahoo.com ઈ-મેઇલનો ઉપયોગ કરવા માટે વિનંતી. ■

કોઈ પણ, ખાસ કરીને સંયુક્ત પરિવારના વડીલ વડલા સમાન હોય છે. એમની છત્રછાયામાં સમસ્ત પરિવાર સંપથી રહે છે. હામ અને હુંફ અનુભવે છે, પ્રગતિ કરે છે. આજે આપણે આવા જ એક વિવેકી વડલાની વાત કરીએ, જેમનું ૮૫ વર્ષની પાકટ વયે ૨ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૧ના રોજ અવસાન થયું. આ સંદ્રગત વડીલ હતા શ્રી મથુરાદાસભાઈ કોટીયા. જબલપુરમાં આપણી શાતિના એકમાત્ર પરિવારના તેઓ મોભી હતા. ગ્રાણ ભાઈઓમાં જ્યેષ્ઠ બંધુ તરીકે તેઓ પરિવારના આદરણીય વડીલ હતા.

સ્વભાવે ધીરગંભીર મથુરાદાસની જબલપુરના વેપારી આલમમાં, ઊંચી શાખ હતી. જબલપુરના સંભાંત પરિવારોમાં એમનું સન્માન હતું.

મથુરાદાસભાઈના દાદા મોણજીભાઈ કોટીયા, મૂળ કચ્છ મુંદ્રાના વતની હતા. પુવાવયે ધંધાર્થી તેઓ સપરિવાર કરાંચી ગયા. ત્યાં એમણે સોનાચાંદીના ઘાટ અને ઘડતરની દુકાન કરી. મોણજીભાઈના પુત્ર જયરામદાસ, એન્જનીયરરીંગનો અભ્યાસ કરી આર્કિટેક્ટ થયા. એમના ગ્રાણ પુત્રો હતા : સૌથી મોટા મથુરાદાસ, વચેટ ચમનલાલ અને સૌથી નાના ચંદુલાલ. મથુરાદાસનો જન્મ ૨૪ એપ્રિલ, ૧૯૨૭ના રોજ કરાંચીમાં થયો. તેઓ દસ વર્ષના હતા ત્યારે તેમણે પિતાની છત્રછાયા ગુમાવી. માતુશ્રી

“હમને કભી નહીં સોચા થા કી આપકી હસતી - મુસ્કુરાતી તરસીરેં મૌન હો જાયેગી। પર હમેં સદા એહસાસ દિલાતી રહેગી કી :

આપકે કુલ કા ‘જપવન’

જો થા હમારા ‘નંદન-વન’,
સદા યાદ રખેગા હમ સબકા ‘મન’
આપકા સમર્પિત જીવન....

...રિશ્તે મેં તો યે હમારે તાજી લગતે થે પર હમ સભી ઉન્હેં ‘દાદાજી’ કહતે થોએ....

...હમારે દાદાજી કી તપસ્યાકી બુનિયાદ પર ઇસ પરિવાર કી ઇમારત ખડી હુર્ઝ હૈ।...

...દાદાજીને ભીષ્મ પિતામહ કી તરહ બ્રત લેતે હુએ ઇસ પરિવાર કે પ્રતિ અપના સંપૂર્ણ જીવન સમર્પિત કિયા।...

...પિતા કા સાયા ૧૦ વર્ષ કી કોમલ આયુ મેં હી ઉનકે સિર સે ઉઠ ગયા થા....

...ઉસી સમય ઉસ નન્હે બચ્ચે મેં અંદર એક સુલજ્જે હુએ શાંત પુરુષને જન્મ લે લિયા થા।

...૧૯૪૭માં વિભાજન કે સમય, દાદાજી સપરિવાર, અપના સબ કુછ છોડકર ભારત આ ગાએ. અપને જીવન કી શુરુઆત શૂન્ય સે કી।

અપના પૂરા જીવન એક તપસ્વી કે સમાન ગર્વ સે વ્યતીત કરતે હુએ ૮૪ વર્ષ કી ઉમ્ર મેં ૨ અગસ્ટ, ૨૦૧૧ કો અંતિમ સાંસ લી।

હમારા પૂરા પરિવાર ઉનકે કઠોર તપ કા ક્રણી રહેગા। વહ હમારે લિયે સદૈવ પ્રેરણા સોત રહેંગે। ઉનકે સાથ બિતાએ લમ્હેને હમારી અનમોલ ધરોહર રહેગી।

સ્વ. મથુરાદાસભાઈના લઘુબંધુ શ્રી ચીમનભાઈના સુપુત્રી શ્રીમતી હથા કંસારાબે એમના વત્સલ દાદાજી (સંબંધે તાઉ)ને આપેલી હદ્યસ્પર્શી શ્રદ્ધાંજલીના અંશ.

- મુખ્યતંત્રી

પરેશકુમાર કંસારા - દિલ્હી

પ્રેમહુંવરબેને, ગ્રાણો બાળકોને ધીરજ અને હિમતથી, આર્થિક કટોકટીનો સામનો કરી ઉછેર્યા. એમને ઉચ્ચ શિક્ષણ અપાવવાનાં સ્વખ સેવાં. પરંતુ નિયતિને એ મંજુર નહોંતું.

મથુરાદાસે કરાંચીની વિખ્યાત શારદા મંદિરમાં મેટ્રોક સુધીનો અભ્યાસ કર્યો. ત્યારબાદ કોલેજમાં દાખલ થયા પરંતુ બરાબર એ જ વર્ષે ભારતના ભાગલા થયા. કરાંચીમાં વસતા હજારો પરિવારોની જેમ એમને પણ કરાંચી છોડવું પડ્યું. એ સમયની પરંપરા મુજબ એમના લગ્ન તો બે વર્ષ પહેલાં ૧૯૪૫માં જ થઈ ગયા હતા. તેઓ અને એમના પત્ની ઉપરાંત એમના માતુશ્રી અને તરુણ વયના બે ભાઈઓ સહિતનો પરિવાર અચાનક ઘરબાર વિનાનો, સાધનહીન અને હિશાદીન થઈ ગયો. ત્યારે મથુરાદાસની ઉમર માત્ર ૨૦ વર્ષની હતી. ભારતના ભાગલાએ એમને રાતોરાત વિદ્યાર્થી મટી, પરિવારના વડીલ બની જવું પડ્યું. એમનું ઉચ્ચ અભ્યાસનું સ્વખ રોળાઈ ગયું.

પરિવારને લઈ, તેઓ ભારત આવ્યા. સૌરાષ્ટ્રના મોરબી શહેર પાસેના ગામ ટંકારામાં ઓળખીતાને ત્યાં આશ્રય લીધો. ત્યાંથી કામધંધો શોખતા, મોરબી અને પછી જામનગર આવ્યા. એક સુડીના કારખાનામાં કામ મળ્યું. કંઈક ઠરીઠામ થયા. પરંતુ આ એમની મંજીલનો આખરી પડાવ નહોતો. બે વર્ષ પછી ૧૯૫૦માં તેઓ જબલપુર આવ્યા. એમના સાણા જમનાદાસ પોમલ સાથે ભાગીદારીમાં સેનીટરી વેરની દુકાન ખોલી. પરંતુ નસીબ બે ડગલાં આગળ હતું.

૧૯૫૨માં એમની પત્નીએ છૂટાછેડા લીધા. ભાગીદારીમાં પણ ભંગાણ પડ્યું. ૧૯૫૫માં એમણે બંને ભાઈઓને સાથે રાખી ૧૯૬૦-૬૧માં ઈદોર મધ્યે કોન્ટ્રાક્ટર તરીકેનું કામ શરૂ કર્યું. યુનાઇટેડ એન્જનીયરીંગ કોર્પોરેશન નામની ફર્મ ખોલી. મીલીટરી એન્જનીયરરીંગ સર્વિસનું કામ કોન્ટ્રાક્ટ પર લીધું. વ્યવહાર કુશળ ધૈર્યવાન માતુશ્રીની છત્રછાયા હેઠળ મથુરાદાસે ઘરના મોભી તરીકેની જવાબદારી પૂરી નિષાથી અદા

કરી. એમના પોતાના પારિવારિક જીવનમાં થયેલો આધાત શાંત ચિત્તે સહન કરી કોન્ટ્રાક્ટ તેમજ સેનીટરી વેરના કામમાં પરોવાયા. અણો ભાઈઓમાં સંઘર્ષયુક્ત જીવને શીખવેલી સમજ હતી. રાત દિવસ કામ કરીને સમૃદ્ધ થવાની લગન હતી. પરસ્પર સંપીલી હુંક હતી. પરિણામે સિદ્ધિના શિખરો એક પછી એક સર કર્યા. આજે આ પરિવારની માલીકીની ચાર ફર્મો છે. બે નાના ભાઈઓ ઉપરાંત એમના સુપુત્રો આ ફર્મોનો

કારોબાર કુશળતાપૂર્વક સંભાળે છે. મથુરાદાસભાઈએ દસેક વર્ષ પહેલાં, એમના માતુશ્રીનું અવસાન થયું ત્યારથી વ્યવસાય ક્ષેત્રે પૂર્ણપણે નિવૃત્તિ લઈ, પ્રલુબ અને પરિવાર સેવામાં મન પરોવ્યું.

એમના સમગ્ર જીવનની સૌથી મોટી ઉપલબ્ધિ એમના ભાઈઓ સાથેનો સંયુક્ત એકરાગી પરિવાર. એમના હુંકા લગ્ન જીવનને ‘નિયતિ’ માનીને, એમણે ક્યારેય પુનઃ લગ્નનો વિચાર સુદ્ધાં ન કર્યો. બલકે

બંને નાના ભાઈઓને યોગ્ય ડેકાણા શોધી હોંશથી પરણાવ્યા. તેમજ પરિવારના પ્રત્યેક સહ્યને જીવનની અંત ઘડી સુધી ભરપૂર વાત્સલ્યની લહાણી કરી. આ તૃષ્ણામુક્ત તપસ્વીએ નિયતિ દ્વારા નિશ્ચિત, સ્વ-જીવનને ભાઈઓના પરિવાર માટે સમર્પિત કરી જીવન જરૂરી અને ખુદારીપૂર્વક જીવી જાણ્યું. ધન્ય છે આવા વિવેકી વડલાને, જેનું પ્રેરક જીવન, સંયુક્ત પરિવારની આપણી ભાવનાને આજ પણ પ્રબળ બનાવે છે.

મીતા' સ કોર્નર

સુખ વાયક મિત્રો, નમસ્કાર! ગત અંકમાં આપેલા મારા લેખ ‘લગ્નજીવનની સમસ્યાઓ અને તેનો ઉપાય’ વિશે ફોનથી કે રૂબરૂ અપાયેલા હુંકાણા પ્રતિસાદનો હું આભાર માતુ છું. આ વખતે નવા વિચાર સાથે આગળ વધીએ!

મનુષ્યની દરેક પ્રવૃત્તિનું આખરી કારણ શું હોય છે! શું મેળવવા રાત દિવસ દોડધામ કરે છે? આનો જવાબ માત્ર બે જ અક્ષરમાં આવે છે ‘સુખ’! આ ‘સુખ’ શું છે? ક્યાંથી મળે છે?

સુખ અને ખુશ એ જોડિયા બાળકો જેવા છે. સુખ મેળવવું હોય તો ખુશ રહેવાની કળા જાણી લેવી પડશે! કદ જગ્યાએથી મને આનંદનો અનુભવ થાય છે? શું કરવાથી દુઃખી થવાય છે? એ વિચારો. નાના કાર્ય પણ જો રસપૂર્વક અને તન્મયતાથી કરવામાં આવે તો પ્રસંગતા મળે છે!

મનપસંદ પ્રવૃત્તિ કરવી માનસિક સ્વાસ્થ્ય માટે જરૂરી છે, આવી પ્રવૃત્તિ બિન આર્થિક પ્રવૃત્તિ પણ હોઈ શકે છે. ગીત-સંગીત સાંભળું, ચિત્ર-ગેમ, જનસંપર્ક ડાન્સ-મેળાવડા-પાર્ટીઓ, વાંચન-ભજન કીર્તન વગેરે પ્રવૃત્તિ મનને તરોતાજ રાખે છે! અને જીવન માં ‘ટોનીક’ જેવું કાર્ય કરે છે.

સુખના સ્વખનો જોનારે સૌપ્રેથમ એ વિચારવું રહ્યું કે ‘સુખ’ માત્ર પોતાને માટે સુખી થવું નથી હોતું. જો આપણો ઉદેશ માત્ર બીજા કરતાં વધુ સુખી થવાનો હોય તો તે આપણા દુઃખનું મૂળ બની જાય છે!

મેળવવા કરતા આપવામાં વધુ સુખનો અહેસાસ છુપાયેલો છે. તે અનુભવ કરવા જેવો છે. ગરીબ બાળકને જરૂરીયાતની વસ્તુ મળવાથી જે ખુશીનો અહેસાસ થાય છે તેજ ખુશી શ્રીમંત બાળકોને નથી મળતી હોતી કારણકે તેમને તો પાણી માંગતા દુધ હાજર થતું હોય છે.

આપણામાંથી ઘણાને દુઃખી થવાની આદત થઈ ગઈ હોય છે. તેઓ ભૂતકાળ વાગોળીને વર્તમાનને કલુષિત કરે છે. ખરેખર તો આપણે જુંદગીની નાની નાની ખુશીને ભુલી જતા હોઈએ છીએ.

ઈઝ્યા, અદેખાઈ-બળતરા, જેર આ બધુ મનમાંથી નીકળી જાય અને જે મારી પાસે છે, તેમાં સંતોષ મળો, તેમજ આસપાસનું વાતાવરણ હળવું કરવામાં સક્ષમ બની શકુ ‘તો આનંદ હી આનંદ.’

અતિ આધુનિક ઉપભોગના સાધનોથી તમારી સગવડોમાં વધારો ચોક્કસ થયો છે! પણ એ સગવડ છે, સુખ નથી. સુખ તો ભીતરથી ઉપજતી પ્રક્રિયા છે. કૂત્રિમ

હોટ ઈંગ “સુખ”

મીતા એન. સોલંકી - બુજ

સાધનોથી મળેલું સુખ અલ્પજીવી હોય છે.

સામાન્ય રીતે દ્રેષ્ટભાવ વગરના લોકો મજાનું આનંદીત જીવન જીવતા હોય છે. તેઓ લોકોમાં વધુ લોકપ્રિય હોય છે. મિત્રોથી વેરાયેલા રહે છે, ખોટી સ્પર્ધિમાં પડતા નથી. રોજબરોજના કામમાં જાતને દુબાડી રાખે છે, બીજાને સહેલાઈથી માફ કરી શકે છે. ખરાબ અનુભવોમાંથી પણ તેઓ સારું શીખે છે.

ખરેખર, જો વ્યક્તિ સુખી રહેવા માંગતી હોય તો એ જવાબદારી પોતાની છે. સંબંધો પાસેથી વધુ પડતી અપેક્ષા ન રાખવી, ખુશ રહેવાની પ્રક્રિયા કરવાની તારીખો ન પાડવી. જરૂરીયાતને અમર્યાદિત ન થવા દો. અવાસ્તવિક અપેક્ષાઓ જ દુઃખનું મૂળ છે.

‘હુંદને સે તો ખુદા ભી મિલતા હૈ’ એ ઉક્તિ અનુસાર આનંદ ભીતરથી શોધો. બહાર ભટકવાની જરૂર નથી. ખુશી તો તમારી અંદરથી પ્રગટે છે.

શક્ય હોય તો કારણ વગર અને વાતવાતમાં દુઃખી થઈ નકારાત્મક પ્રેશરમાં આવી જતા લોકોથી દૂર રહેવું. પ્રસંગચિત લોકો સાથે વધુ સમય વીતાવવો! હુસે તેનું ઘર વસે.

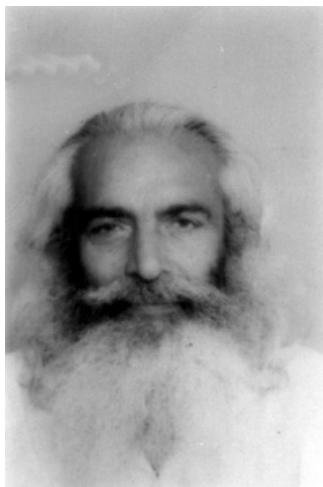
**DONT WORRY, BE HAPPY!
SMILE PLEASE !!**

કચ્છીમાં પંક્તિ છે “હિકડા લખ દીધે
ન જુડે ને બ્યાં તાંભિયેજા તેરો” “શ્રી
પ્રાણગિરી બાપુ લાખે દેતાં ન મળે એવા
અમુલખ વ્યક્તિ હતા.” આ શબ્દો છે કચ્છ
ઈતિહાસ પરિષદ ભુજના પ્રમુખ શ્રી
સાવજસિંહ વખતસિંહ જ્યેજા સાહેબના.

શ્રી પ્રાણગિરી પી. ગોસ્વામીનો જન્મ
તા. ૨૫-૪-૧૯૨૭ના રોજ કચ્છ ભજનિકશી
પુરુખોત્તમાંગિરીજને ઘેર થયો હતો. શ્રી
પ્રાણગિરીજને બે વર્ષની ઉંમરમાં જ માતાનું
છત્ર ગુમાત્યું. અપર માતા આવ્યા પરંતુ
આઠ વર્ષની ઉંમરે પિતા પણ કેલાસવાસી
થયા અને ઘરની જવાબદારી આ બાળક પર
આવી પડી. આર્થિક સંકડામણ તરફ ધ્યાન
ન દેતાં અભ્યાસ ચાલુ રાખ્યો. રાજ તરફથી
સ્કોલરશીપ મેળવી મેટ્રીક સુધી અભ્યાસ
કર્યો. અભ્યાસ સાથે ઈતર પ્રવૃત્તિઓમાં
સાંસ્કૃતિક રમતગમત, સ્ટેજ નાટક, કવિતા
અને વાર્તા લેખન આદિ પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ
લીધો. શાળાના મિત્રોની સંસ્થા ‘મૈગ્રી’ની
સ્થાપનામાં પાયાના પથ્થર હતા.

અભ્યાસ પૂર્ણ થતાં શિક્ષકની નોકરી
મળી. જે ગામમાં બદલી થતી ત્યાં દિવસે
બાળકોને અને રાગીના મોટેરાઓને પણ
વિદ્યાધન આપતા. શાળાંતના વર્ગો ચલાવતા.
શિક્ષકોના મ્રશનોને વાચા આપવા “અખિલ
કચ્છ શિક્ષક સંઘ”ની સ્થાપના કરી જે આજે
પણ કાર્યરત છે. શિક્ષક તરીકે કારકીર્દિની
શરૂઆત કરનાર પ્રાણગિરીજ આજીવન
શિક્ષક રહ્યા અને એમના વિદ્યાર્થીઓમાં
સંસ્કારોનું સિંચન કર્યું. પોતાના વિદ્યાર્થીઓની
સુખદ જીવન યાગ્રા જોઈ ગઈ અનુભવતા
અને કહેતા, “મારા જીવનની સાચી કમાણી
મારા વિદ્યાર્થીઓનું સુખદ જીવન છે.”

ખમીસ, પાટલુન અને કોટ જેવા
વસ્ત્રોનો તેમણે વહેલો ત્યાગ કર્યો હતો અને
સંતના વ્યક્તિત્વ જેવું તેમનું વ્યક્તિત્વ હતું.
લાંબી સફેદ ઢાઢી, ખભા સુધી વાળ, સફેદ
જભ્મો અને જાડા કાપડનું ધોતિયું ખે
વેરાંય સૂચક શિવનામી એમને સંતની
કક્ષામાં મૂકી દેતી એવું વરિષ ઈતિહાસવિદ્ય
શ્રી ઉમિયાશંકર અજ્ઞાણી કહે છે.

સાવજસિંહ વખતસિંહ જ્યેજા, કચ્છ
ઈતિહાસ પરિષદ ભુજ જણાવે છે કે એક વાર
દ્વારીન સીટી ભુજમાં કચ્છ ઈતિહાસ પરિષદના
કાર્યક્રમમાં ગયો ત્યાં પ્રતિભાસંપત્ત શ્રી
પ્રાણગિરીના પ્રભાવશાળી વ્યક્તિત્વથી
પ્રભાવિત થઈ પ્રણામ કર્યા. પાછળથી
જાણવા મળ્યું કે “કચ્છ ઈતિહાસ પરિષદ”ના
સ્થાપક, ઈતિહાસવિદ્ય, લોક સાહિત્યકાર,
કવિ શ્રી પ્રાણગિરીજ સ્વયં બિરાજમાન છે.
એમને લાગ્યું કે જાણે એ ટાગોર કે કવિરાજ
શ્રી દુલાભાયા કાગ - કાગ બાપુ સમક્ષ બેઠા
હોય! જ્યેજા સાહેબ કચ્છ ઈતિહાસ પરિષદના
પ્રમુખપદે હતા ત્યારે એમને જ્ઞાનસત્ર,
પ્રવાસ, સંમેલનો આદિમાં ગોસ્વામીજનો
ખૂબજ સાથ, સહકાર, હુંફ અને આશીર્વાદ
મળતા.

ઉમિયાશંકર અજ્ઞાણી જણાવે છે કે કચ્છ
ઈતિહાસ પરિષદનાં તેઓ ૧૧ થી ૧૨ વરસ
સુધી પ્રમુખ રહ્યા અને પરિષદનો ખૂબ
વિકાસ થયો. આટલા લાંબા ગાળા સુધી
પ્રમુખપદે રહેવું એ એમની વિષય પરત્વની
વિદ્વત્તા અને પરિષદના સભ્યોની લાગણીનું
પ્રતિબિંબ છે અને આ સમય દરમિયાન
તેમણે આખા કચ્છને આવરી લે તે રીતે
જ્ઞાનસત્ર અને શિબિરોનું આયોજન કરેલ
અને લોકોને ઈતિહાસ જેવા વિષયોમાં રસ
લેતા કરેલા.

પોરંદરના વિદ્વાન મણીભાઈ વોરા,
નરોત્તમ પલણ મોહનપુરી જેવા ઊંચા
ગજાનાં વિદ્વાનો કચ્છ ઈતિહાસ પરિષદની
પ્રવૃત્તિઓ પ્રત્યે માન ધરાવતા હતા. કે.કા.

શાસ્ત્રીજી પણ પ્રસંગોપાત હાજર રહેતા.
જુદા જુદા વિદ્વાનોના આખ્યાનો ગોઠવી
લોકોમાં ઈતિહાસ પ્રત્યે રસવૃત્તિ જગાવવાના
એમના પ્રયાસો સફળ રહ્યા હતા.

એમના પહાડી અવાજમાં ભજન,
લોકગીત, લગ્નગીત દુઢા, છંદ સાંભળવા એ
હ્યાંવો હતો. દારૂબંધીના પ્રચાર માટેના
લોકાયરાઓ ઘણા પ્રભાવક હતા. તેઓ શ્રી
એક સારા વ્યાખ્યાનકાર પણ હતા. તેમનું
પ્રેમાબાઇનું આખ્યાન, કથાકાર ગિરિજાશંકર
મહારાજ એમની કથા દરમિયાન કથામાં વણી
લેતા હતા.

અભ્યાસકાળથી કવિતા, દુઢા, છંદ
લખતા. એમનો પ્રથમ લેખ ૧૯૫૦માં
'શારદા' મેગેજીનમાં છપાયો ત્યારથી મૃત્યુ
પર્યંત આ પ્રવૃત્તિ ચાલતી રહી, એમના અનેક
લેખો, વાર્તાઓ, નાટકો, ગરબા છપાતા રહ્યા.
પીએચ.ડી.ના અનેક વિદ્યાર્થીઓએ તેમના
માર્ગદર્શન ડેફણ કચ્છ વિશેના લેખો લખ્યા છે.
કચ્છી ભાષાની 'કચ્છી સાહિત્ય અકાદમી'ની
સ્થાપના માટે એમણે કચ્છી લેખકો સાથે મળી
જોરદાર રજુઆતો કરી હતી. આકાશવાણી
ભુજની સ્થાપના ઈ.સ. ૧૯૬૦માં થઈ
ત્યારથી જ તેઓ આકાશવાણીના માન્ય
કલાકાર બન્યા. નાટક, ગરબા, ભજનો સાથે
'ગામ જો ચોરો' કાર્યક્રમમાં પણ ભાગ લેતા
હતા.

એમના અક્ષરદેહમાં એમનું વ્યક્તિત્વ
જ્ઞાનાં થાય એવા આઠ પુસ્તકોનું પ્રકાશન
થયું છે. (૧) કચ્છના યાત્રાધામ (૨) કચ્છના
લોકમેળાઓ (૩) કચ્છના જૈન તીર્થ ધારો
(૪) દાદા મેકરાણ રચિત ભજનો (૫) ધન્ય
ધરા ઓભરી (૬) આશાપુરા ગરબાવલી
(૭) આશાપુરાનો ટૂંકો ઈતિહાસ (૮)
કચ્છની પાટ પરંપરા ઉપરાંત ભજન અને
રાસની પુસ્તકાનું સંપાદન કરેલ. દશનામ
જ્ઞાતિ માટે 'ગોસ્વામી કચ્છ' સામયિક શરૂ
કરેલ જે ભૂકૂપ બાદ બંધ પડેલ.

ભુજના 'દશ નામ ગોસ્વામી સમાજ'
અને 'મહાગુજરાત ગોસ્વામી મહામંડળ'ની
સ્થાપના કરી ૪૦ વર્ષ સુધી મંત્રી તેમજ
પ્રમુખ તરીકેની સેવા આપેલ. આજે જે દશ

નામ ગોસ્વામી સમાજની વાડી છે તે તેમના પ્રયત્નોથી છાગાલય માટે દાનમાં મળેલ, પાછળથી ત્યાં સમાજવાડીનું નિમાણ થયું.

આવી બહુમુખી પ્રતિભાના સ્વામી શ્રી પ્રાણગિરી ગોસ્વામી શ્રી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ બુજના શ્રી જગનાથ મહાદેવજ્ઞના મંદિરની પૂજા તેઓશ્રીના હસ્તક હતી અને 'વેલા બાવાજ'ના હુલામણા નામે તેઓ સમાજમાં જાણીતા હતા. સમાજમાં 'શક્તિ પાટ' 'દશા પાટ' 'ગળા ઢોળ' રામદેવપીર પાટ (પંજો પાટ) ના આચાર્ય પદ શોભાવ્યું હતું આ બધી ધાર્મિક કિયાઓ ભૂકૂપ પહેલા વાધેશરી માતાજ્ઞના મંદિરમાં તેમના માર્ગદર્શન હેઠળ થતી. આસો નવરાત્રી અને ચૈત્ર નવરાત્રીમાં વિશેષ આયોજન થતા.

પ્રાણગિરી પી. ગોસ્વામીની કાયમી સ્મૃતિ જાળવવા ભુજ નગર પાલિકાએ ન્યુ સ્ટેશન રોડને "પી.પી. ગોસ્વામી માર્ગ" નું નામકરણ કરી તેમના કાર્યને જીવંત રાખ્યા છે. તા. ૨૫-૪-૨૦૧૦ના તાત્કાલીન નગરપાલિકા પ્રમુખશ્રી દેવરાજ ગઢવીના માર્ગદર્શન તળે અગ્રણીઓની હાજરીમાં તકતી મુકવામાં આવેલ.

આવા સેણી સ્વજનશી પ્રાણગિરીજ ગોસ્વામીએ તા. ૩-૧૧-૨૦૦૧ ના દેહલીલા સંકેલી કેલાસધામ સિધાવ્યા. શિક્ષણ, સાહિત્ય, ઈતિહાસ, કલમના કસબી લોકગાયકને આત્મિય વંદન અને તેઓશ્રી રચિત વિશ્વ પ્રસિદ્ધ ગરબો —

ઈ.... રે ધન્ય કચ્છની આ ધરતી
રષમાં રવેચીમાં રમતી
મદમાં આશાપુર મધ્યાળી

જ્યાં સુધી કચ્છની ધરા પર આઈ શ્રી આશાપુરા ની આશ વર્તિશે ત્યાં સુધી આવા અનેક ગરબાના શબ્દો ગગનમાં ગુંજતા રહેશે અને શ્રી પ્રાણગિરી ગોસ્વામીનો અવાજ ગુંજતો રહેશે.

શ્રી પ્રાણગિરી પી. ગોસ્વામીને શત... શત..... વંદન.....

જ્ય મા આશાપુર.

કોમ્પ્યુટરનો કક્કો

(અનુસંધાન : પાના નં.-૨૫ ઉપરથી ચાલુ)
સગવડ કારક રહે છે તે અલગ વાત છે.

મુખ્ય કામના વિષય ઉપર ધ્યાન કેન્દ્રિત - હન્ડોર્મેશન ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ એક સાધન તરીકે થવાથી મુખ્ય કામના વિષય ઉપર ધ્યાન કેન્દ્રિત રહે છે અને સાધન બાબતની ચિંતા બીજી કંપની (કલાઉડ કમ્પ્યુટીંગ સર્વિસ પ્રોવાઇડર) કરે છે, જેને કારણે એ બાબતની છેલ્લામાં છેલ્લી, અધ્યતન ટેકનોલોજી સહજમાં પ્રાપ્ય બને છે, જેથી સમય અને સંસાધનોની બચત થાય છે.

આ ટેકનોલોજી દ્વારા ધ્યાનો કરનારાઓને બીજાનેસ મોદેલ તરીકે તેનો વપરાશ કરવામાં શંકાઓ રહે છે, કારણકે તેના સર્વિસ પ્રોવાઇડરો દ્વારા ખર્ચના ધોરણો નક્કી ન હોવાથી ખર્ચનો અંદાજ આવતો નથી. વળી, તેટાની સિક્સી અને સિક્યોરિટી બાબત પણ એક મોટો સવાલ રહે છે. તેટા અન્ય જગ્યાએ રહેતો હોવાથી તેના ઉપર કંદ્રોલ ન હોવાનો અહેસાસ પણ થયા કરતો હોય છે. આમાં મોટા ભાગના ગેરફાયદાઓ તો સાયકોલોજીકલ છે અને બાકીના સમય જતાં, ધારા-ધોરણો નક્કી થતાં અનુકૂળતા આવી જશે. હા, સૌથી મોટો ગેરફાયદો જ્યારે સર્વિસ પ્રોવાઇડર બદલવાના થાય ત્યારે થાય છે, કારણ કે એક કલાઉડ પર કામ કરતા સ્ટાફને અન્ય જગ્યા ઉપર કામ કરવાનું થાય ત્યારે ટેવાનું પડે, કારણ કે દરેક સર્વિસ પ્રોવાઇડરો ના એપ્લિકેશનો અને તેના વપરાશ માટેની ગોઠવણીઓ અલગ અલગ રહેવાની.

● **માઇક્રોસોફ્ટ ઓફિસના વપરાશકર્તાઓ માટે કમ્પ્યુટર કોર્ડના કેટલાક ઉપયોગી ટૂંકા રસ્તાઓ :**

Start + M: Minimizes all open windows - તમે એક કરતા વધારે વિન્ડો ખોલી ને એક સાથે તેના ઉપર કામ કરતા હો, અને તમારે કોઈ અગત્યનું કામ કરવા

માટે તે બધીજ વિન્ડો બંધ કરવાની - મિનીમાઈસ કરવાની જરૂરત ઉભી થાય તો, સ્ટાર્ટ કી હાથથી દબાવી રાખી એમ (M) ઉપર માઉસ કિલક કરશો, એટલે તમે જેટલી વિન્ડો ખોલી હશે, તે બધીજ એક સાથે મિનીમાઈસ થઈને તમારા કમ્પ્યુટરના સ્ક્રીન ઉપર નીચેના બારમાં આવી જશે. આ એકજ કમાન્ડથી, તમારો સમય બચશે અને તમારે એક એક વિન્ડો ઉપર જઈને તેના મિનીમાઈસ (-) બટન ઉપર કિલક નહિં કરવી પડે. અને હવે જો તમારે તે બધીજ વિન્ડો ને એક સાતે ખોલવી હોય તો તેજ સ્ટાર્ટ બટનની સાથે સીફટ કી દબાવો અને કિલક કરો એમ (M), બધીજ વિન્ડો, જ્યાં તમે અગાઉ કામ કરતા હતા તે ખૂલી જશે. આવીજ રીતે સ્ટાર્ટ બટન સાથે સંકળાયેલ અન્ય શોર્ટ કટ્સ નીચે આપેલ છે અને તે સિવાયની માહિતી માટેની સાઈટ નીચે આપેલ છે.

Start + E: Runs Windows Explorer

Start + R : Open the RUN Dialog Box

Start + F: Open the Search Results Dialog Box

Start + CTRL + F: Opens the Search Results-Computer Dialog Box (if the computer is connected to a network)

Start + Pause (Break): Opens the system Properties Dialog Box

<http://www.microsoft.com/home/organization/comshortcuts.aspx>

● એક એસ.એમ.એસ. :

Treat your password like your toothbrush. Don't let anybody else use it, and get a new one every six months.

- Clifford Stoll

ઉપરોક્ત શ્રેણી અંગે ગત માસે પૂછેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપવાની અંતિમ તારીખ તા. ૩૦-૬-૨૦૧૧ છે.

કલાઉડ કમ્પ્યુટિંગ શું છે?

છેલ્લા એકાદ વરસમાં આ શર્બે કમ્પ્યુટરની દુનિયામાં ખૂમ મચાવેલ છે, અને દરેક વ્યક્તિ તેનો પોતાની કલ્યાણ અનુસાર અર્થ કરે છે. તમે આ શર્બના જાણતા હો તો કંઈ વાંધો નહિં, આજે આપણે તેના વિશે જ જાણવા પ્રયત્ન કરીએ છીએ.

તારી હાઈ ડિસ્કમાં જે એપ્લિકેશનો છે, દા.ત. માઇક્રોસૉફ્ટ ઓફિસ કે ઓપન ઓફિસ, તે જે તમને ઇન્ટરનેટ ઉપર મળી રહે, તો તમે ત્યાં જ સીધું જોડાણ સાધીને તમારે જે કામ કરવાનું હોય, દા.ત. વર્ડ પ્રોસેસરમાં કોઈ પત્ર ટાઈપ કરવાનો હોય કે, પાવર પોર્ટન્ટ પ્રેઝન્ટેશન બનાવવાનું હોય, તે તમે આ કલાઉડના સર્વર ઉપર જ બનાવી શકો છો અને ઈથ્રો તો ત્યાં તમારા ફોલ્ડર બનાવીને તેમાં તમારી ફાઈલોનો સંગ્રહ કરી શકો છો. આમ જે સર્વેને શુલભ્ય છે, સર્વવ્યાપક છે, સગવડાયક છે, ધારો ત્યારે તમને જોઈતી ગોઠવણી કરી શકાય તેવા તેના કમ્પ્યુટરને લગતા એકનિત કરેલા સંસાધનો દા.ત. નેટવર્કસ, સર્વર્સ, સંગ્રહ કરવાની સગવડ, એપ્લિકેશનો અને સેવાઓને સંપર્ક કરી શકો, તે બધુંજ ઓછામાં ઓછા સમયમાં અને ઓછામાં ઓછા વ્યવસ્થાક્રિય પ્રયત્ને કે સર્વિસ પ્રોવાઈડર સાથેના ઓછામાં ઓછા વાર્તાલાય થી મળી શકે તેવા મોટેલનું નામ છે કલાઉડ કમ્પ્યુટિંગ.

પહેલાં તમે ટેસ્કટોપ કમ્પ્યુટર ખરીદો એટલે તમારે તેમાં વિન્ડોસ ઓપરેટિંગ

સિસ્ટમનું લાયસન્સ વર્જન ખરીદવું પડે અને તમારા કમ્પ્યુટરમાં તે ઇન્સ્ટોલ કરવું પડે.

ત્યાર બાદ લોકલ એરિયા નેટવર્કિંગ (LAN)ની શોધ થતાં તમારી ઓફિસમાં તમે જો એક કરતાં વધારે કમ્પ્યુટરોને (LAN) વડે જોડીને કામ કરો તો તમારે મલ્ટીયુર્જ વર્જન સિસ્ટમ લાઈસન્સ ધરાવતી મોંઢી સિસ્ટમ ખરીદવી પડે. અને તે સિસ્ટમમાં સુધારાવધારા થાય ત્યારે તેને અપ-ગ્રેડ કરવી પડે.

હવે, આજ કલાયન્ટ સર્વર અને તેને એક્સેસ કરતા કમ્પ્યુટરોના કન્સેપ્ટ ને આગળ વધારીને લોકલ એરિયાની બદલે વાઈડ એરિયામાં લઈ જઈએ એટલે તે દૂરના સર્વરને કનેક્ટ કરવા માટે તમારે ઇન્ટરનેટની જરૂર પડે. અને આ દૂરના સર્વર ઉપર વિન્ડોસ, લિનક્સ, વિગેરે ઓપરેટેટિંગ સિસ્ટમો આપીને દરેક એકાઉન્ટ ખોલાવનારને તેમનો તેટા રાખવાની સગવડ આપી દેવાય તે થયું કલાઉડ કમ્પ્યુટિંગ. કલાઉડના આગમન સાથે તમારે કોઈજ સિસ્ટમ તમારા કમ્પ્યુટરમાં રાખવાની જરૂર નથી. એ બધીજ સિસ્ટમો, એપ્લિકેશનો, તમારા કલાઉડના સર્વિસ પ્રોવાઈડર તમને તમારા બ્રાઉઝર મારફતે પહોંચાડશો. તમારે તમારા કમ્પ્યુટરના ડાટા ને ફેરવાની કે તેની પેનદ્રાઈવમાં કોઈ કરવાની કે તેને ઈ-મેઇલ મારફતે મોકલવાની કડાકૂટમાં પડવાની બિલ્કુલ જરૂર નથી. તમે તમારા ગામમાં હો કે બીજા શહેરમાં, તમારા દેશમાં હો કે કોઈ ફોરેન કન્ટ્રીમાં, તમે ગમે ત્યાં હો, તમને કનેક્ટીવીટી મળે, ઇન્ટરનેટની સગવડ મળે, પછી તે તમારા લેપટોપથી હોય કે તમારા સ્માર્ટ (મોબાઇલ) ફોન મારફતે હોય, નેટબુક કે ટેબલેટ મારફતે હોય, કે કોઈ સાયબર કાફે ના કમ્પ્યુટર દ્વારા, તમારે માત્ર તમારા સર્વિસ પ્રોવાઈડરના કલાઉડ ને કનેક્ટ કરવાનું અને તમારા ફોલ્ડરમાં જઈને તમને જોઈતી ફાઈલ ખોલવાની ને તેટાનો ઉપયોગ કરવાનો.

કલાઉડ કમ્પ્યુટિંગના ફાયદાઓ :

ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજીમાં, ખાસ કરીને સરકારી તેમજ કોર્પોરેટ સેક્ટર આ પદ્ધતિના

નીચે મુજબના ફાયદાઓ ઊઠવવાનું ચોક્કસ વિચારી શકે.

એકંદર ખર્ચમાં ઘટાડો - કલાઉડ ટેકનોલોજીને કારણે, સિસ્ટમ રોકાણ તેમજ તેના આધુનિકરણના ખર્ચમાં પૂરી બચત થતાં, એકંદર ખર્ચમાં ઘટાડો થાય છે.

સંગ્રહ શક્તિમાં વધારો - તમારો બધોજ તેટા અન્ય સર્વર ઉપર રહેવાથી, સંગ્રહ કરવા માટે હાઈ ડિસ્કો કે અન્ય મિડિયમનો ખર્ચ કરવો પડતો નથી, અને ગમે તેટલો તેટા હોય, જગ્યાની ચિંતા કર્યા સિવાય સંગ્રહી શકાય છે.

અતિ સ્વયંસંચાલિત - તમારા આઈટી વિભાગમાં કામ કરતાં એન્ઝનિયરોને સિસ્ટમ અપ-ડેટ કરવામાં સમય અને શક્તિનો વ્યય કરવો પડતો નથી, કારણ કે તેની કાળજી કલાઉડ કોમ્પ્યુટિંગ સર્વિસ પ્રોવાઈડર લે છે. કામની જરૂર પણ વધે છે અને અમૃક પ્રકારના કામો માટે માણસોની જરૂરિયાત ન રહેતાં, મેન-પાવરમાં પણ બચત થાય છે.

કોલેક્સિબલ કે લવચીક, નરમ - તમે જે સિસ્ટમ ઉપર કામ કરતા હો તે સિવાયના એપ્લિકેશનો ને લગતું કામ હોય તો તમારે તે માટે નવા કમ્પ્યુટર વસાવવા પડે અથવા તો તમારા કમ્પ્યુટરમાં તેવી એપ્લિકેશનો ઇન્સ્ટોલ કરવી પડે, પરંતુ જો તમે કલાઉડ કોમ્પ્યુટિંગ સર્વિસ પ્રોવાઈડર કંપનીની સેવાઓ લીધેલ હોય તો તમને આ બધીજ સગવડો મળી રહે, આમ તમારી કામ કરવાની લવચીકતા કે ફેલેક્સિબીલીટી વધી જાય.

વધારે ચૂટથી હરે ફરે એવું, સહેલાઈથી ફેરવી શકાય તેવું, ગતિશીલ - તમે ગમે ત્યાં ફરતા હો, દેશમાં હો કે પરદેશ, તમને કનેક્ટીવીટી મળે એટલે તમે ગમે તે સમયે તમારી ફાઈલો અને ફોલરોને કનેક્ટ કરીને કામ કરી શકો છો. આ માટે તમારી પાસે તમારું પોતાનું લેપટોપ કે અન્ય ડિવાઇસ પણ હોવી જરૂરી નથી, અલબજત તે હોય તો વધારે

(અનુસંધાન : જુઓ પાના નં.-૨૪ ઉપર)

પી. જી. સોની 'દાસ'

કચ્છના ગ્રામ્ય વિસ્તારના લોકજીવનમાં ભાતીગળ પહેરવેશ, એનાં રીત-રિવાજો, રહેણીકરણી, લગ્ન વિવાહ જેવા શુભ પ્રસંગો, વાર-તહેવારો, શાતિવાર બોલાતી બળકટ તળપદી બોલી, આગવી

પરંપરાઓ એની રૂઢિગત ખાસિયતો વગેરેમાં ભાતભાતની વિશેષતાઓ જોવા મળે છે. આવી જ એક પેઢી દર પેઢીથી ચાલી આવતી ઉત્તમ પરંપરા - રીતરિવાજ પ્રમાણે જુદી જુદી શાતિની ગ્રામ્ય નારીઓ ખાસ પ્રકારના કલાત્મક સોનાના આભૂષણો પહેરે છે અને આવા વિવિધ પ્રકારની કલા-કારીગરી અને કસબના બેનમૂન આભૂષણો બનાવવા માટે જીલ્લાનું પાટનગર ભુજ વિશ્વવિદ્યાત છે.

આજે વાત કરવી છે આહીર શાતિની બહેનો માટે બનતા (અપવાદરૂપ ભાઈઓ પણ પહેરતા હોય છે) મુખ્યત્વે સોનાના રામરામી (રામનામી) ઝરમર અને જુમરો (પાંદડાજોડ)ના કલાત્મક અને સુંદર આભૂષણોની. સામાન્ય રીતે પ્રસંગોપાત જ પહેરવામાં આવતા હોવાથી એના ઓછા વપરાશના કારણે અને ઘસારો લાગતો ન હોવાથી આ દાગીના જૂના થતા નથી. એટલે સહેજે પચાસેક વર્ષથી ઉપર ચાલે છે. બીજું આ દાગીના જૂના થાય તો પણ જૂના દાગીના તરીકે વેચાતા હોય છે અને લેનારને સસ્તા પડે છે. અન્ય દાગીનાની જેમ જૂના થતા એને ઓગાળવા પડતા નથી. ક્યારેક એને સાધારણ રીતે રિપેરિંગ કરવા પડતા હોય છે અને બહુ જ જૂના થાય તો એન્ટીક પીસ તરીકે કામ આવે છે.

રામરામી આભૂષણ વિશે એક રસપ્રદ વાત એ જાણવા મળી કે, એનું નામ રામરામી કે રામનામી કેમ પડ્યું? એનાં પ્રત્યુત્તરમાં આ દાગીનાઓના જૂના અને અનુભવી કારીગર સોની હિંમતલાલ કાનજ ઢોરીવાળાએ જાણાવ્યું કે, એક પ્રાચીન માન્યતા પ્રમાણે રામાયણ કાળમાં રામ અને સીતાજ આ આભૂષણો પહેરતા હતા

અને તમે રામ-સીતાના જૂના ફોટોઓ જોશો તો ખ્યાલ આવેશ. જો કે કાળકમે એની ડિઝાઇનમાં સાધારણ ફેરફાર જોવા મળે છે.

સોનામાં સુગંધ સમા આ કલાત્મક અને બારીક અલંકારોના કારીગરો ભુજમાં માંડ કદાચ ૫-૭ હશે. અંજારમાં પણ આના કારીગરો છે. જૂની પેઢીના તસવીરકાર ચમન કંસારાના સુપુત્રો આનંદ તથા કમલ સોલંકી (સોની) એ ગળાની શોભારૂપ આ અનૂઠા આભૂષણો વિશે જાણાવ્યું હતું કે આ કામ એટલું બધું જટીલ અને બારીક છે કે આ કામ હાથમાં લઈએ એટલે પૂરું કરે જ છુટકો. એક તો કામનો ભરાવો. બીજું ગાંધ્યા-ગાંધ્યા કારીગરો એટલે કામ પૂરું કરવું જ પડે. અમારો વેરથી દુકાને આવવાનો ટાઈમ નક્કી હોય પણ વેર પરત ફરવાનો સમય નક્કી ન હોય. પૂરું કરીને જ ઉઠવું પડે. આ દાગીના બનાવવાનું શીખતાં અંદાજે ગણેક વર્ષ લાગે અને તે પણ ખંત, મહેનત અને એકાગ્રતા ખૂબ જ માંગી લે. અમો બંને ભાઈઓ વીસેક વર્ષથી ફક્ત આ જ કામ કરીએ છીએ. આ આભૂષણો ભુજ બુલિયન મર્યાન્ટ એસો.ના પ્રમુખ પ્રાણલાલ નરભેરામ સોની દ્વારા અમોએ એક્ઝિબિશન માટે અમદાવાદ વિ. સ્થળોએ મોકલ્યા છે.

સામાન્ય રીતે રામરામીનું વજન ત૦થી ત૫ ગ્રામ હોય છે. જુમરાનું વજન દ્વારા ૮૫ ગ્રામ હોય છે અને ઝરમરનું વજન ૫૦થી ૮૫ ગ્રામ હોય છે. એક આભૂષણને બનાવતાં અંદાજે ૨-૩ દિવસનો સમય લાગે છે. નવરાત્રિ જેવા પ્રસંગોએ ફેશન તરીકે અન્ય શાતિની બહેનો પણ આ દાગીનાઓ પહેરે છે. જે ચાંદીના બનાવેલા અને સોનાનો ઢોળ ચડાવેલા હોય છે.

બુલિયન મર્યાન્ડ એસોસિએશનની અપીલ, પ્રેષક : ‘સેતુ’ સણ્યોગી શ્રી પી.જી. સોની ‘દાસ’

ખાદી તેમજ અન્ય નાના મોટા ગૃહ ઉદ્ઘોગની જેમ ચાંદીકામનો પણ ગૃહ ઉદ્ઘોગમાં સમાવેશ કરવો જોઈએ એવી માંગ બુલિયન મર્યાન્ડ એસોસિએશન - ભુજે ખાદી ગ્રામોધોગ કમિશન - અમદાવાદ પાસે કરી છે. ચાંદીકામ તેની રૂપેરી કોર સમાન અનેક કારીગરો પરિવારોનાં હાથમાંથી પસાર થઈને વિવિધ પ્રક્રિયા દ્વારા દાગીના સ્વરૂપે તૈયાર થાય છે. ચાંદીના આભૂષણોને હાથ-પગ કે ગળાની શોભામાં અભિવૃદ્ધિ કરવા માટે શોરૂમમાં પહોંચતા પહેલાં લાંબી મજલ કાપવી પડે છે.

બુલિયન મર્યાન્ડ એસો.ના અધ્યક્ષ પ્રાણલાલ નરભેરામ સોનીના જણાવ્યા મુજબ જેમ ખાદીના ક્ષેત્રમાં ખાદીનું કાપડ તૈયાર થતાં પૂર્વે પીંઝાઈને પૂછી બનાવવાથી માંડીને વણ્ણાટકામથી રંગાઈ છપાઈ વગેરે પ્રક્રિયા દ્વારા કાપડ તૈયાર થાય છે અને અનેક પરિવારો રોજ રોટી મેળવે છે એમ ચાંદી કામમાં પણ ચાંદીની જૂની વસ્તુઓને બઢીમાં ઓગાળવાથી રીફાઈન કરીને તેનાં ઢાળ (સળીયા) પાડી તાર બનાવી કળીઓ કાપી જોડી કાચી ચેર્ન પર રેણ્ટાકાર (સોલ્ડરિંગ) કરી તેનાં પર નક્શીકામ,

મીનાકામ, છોલાઈ - ધોલાઈ - વાઈબ્રેટ વિ. પ્રક્રિયા કર્યા બાદ જ વિવિધ ડિઝાઇનનાં અલંકાર તૈયાર થઈને વેપારી પાસે પહોંચે છે. પણ ત્યાર પહેલાં અનેક કારીગરો ઉપરાંત પરિવારની બહેનો પણ આ કામમાંથી પૂરક રોજરોટી મેળવે છે.

ચાંદીકામમાં જૂના અને અભ્યાસું કારીગરો તથા વેપારી વર્તુળોના જણાવ્યા પ્રમાણે ૧૦ વ્યક્તિને રોજગારી આપવી હોય તો એક યુનિટ દ્વારા એક ઉદ્ઘોગકારને સાધન લોન પેટે રૂપિયા એક લાખ, ફર્નિચર વગેરે માટે એક લાખ, ચાંદીના કાચા માલ માટે અંદાજિત ૨૫ કિ.ગ્રા. એટલે કે આશરે રૂપિયા દસ લાખ એક વ્યક્તિ દ્વારા ૧ યુનિટનાં સ્વરૂપમાં ૧૫ લાખનું રોકાણ કરવામાં આવે તો લગભગ ૧૦ વ્યક્તિને રોજગારી આપી શકાય તેમ છે. સાધનો તથા ઉપકરણોમાં ત૩ ટકા સબસિડી આપવી જોઈએ. ચાંદીના રોકાણમાં ત વર્ષ સુધી વ્યાજમુક્ત લોન આપવી જોઈએ. તેમને સબસિડી આપવાની જરૂર નથી. ત વર્ષ પછી ૫ વર્ષની અંદર પૂરેપૂરી લોન ભરપાઈ કરી આપવી જોઈએ એવું ચાંદીકામનાં અનુભવી કારીગરોનું માનવું છે.

ચાંદીકામના વર્તુળોનાં તેમજ આ ક્ષેત્રને નિષ્ણાત ચુનીલાલ પોમલના જણાવ્યા પ્રમાણે ભુજ સહિત સમગ્ર કચ્છમાં અંદાજે બે હજાર ચાંદીકામના કારીગરો કામ કરે છે. સાથે પરિવારની બહેનો પણ પૂરક રોજરોટી મેળવે છે. આ વ્યવસાય હવે ફક્ત સોની જ્ઞાતિ પૂરતો સીમિત ન રહેતાં અન્ય જ્ઞાતિઓએ પણ આ ધંધામાં જંપલાવ્યું છે. ફક્ત ભુજની જ વાત કરીએ તો ગોઝારા ભૂકૂપ બાદ સોના-ચાંદીના ધંધારીઓ કંસારા બજાર, શરાફ બજાર કે ધોબી શેરી પૂરતા સીમિત ન રહેતાં છઢીબારી રીંગરોડ, હોસ્પિટલ રોડ, સંતોષીમાં મંદિર રોડ વગેરે જગ્યાએ વિસ્તરતા જાય છે. ઉપરાંત ચારેય રિલોકેશન સાઈટોમાં બહોળી સંખ્યામાં કારીગરો વસવાટ કરે છે અને ઘેર બેઠા ચાંદીકામ કરે છે.

અનાદિકાળથી ભારતીય સંસ્કૃતિ, પરંપરા કે રીત રિવાજ પ્રમાણે ધર્મ કે નાતજાતનાં ભેદભાવ વગર સોના-ચાંદીનાં અલંકાર દરેક પરિવારોની અનિવાર્ય જરૂરિયાત અને શોભા બની રહ્યા છે. પછી ભવે ને સોના ચાંદીના ભાવો આસમાનને કાં ન આંબે!! ■

પુનીત સોનીના સંશોધનને અમેરિકાની યુનિવર્સિટી દ્વારા માન્યતા

અમદાવાદ જ્ઞાતિના હોનાદાર યુવક પુનીત સોનીએ હાલમાં અમેરિકાની પ્રતિક્રિત નોર્થ ક્રેનોલીના સ્ટેટ યુનિવર્સિટીમાંથી ઇલેક્ટ્રોનિક્સ અને કોમ્પ્યુનિકેશન વિષયમાં માસ્ટર્સ ડિગ્રી પ્રમાણે કરેલ છે. અભ્યાસના દ્વિતીય વર્ષમાં પુનીત સોનીએ કરેલ સંશોધન - રીસર્ચને યુનિવર્સિટી દ્વારા માન્ય રાખવામાં આવેલ છે. આ વિશે વિશેષ માહિતી આપતાં અમેરિકાથી પુનીતે જણાવેલ કે તેઓએ કોમ્પ્યુટર, લેપટોપ, મોબાઇલ જેવા સાધનોમાં વપરાતી ઊર્જ કેવી રીતે ભયાવી શકાય તે અંગે સતત એક વરસ રીસર્ચ કરેલ. જે એક મોટા સંશોધન પ્રોજેક્ટના ભાગરૂપે કરવામાં આવેલ. પુનીત સોનીએ રીસર્ચનું નિષ્ણાતોની પેનલ સમક્ષ મેઝન્ટેશન કરેલ. આ સંશોધન કાર્યને યુનિવર્સિટીની લાઈબ્રેરીમાં કાર્યમી સ્થાન આપવામાં આવેલ છે. જેથી તે ભવિષ્યમાં ઉપયોગી થઈ શકે. અમેરિકાની શિક્ષણ પદ્ધતિમાં માત્ર મૌલિક કાર્ય સ્વીકાર્ય હોય છે. પ્રોજેક્ટ કાર્યમાં કોઈની નકલ કરી શકાય જ નાહિ. અહીના પ્રોફેસરો ખૂબ વિદ્વાન અને નિષ્ણાત હોય છે. પુનીત સોનીએ આ સમગ્ર કાર્ય તેના માતા-પિતા હંસા સોની અને અતુલ સોનીને સમર્પિત કરેલ છે જેની નોંધ લેવાયેલ છે.

માસ્ટર્સ ડિગ્રીના અભ્યાસ દરમ્યાન ૪ પુનીતને કોમ્પ્યુટર ક્ષેત્રની પ્રસિદ્ધ આંતરરાષ્ટ્રીય કંપનીઓ તરફથી જોબની ઓફર મળેલ. પુનીત ટુંક સમયમાં અમેરિકાના કેલીફોર્નિયાના સન-ડીયેગો શહેર સ્થિત મોબાઇલ પ્રોસેસર ક્ષેત્રની નંબર વન કંપની “કોલ કોમ” સાથે જોડાશે.

પુનીત સોનીને સફળતા બદલ ‘જાતિસેતુ’ પરિવાર તરફથી ખૂબ ખૂબ અભિનંદન અને ભાવિ કારકિર્દી માટે હાર્દિક શુભકામના. ■

END RESULT :

The end result in the game. Chess could be win, loss or draw. Let us see, how this game is considered drawn? As you know when

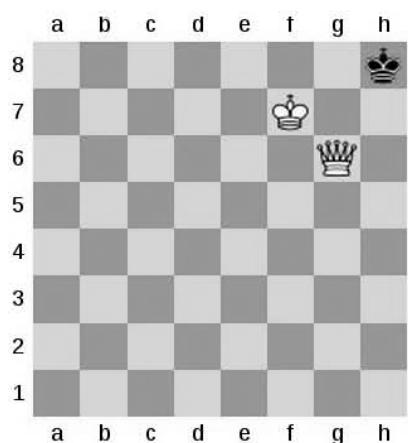
there is no winner or looser, then the game is draw. In the chess tournament, there is one point for winning, half point for draw and no point for loss. In fact there are five situations when the game is considered drawn, viz.,

1. Stalemate
2. Insufficient checkmating material
3. Repeating the position three times
4. Using the fifty move rule and
5. Two players agree to draw.

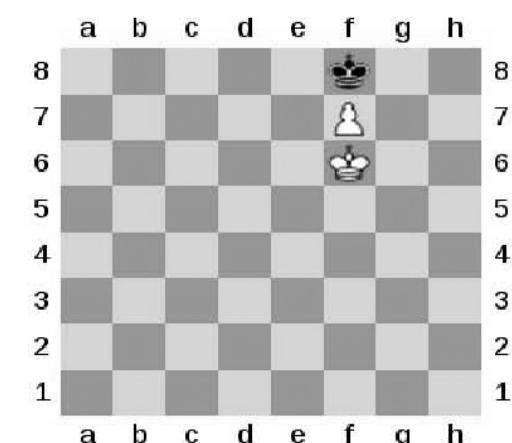
These all may sound curious, hence let us understand them in details.

STALEMATE :

when the player, whose turn it is to move, is not in check, but can not make a legal move, then the game ends, which is known as stalemate. Look at the situation given in the picture-1 below. Black to move is in stalemate. Black has no legal move since each square to which the lone king might move is attacked by the white queen or king. Same is the case in situation given in picture-2.

PICTURE-1

PICTURE-2

Insufficient check mating material :

Here the word "material" is used for pieces on the chess board. When there is not enough material on either side of the board to check mate the opponent, the game is called draw for insufficient mating material. This draw only occurs when there are very few pieces left on the board. Some examples of this of draw are given below.

1. Each player has only a king left on the board.
2. One player has only a king and other player a king and a knight left on the board.
3. One player has only a king and other player a king and a bishop left on the board.

In each of these cases, check mate is not possible.

Repetition of position :

If the exact same position is repeated three times or more, then the player whose turn it is to make a move can claim a draw. This is called Repetition of position draw. Chess game can take a long time, but no one wants a game to go on forever! That is what this rule is for. For claiming the draw, you must ensure that ;

1. It is your turn to move. You cannot claim this draw when it is your opponent's turn to move.
2. Both Player's pieces must be in the exact same positions - the same squares at the same time - for it to count as repetition.
3. All of the same legal moves must be available to the pieces for each repetition.

The same move do not have to be made consecutively - that is, from one turn to the next. If the same position occurs at any time during the game then it counts as a repetition. Also, if you are about to repeat the position a third time, you may claim the draw.

The fifty move rule :

If fifty moves go by without any piece being

captured or without any Pawn being moved, the player whose turn it is to move can claim a draw. This is known as the "fifty-move rule" (It is impossible to claim this draw without a written record of the game).

Just like "repetition of the position," this rule prevents a game from going on forever.

Use this rule, for example, if you opponent has only a King and a Rook (or Queen) and you have only your King. Your opponent will then have fifty moves in which to checkmate your King before a draw can be claimed.

Draw by agreement :

In tournament games a "draw by agreement" is the most common type of draw. If you want to offer a draw to your opponent you should make the offer immediately after making a move. Your opponent can accept your offer until he touches one of his or her pieces. But a beginning-level player would not learn much by accepting or offering a draw early in the game.

Before we go any further, you need to know how to read and write "chess language" It looks a little like a secret code, but it is easy to learn. Although, we have seen this language last year, in article 4 of this magazine, however, we shall try to understand this language in detail in the coming issue.

એક એસ.એમ.એસ. :

When you are lonely, when you feel yourself an alien in the world, play Chess. This will raise your spirits and be your counselor in war.

- Aristotle.

"Let's Play" શુંખવામાં 'ચેસ' હવે પૂરી થાય છે.
વાચકોમાંના કોઈને બીજુ કોઈ ઇન્ડોર કે આઉટડોર ગેમ્સમાં રસ હોય તેમજ અના વિશે આધારભૂત માહિતી - શુંખવારુપે આપી શકે તેમ હોય તો જણાવવા અનુરોધ છે. ઇન્ડોર ગેમ્સમાં 'રમી' કે 'તીનપાતી' જેવી નહીં પરંતુ 'બ્રિજ' અને આઉટડોર ગેમ્સમાં નવીન માહિતી આવકાર્ય છે.

- મુખ્ય તંત્રી

અમદાવાદમાં યાત્રિકોનું આશ્રયસ્થાન : સ્વામિનારાયણ વિશ્રાંતિભવન

રાજશાહીના જમાનામાં દૂરદૂરના ગામથી આવતાં મુસાફરો માટે ઉતારા કે આરામ કરવા માટે શ્રેષ્ઠીઓ, ધર્મશાળાઓનું માનવ સેવાના કાર્યર્થે નિર્મિષ કરતા હતા. બહારગામથી આવતા યાત્રિકોના સગા સંબંધીના ઘરની ગરજ આ ધર્મશાળાઓ પુરી પાડતી હતી. વર્તમાન યુગમાં ધર્મશાળાઓની જગ્યા-વિશ્રાંતિભવનનોનું નિર્મિષ હાથ ધરાય છે. આજે વાત કરવી છે. ભુજ સ્વામિનારાયણ નૂતન મંદિર-નરનારાયણ દેવ સંચાલિત, કાલુપુર અમદાવાદમાં આવેલા વિશ્રાંતિ ભવનના હોલની સેવાક્રિય પ્રવૃત્તિને બિરદાવવાની.

ભારતભરમાં મુંબઈ, ચેનાઈ, કોલકાતા, હૈદરાબાદ, બેંગલોર, મોટાં શહેરોમાં આપણા અમદાવાદ શહેરની તુલના પણ તે મોટા શહેરો સાથે થવા લાગી છે. ત્યારે કચ્છીઓ પણ આ મેગા શહેરની મુલાકાત કોઈના કોઈ બહાના હેઠળ લેતા હોય છે. સામાજિક, આરોગ્ય, શિક્ષણ, વાણિજ્ય, સાંસ્કૃતિક, રાજકીય કે પ્રવાસન સહિતના કાર્યર્થે મોટી સંખ્યામાં યાત્રિકો અમદાવાદ આવતાં હોય છે અને તેનો ઉદાહરણ હોય તો ભુજ સહિતના મુંદરાથી ઉપડતી ચાલીસથી પચ્ચાસ લક્કારી, એસ.ટી. બસો, ગ્રાન્થાથી ચાર ટ્રેનો અને ખાનગી વાહનો અલગ. અમદાવાદ જતાં યાત્રિકો માટે રહેવા ભોજન સહિતની સગવડ માટે અતિઉત્તમ, સ્વચ્છ, સુંદર સ્થળ હોય તો કાલુપુરમાં આવેલું સ્વામિનારાયણનું વિશ્રાંતિભવન. આજે મારા વાચકોને આ ભવનમાં આવેલા 'હોલ' વિશે માહિતી રજૂ કરવાની છે.

અમદાવાદ રેલવે સ્ટેશન કાલુપુરની સામે રિલીફ રોડથી પગપાળા પસાર થઈને માંડ દશથી પંદર મિનિટમાં લોષેશ્વર પોળમાંથી કવિ દલપત્રામ ચોકની બાજુમાં સ્વામિનારાયણ મંદિરની બાજુમાં વિશ્રાંતિભવન આવેલું છે. ત્રણ માણના ભવનમાં કુલ એકવીસ રૂમ આવેલા છે. ૧૧ એ.સી. અને ૧૦ સાદા બે મોટા ભૌંયતળીયે ભાઈઓ અને બહેનો માટે 'હોલ' આવેલા છે. આ હોલમાં એક સીટ ઉપર ગાંધાલા-તક્કિયા-ચાદર વગેરે રાખવામાં આવ્યા છે. નહાવા ધોવા સહિત ચાર બાથરૂમ આ હોલમાં નિર્મિષ કરવામાં આવ્યા છે. સ્વચ્છ સુંદર મારબલથી પથરાયેલા આ હોલમાં ચોવીસ કલાક પાણીની સગવડ, કબાટ, પંખાઓની સગવડ રાખવામાં આવી છે. એક ટાઈમ ચા નાસ્તો, બે ટાઈમ બપોરે અને રાત્રે ભોજન રાત્રીનું ભાડું માત્ર ચોવીસ કલાકના રૂ. ૧૨૫. મૌંધવારીના સમયમાં ૧૨૫માં રહેવા-જમવાની ઉત્તમ સગવડ પૂરી પાડતું હોય તો માત્રાને માત્ર સાર્વજનિક સ્થળ વિશ્રાંતિભવનનો હોલ હશે. વળી આપ સવારે હ વાગ્યે પહોંચ્યો ગયા પછી. બેથી ગાંધી કલાક બાદ ચા નાસ્તો કરીને ભવન છોડતું હોય તો માત્ર ૫૦ રૂ. લેવામાં આવે છે. આ ભવનમાં કર્મચારી કચ્છ રામપરના ભરતભાઈ ગોરસિયા અને માંડવીના મનસુખભાઈ ભુડિયા ખૂબજ પ્રેમાળ, વિન્યમથી સ્વભાવના છે. અહીના સંત્રી મોહિત યાદવ પણ યાત્રિકો સાથે પ્રેમથી વર્તન કરીને અમદાવાદની માહિતી અંગે માર્ગદર્શક બની રહે છે. વિશ્રાંતિભવનમાં સવારે છ વાગ્યે ગુજરાતી અખબારો વાંચન શોખીન માટે ઉપલબ્ધ કરવામાં આવે છે. ■

★ શ્રી દિલ્હી ગુજરાતી સમાજ

સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ ભવન
૨, રાજનિવાસ માર્ગ, સિવિલ લાઈન્સ, દિલ્હી-૧૧૦૦૫૪
ફોન : (૦૧૧) ૨૫૮૧૭૮૮, ૮૭, ૮૮
રહેવાની ઉત્તમ વિશાળ વ્યવસ્થા,
ગુજરાતી ભોજન, કેન્ટીનની પણ વ્યવસ્થા
દિલ્હી દર્શન તેમજ અન્ય શહેરોની ટ્રાવેલ્સની વ્યવસ્થા છે.
જુની દિલ્હી સ્ટેશનથી ઉ કિ.મી.
નવી દિલ્હી સ્ટેશનથી ૮ કિ.મી.
www.gujaratisamaj.com

★ શ્રી સ્વામિનારાચાર્ય સેવા સદન

૧૩, બેલા રોડ, રિંગ રોડ, સિવિલ લાઈન્સ,
આંતર રાજ્ય ગેટ (બસ અડાની પાસે), દિલ્હી-૧૧૦૦૫૪
ફોન (૦૧૧) ૨૨૫૧૫૦૧૩, ૨૫૭૭૪૭૦૩ (મંદિર)
૨૫૮૮૭૭૩૮, ૨૫૮૮૭૮૮૮ (ફેક્સ)
કિફાયતી રહેવાની વ્યવસ્થા અને ગુજરાતી ભોજન ઉપલબ્ધ છે.

● શ્રી રામેશ્વર લોજ

મહાલક્ષ્મી મંદિર પાસે, પણજી, ગોવા-૪૦૩૦૦૧
ફોન : (૦૮૩૨) ૨૨૨૪૭૭૬
સીંગલ વ્યક્તિ માટે ડોરમેટરી જેવી વ્યવસ્થા છે.

★ રેવા પ્રભુ સદન

દાતાર રોડ, અંબાજી
બુર્કિંગ માટે : ૧૦૨ પોષ્યુલર હાઉસ, આશ્રમ રોડ,
અમદાવાદ. ફોન : ૦૭૯-૨૬૫૭૪૭૯૯

★ શ્રી ઉમિયા માતા પથીકાશમ

ગાંધી રોડ, અંબાજી. ફોન : ૦૨૭૪૮-૨૬૨૧૬૮
બસ સ્ટેન્ડથી ૧ કિ.મી. રહેવા જમવાની વ્યવસ્થા છે.

★ શ્રી મોદી ભવન ધર્મશાળા (શ્રી જગદીશભાઈ)

બસ સ્ટેન્ડ સામે, ડી.કે. નિવેદી સર્કલ સામે,
અંબાજી (જલ્લા : બનાસકાંદા) (ગુજરાત)
ફોન : (૦૨૭૪૮) ૨૬૨૨૨૨
અતિથિ ગૃહ અને ભોજનની વ્યવસ્થા છે.
અંબાજી મંદિરથી ૫ મિનિટના અંતરે

★ શ્રી કચ્છી વિશ્રામ ગૃહ

અરિહંત દેરાસરની સામે, ગાંધી વિદ્યાલયની ગલીમાં,
અરિહંત ટાવરની ગલીમાં, રાજસ્થાન હોસ્પિટલ પાસે,
શાહીબાગ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૪
ફોન : (૦૭૯) ૨૨૮૮૪૫૪૭, ૨૨૮૬૧૫૩૮
રહેવા-જમવાની ઉત્તમ વ્યવસ્થા. એસી-નોન એસી રૂમ છે.

★ શ્રી રેવાબાઈ હિન્દુ ધર્મશાળા

રેલ્વે સ્ટેશન પાસે, કાળુપુર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૨
ફોન : (૦૭૯) ૨૨૧૩૩૪૭૦

રહેવાની વ્યવસ્થા છે. જમવાની પણ વ્યવસ્થા છે.

૧ નંબર પ્લેટફાર્મથી અડધા કિ.મી.ના અંતરે છે.

★ શ્રી લોહાણા અતિથિ ભવન

દોરના દવાખાના સામે, કોર્ટ રોડ, ડાકોર-૨૮૮૨૨૫
જલ્લા : બેડા (ગુજરાત)
ફોન : (૦૨૬૮૮) ૨૪૫૩૪૪, ૮૮૨૪૦-૮૮૫૩૬ (નરેન્દ્રભાઈ)
રહેવા માટે ઉબલ બેડરૂમો છે. ચા કોઝી-નાસ્તાની વ્યવસ્થા
છે, જમવાનું ઓર્ડર આપવાથી મળે છે.
રેલ્વે સ્ટેશનથી ૧.૫ કિ.મી. છે. બસ સ્ટેન્ડથી ૧ કિ.મી.
શ્રી રણાંદ્રોદરાયનું મંદિર ચાલતાં ૫ મિનિટનાં અંતરે છે.

★ શ્રી લોહાણા અતિથિ ભવન ટ્રસ્ટ

શ્રીમદ વલ્લભભાઈ માર્ગ, નવી હવેલી પાસે,
દ્વારકા-૩૬૧૩૩૫ (ગુજરાત) ફોન : (૦૨૮૮૨) ૨૩૪૪૧૭
ટ્રસ્ટ દ્વારા શ્રી દ્વારકેશ ભોજનાલય પણ ભદ્રકાલી રોડ ઉપર
ચલાવાય છે.

(૧) અતિથિ ભવનમાં ૨, ૩, ૪ બેડરૂમ તેમજ ડોરમેટરીની
વ્યવસ્થા છે. ચેક-આઉટ સમય સવારે ૧૦ વાગ્યે.

(૨) દ્વારકાધીશનું મંદિર નજીકમાં જ પગપાળા પાંચ મિનીટમાં
અંતરે છે.

(૩) સીઝનમાં ટ્રસ્ટની મુંબંદ ઓફિસે (રાધા નિવાસ, પહેલે માળે,
એસ.ટે. પાટીલ ઉઘાન પાછળ, ૧૦/૧૨, નવરોજી શેઠ લેન,
ઢાકોરદ્વાર, મુંબંદ-૪૦૦ ૦૦૨. ફોન : (૦૨૨)
૨૨૦૮૬૭૮૮, ટેલીફેક્શન : ૨૨૦૭૧૨૩૮.) સંપર્ક કરી
બુક્સિંગ કરાવી લેવું.

(૪) દ્વારકા નગરપાલિકા દ્વારા દ્વારકા-દર્શનની બસ ચાલે છે. સવારે
૮ વાગ્યે, બપોરે ૨ વાગ્યે, ભદ્રકાલી મંદિર પાસેથી ઉપરે છે.
ફોન : ૨૩૪૪૨૮, ૨૩૪૦૯૩ (ટિક્કિટ દર રૂ. ૪૦/-)

★ શ્રી સંયુક્ત ગુજરાતી સમાજ

સરદાર પટેલ ભવન, ૧૬, થિમાયા રોડ, વસંથનગર,
બેંગલોર (કલ્યાણિક)

ફોન : (૦૮૦) ૨૨૩૫૦૫૪૮, ૨૨૩૫૦૫૫૦,
સુંદર અતિથિ ગૃહ છે. ડાઈનિંગ હોલ છે. લીફ્ટની સુવિધા છે.

★ શ્રી ગુજરાતી સમાજ

શ્રી ગુજરાતી સમાજ માર્ગ, ન્યુ રોડ,
ઊજ્જૈન-૪૫૬૦૦૧ (મ.પ.) ફોન : (૦૭૩૪) ૨૫૫૦૬૮૩,
અતિથિ ગૃહ છે. ચા-નાસ્તાની વ્યવસ્થા છે.
બીજે માળે છે-સીડીની ડાબી બાજુ લિફ્ટ છે.

★ શ્રી ગુજરાતી સમાજ

૩૬, મહુદા પારા, કે.કે. રોડ, રાયપુર-૪૮૨૦૦૧
(છતીસગઢ) ફોન : (૦૭૭૧) ૨૪૩૮૧૦૧ (સમાજ)
રાયપુર જંકશનથી દોડ કિ.મી.ના અંતર છે.

- એક ડોરમેટરી છે જેમાં દશેક યાત્રીઓ રહી શકે બાજુમાં પંડ્યા ગેસ્ટ હાઉસ પણ છે.
- ★ **શ્રી સ્વામીનારાયણ મંદિર તપોવન બ્રહ્મચર્ય આશ્રમ**
પંચવટી, નાસિક-૪૨૨૦૦૩. ફોન : (૦૨૫૩) ૨૫૧૪૫૭૦
રહેવા-જમવાની સગવડ છે. અગાઉથી સંપર્ક કરવા વિનંતી.
- ★ **હોટલ સાંદ લોજ (ટુરિસ્ટ)**
અઝય ભુવન, સ્ટેશન રોડ
બિટકો હોસ્પિટલ સામે, મુક્તિ ધામ લિંક રોડ,
ભાજ માર્કેટ સામે, નાશિક રોડ (મહારાષ્ટ્ર)
ફોન : (૦૨૫૩) ૨૪૬૩૮૫૪, ૨૪૬૭૧૩૪
રેલવે/બસ સ્ટેશનથી ૫ મિનિટના અંતરે છે.
- ★ **શ્રી પ્રો. જે.પી. બ્રિવેદી મેમોરીયલ ટ્રસ્ટ**
૧૧૮૪/૧૦, ધોલે રોડ, સંત જ્ઞાનેશ્વર પાદુકા ચોક,
શિવાળીનગર, પૂના-૪૧૧૦૦૫ (મહારાષ્ટ્ર)
ફોન : (૦૨૦) ૨૫૫૩૮૪૭૪
સુંદર અતિથિ ગૃહ છે. ફોન કરીને જરૂર. વિદ્યાર્થીઓ માટે
દોસ્ટેલ પણ છે.
- ★ **શ્રી મુક્તજીવન સ્વામીબાપા સેવાશ્રમ**
ભુલાભાઈ દેસાઈ રોડ, મહાલક્ષ્મી, મુંબઈ-૪૦૦૦૨૬
ફોન : (૦૨૨) ૨૪૮૫૦૬૮૧, ૨૩૫૩૦૬૮૧, ૨૩૫૩૦૬૮૧
કિફાયતી રહેવાની વ્યવસ્થા છે. ચા-નાસ્તાની વ્યવસ્થા છે.
- ★ **શ્રી અભિલ ભારતીય માહેશ્વરી સેવા સદન**
પુષ્ટ્ર, અજમેર-૩૦૫૦૨૨ (રાજસ્થાન)
ફોન : (૦૧૪૫) ૨૭૭૨૦૩૮. રહેવાની વ્યવસ્થા છે.
- ★ **શ્રી ગુજરાતી સમાજ**
સરદાર પટેલ કોલોની, પારસી ચાલ, અંબાજ રોડ,
આબુ રોડ-૩૦૭૦૨૬ ફોન : ૦૨૮૭૪-૨૨૨૨૫૮.
સ્ટેશનથી ૧/૨ કિ.મી.,
માઉન્ટ આબુ ૨૭ કિ.મી., યાગ્રાધામ અંબાજ ૨૨ કિ.મી.
ચા, દૂધ, કોફી, ગરમ પાણીની વ્યવસ્થા છે. કેન્ટીન ચાલે છે.
- ★ **શ્રી આર્થિર સેવા સંઘ**
બિરલા મંદિર, વૃદ્ધાવન રોડ, મથુરા-૨૮૧૦૦૩
ફોન : (૦૫૬૫) ૨૫૩૦૧૪૮
- ★ **શ્રી રામગોપાલ માલાણી ધર્મશાળા**
પ્રયાગધાટ, ધોલપાડા, મથુરા-૨૮૧૦૦૧
ફોન : (૦૫૬૫) ૨૪૧૧૨૨૧
રહેવાની તેમજ ચા-કોફીની વ્યવસ્થા છે.
- ★ **શ્રી મથુરા ગુજરાતી સમાજ ટ્રસ્ટ ભવન**
સુરતવાલાની ધર્મશાળા, શ્રી દ્વારકાધીશજીના મોટા મંદિર
પાસે, શ્રી યમુના કાંઠે, મથુરા-૨૮૧૦૦૧
- ફોન : (૦૫૬૫) ૨૪૦૬૬૨૮, ધર : (૦૫૬૫) ૨૪૦૪૮૩૪
આધુનિક સગવડતાવાળા રૂમો છે.
હેડ ઓફિસ : શ્રી મથુરા ગુજરાતી સમાજ ટ્રસ્ટ
૨૦૨, રાજશીલા, પટેલ, જે.એસ.એસ. રોડ,
મરીન લાઈન્સ, મુંબઈ ૪૦૦૦૦૨
ફોન : (૦૨૨) ૨૨૦૮૧૯૪૭, ૨૨૦૮૭૦૮૮
- ★ **શ્રી વસનજી મોરારજી ભાટ્ટિયા ધર્મશાળા**
ગોલધર, મેદાગાન પાસે, વારાણસી-૨૨૧૦૦૧
ફોન : (૦૫૪૨) ૨૩૩૩૨૧૨.
રહેવાની સિમિત વ્યવસ્થા છે.
- ★ **શ્રી કચ્છી (લાલ રામેશ્વર) અશ્રકોત્ર આશ્રમ ટ્રસ્ટ**
સમ સરોવર માર્ગ, ભારત માતા મંદિર પાસે,
હરિદ્વાર-૨૪૮૪૧૦ (ઉત્તરાંચલ) મો. : ૦૮૨૧૯૮૪૦૬૨૧,
રહેવાની ઉત્તમ વિશ્વાસ વ્યવસ્થા છે. ગુજરાતી ભોજન મળશે.
- ★ **શ્રી આર્ય નિવાસ**
નિરંજન અખાડા રોડ, હરિદ્વાર-૨૪૮૪૦૧ (ઉત્તરાંચલ)
ફોન : (૦૧૩૩૪) ૩૨૫૪૭૪ (ફેક્સ) ૨૨૬૨૭૨
રહેવા-જમવાની વ્યવસ્થા છે. ગંગા કિનારે છે.
- ★ **શ્રી હરિદ્વાર ગુજરાતી ધર્મશાળા**
શિવ મૂર્તિવાળી ગલીમાં,
આર.બી. જશારામ રોડ, હરિદ્વાર-૨૪૮૪૦૧ (ઉત્તરાંચલ)
ફોન : ૦૧૩૩૪-૨૨૭૧૫૩, ૨૨૪૬૬૮
ઈ મેલ : shgdt_hwr.sancharnet.in
મુંબઈ (રજી) ઓફિસ : શ્રી હરિદ્વાર ગુજરાતી ધર્મશાળા ટ્રસ્ટ
ઈ-૫, તાજ બિલ્ડિંગ (ત્રીજો માળે) ૨૧૦, ડી.એન. રોડ,
મુંબઈ-૪૦૦૦૦૧ ફોન : (૦૨૨) ૨૨૦૧૬૮૬૪
- ★ **શ્રી વેદમાતા ગાયત્રી ટ્રસ્ટ**
'શાંતિ-કુંજ', ઐષિકેશ રોડ, હરિદ્વાર (ઉત્તરાંચલ)
ફોન : (૦૧૩૩૪) ૨૬૦૬૦૨
રહેવા માટે બ્લોક ઉપલબ્ધ છે. જમવાની સુંદર વ્યવસ્થા
આયુર્વેદ દવાખાનું ઉપલબ્ધ છે. સંસ્કાર વિધિ કરવામાં આવે
છે. રેલવે સ્ટેશનથી લગભગ ૭ કિ.મી. ઐષિકેશ રોડ ઉપર.
- ★ **શ્રી સ્વામિનારાયણ આશ્રમ**
ગંગા કિનારે, શીશામ આડી, મુનીકી રેતી, ઐષિકેશ
(ઉત્તરાંચલ) ફોન : (૦૧૩૫) ૨૪૩૩૨૭૪
મો. : ૮૩૧૮૮૨૫૦૫૦. રહેવા જમવાની સુંદર વ્યવસ્થા છે.
- ★ **શ્રી સુદ ધર્મશાળા**
રામ મંદિર કોમ્પ્લેક્સ, સિમલા-૧૭૧૦૦૧
ફોન : (૦૧૭૭) ૨૬૫૭૨૦૨, ૨૬૫૭૨૦૧
રહેવાની કિફાયતી સુંદર વ્યવસ્થા છે.

સેતુ-સહયોગી આવકાર

નાગપુર દંપતી

સચિનય જ્ઞાવવાનું કે છેલ્લા ઉદાહરણી હું મારા કુંભ સાથે નાગપુર ખાતે સ્થાયી થયો છું. મેડિકલ રિપ્રેઝન્ટેટીવ તરફેની લાંબી કારકીર્દીમાં પત્નીએ ટપાલખાતાની બચત યોજનાઓના સલાહકાર રૂપે સાથ આપ્યો. નાગપુર અગાઉ રાયપુર ખાતે લાંબો વસવાટ થયેલ તથા વતન કછુંને ભૂલ્યા વિના વાર તહેવાર પર જવાનું થતું રહ્યું. તેથી પુત્રીના લગ્ન ભુજ ખાતે સુંદર સધર પરિવારમાં સુપેરે થયાં. રાયપુર સાથેનો નાતો જરાય વિશ્વેષ થયો નથી. ત્યાં મોટી પુત્રી સહકૃતુંબ આનંદમાં રહે છે.

સેતુને સહયોગ બાબત આપની અપીલ ખૂબ ગમી અને અસર કરી ગઈ.

અહીં નાગપુરમાં આપણા મંડળના આશરે ૨૫ ઘર છે તથા રાયપુરમાં ૧૦૦થી વધુ છે. મારો સંપર્ક બસે સ્થળે છે.

બનતો સહયોગ આપવામાં મને આનંદ થશે. સેતુનો દરેક અંક જાણે વિશેષાંક હોય તેવો સરસ ભાસે છે. આપને એ બદલ ખૂબ ખૂબ અભિનંદન. શુભકામનાઓ સહિત...

આભાર ચુનીલાલ સોની - નાગપુર

આભાર. અમને એ જ્ઞાની અત્યંત હર્ષ થયો કે આપે 'જ્ઞાતિ સેતુ'ના સહયોગી તરીકે સાથ આપવા ઉત્સુકતા બતાવી છે.

સેતુ પરિવાર આપનું ભાવભર્યું સ્વાગત કરે છે અને આ અંકમાં જ સહયોગી તરીકે આપનું નામ 'સેતુ'માં મૂકવામાં આવશે જેની નાંદ્ય વેશો.

આપ 'સેતુ'ને કેવો અને કઈ પ્રકારે સહયોગ આપી શકશો તે ખાસ જ્ઞાવશો. અમારી અપેક્ષા એવી છે કે 'જ્ઞાતિ સેતુ' આપના વિસ્તારમાં દરેક દરેક પરિવારને મળો. તે માટે આપ 'સેતુ'ના સમ્ભ્યો બનાવશો. તદ્વપરાંત આગામી દિવાળી અંક માટે જાહેરાત અપાવશો એવી અપેક્ષા છે, પણ આવશ્યક નથી. 'સેતુ' પ્રત્યેનો આપનો 'સદ્ગ્રાવ' અમારા માટે અણમોલ છે.

- મુખ્ય તંત્રી

પ્રતિભાવ

આપણો સેતુ અંક નિયમિત આવે છે અને અમોને વાંચીને ઘણો જ આનંદ થાય છે. એવો સરસ આપણો જ્ઞાતિ સેતુ વાંચીને મને બહુજ ગૌરવ થાય છે આ સાથે તંગીશ્રીને વિનંતી છે, મારું સંકલન મોકલાવું છું જે બની શકે તો સેતુમાં છાપણો. મારી પાસે સારી ચિંતન કણીકાઓ, ઘણી કવિતાઓ પણ છે. ઘણાં સારા ધાર્મિક લેખો છે જેનું હું ઈચ્છું છું કે સદઉપયોગ થાય અને ઘણા વાંચન પ્રેમીઓને આત્મઆનંદ મળે એજ અભિલાષા. આભાર.

નાનાલાલ એન. સકરીયા - મુંબા

'જ્ઞાતિ સેતુ' ને સાત વર્ષ પૂરા થશે તે બદલ હાર્દિક અભિનંદન હજુ જાણે કાલની જ વાત લાગે છે જ્યારે પ્રથમ મુખ્યત્વ સેતુ મારા હાથમાં આવ્યું હતું. અને સાત વર્ષ પૂરા કરવાની તૈયારીમાં જ છે વાહ.... ખુબ જ સારું. આવું ભગીરથ કાર્ય કરવા બદલ ખુબજ અભિનંદન - સેતુની પૂરી ટીમને. દરેકે-દરેક અંક ખુબજ સુંદર અને સારા હોય છે. જાણે જમવાની પ્લેટેમાં અલગ-અલગ વાજની પીરસી હોય એજ રીતે 'જ્ઞાતિ સેતુ'ના દરેક અંકમાં માહિતીનો ભંડાર પીરસાય છે, જે સાચવવા યોગ્ય હોય છે. જેટલા ફળ મીઠા લાગે છે તેની પાછળ પુરુષાર્થ પણ તેટલો જ છુપાયેલો હોય છે તે વાસ્તવિકતા સ્વીકારવી પડે. 'સેતુ'ની પૂરી ટીમને ખુબ અને ખુબજ અભિનંદન. આપણું આ 'સેતુ' ઉત્તરોત્તર ઉત્ત્રતિ અને પ્રગતિ કરતું રહે તેવી અંતરની શુલેશ્છા.

આર.પી. પોમલ - અંજાર (કાશ)

FUNNY ENGLISH TRANSLATION

Large State	- મહારાષ્ટ્ર
Mr. City	- શ્રીનગર
Rhythm of eyes	- નેનીતાલ
Face	- સુરત
Unmarried Girl	- કન્યાકુમારી
God's Gate	- હરિદ્વાર
Saints hair	- ઋષિકેશ
Juice making	- બનારસ
Come in evening	- આસામ
Victory City	- જયપુર
Ear City	- કાનપુર
Snake City	- નાગપુર

સોની ગુજરાત સિમતલાલ - વિશેષ

'જ્ઞાતિ-સેતુ' સહયોગી બનો

'જ્ઞાતિસેતુ'ના પ્રસારના આધાર સ્થાંભોમાં સહયોગીઓનું યોગદાન મહિંબનું રહે છે. આપણા સમાજના ચુવા ભાઈ-ભહેનોને અનુરોધ છે કે જો આપની પાસે થોડો સમય હોય, સમાજને ઉપયોગી થવાની ભાવના હોય તો 'સેતુ' આપને અનુકૂળ એવી 'તક' આપી શકે છે. સેતુ કાર્યાલયનો સંપર્ક કરી વધુ વિગતો મેળવી શકો છો.

જ્ઞાતિસેતુ ૩૨

ગુજરાત - સાયાની ૧૧

માધ્યમિક અને પ્રાચ્યમિક શિક્ષણ (K.G. to Std.-9)

પાર્થ
હરગોવર્ધ સોની
અમદાવાદ
Jr. K.G. : A Gr.

ભવ્યા
નીતિનભાઈ સોની
અમદાવાદ
ઘોરણ-૧ : ૬૭.૫%

પ્રનલી
હરગોવર્ધ સોની
અમદાવાદ
ઘોરણ-૬ : ૮૫.૧૧%

હેમલ
નીતિનભાઈ સોલંકી
જુજ
ઘોરણ-૮ : ૭૧%

પૂજા
રાહુલભાઈ પોમલ
અંજર
ઘોરણ-૯ : ૬૧%

ઉત્ત્ત્ય શિક્ષણ

કૃપેશ
કીર્તિભાઈ સોની
ગાંધીઘામ
S.S.C. - 71.84%

પ્રિયંકા
નીતિનભાઈ સોલંકી
H.S.C. (Sc.)
80.34% Percentile Rk.

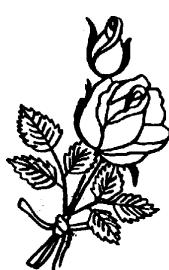
પારેશ
મુકેશ પોમલ
H.S.C. - 60%

ધર્મનાન
નીતિનભાઈ પોમલ
અંજર
PGDMCA - 77.90%

દિનશ
મહેશચંદ્ર સોની
T.Y.B.C.A. - 62.5%

રાહુલ
જગદીશભાઈ પોમલ
અંજર
T.Y.I.T. CA - A+ Gr.

જિત્યા
ડી. મેહ્તા
વેદા, ડા. માણસા (ગાંધીનગર)
MBA (Final) - Distinction

વિરાગ
આશિશ સોની
માંડવી (કરણ)
B.E. Mech. 2nd Yr.-78.1%

★ અંજર નિવાસી હાલે વાડી (કાર્બોટક)માં સ્થાયી શ્રી જ્યેન્ડ્ર જ્યંતીલાલ પોમલ ના સુપુત્રી ચિ. રીણ્ધિ (ઓ.વ.-૨૧) સિરામીક્સ અને સિમેન્ટ ટેકનોલોજી બ્રાંચમાં બી.ઇ. એન્જિનીયરીંગમાં ૮૩ ટકા માર્ક્સ પ્રાપ્ત કરેલ છે. તાજેતરમાં એ.સી.સી. સિમેન્ટ કંપનીમાં ડેપ્યુટી મેનેજર (કેમિકલ્સ)ના હોદા પર થાણા રીસર્ચ સેન્ટર - મુંબઈમાં નિમણુંક થઈ છે.

જ્યેન્ડ્રભાઈ હાલે મેનેજરના હોદા પર એ.સી.સી. સિમેન્ટ કંપની, વાડી, કાર્બોટકમાં કામ કરે છે.

કુ. રીણ્ધિને 'શાતિસેતુ' પરિવાર તરફથી હાર્દિક અભિનંદન અને ઉત્તોતાર પ્રગતિ સાથે તેવી હાર્દિક શુભ કામનાઓ.

ગત અંક સુધી આપણે વાંચ્યું....

એક રાજી શતરંજના ખેલમાં એના તરફાનોકર સુકાળથી હારી ગયો. આપેલા વચન મુજબ, સુકાળને શતરંજના પ્રથમ કોઠામાં એક પદી પત્યેક કોઠામાં બમણાના હિસાબે અનાજ આપવા હુકમ કર્યો. રાજના અત્યભંડાર ખાલી થઈ જાય એવો આ હુકમ હતો. પાડોશના સામંતની મદદથી રાજસતા પોતાના હાથમાં લેવાની વેતરણમાં સફળ થવાની અણી ટાણે, આ રાજ હુકમે દીવાન મુંઝાયો. કારણ કે રાજ્ય ના અત્ય ભંડારનું ભોંઘું, જે પડોશી રાજની હદ સુધી જતું હતું ત્યાંથી શરૂઆતો, આવી ગયા હતો. આવા કટાણે રાજના વિશ્વાસુ ચાકર ભંડારમાં ન આવે તે માટે દીવાને તરુણને એક મહિના પદી સોમવતી અમાસને રોજ અનાજ લેવા આવવાનો આદેશ આપ્યો. સુકાળ રાજમાતાનો પણ વિશ્વાસુ હતો.

ગામની પાદરે ટેકરી પર કાલી માતાના મંદિરના વૃદ્ધ પૂજારી અને રાજમાતાને દીવાનની લીલચાલની ગંધ હતી પરંતુ એની આગળી ચાલ સમજાતી નહોતી. આગામી સંકટનો સામાનો કરવા અને દીવાનની ચાલ નિષ્ફળ કરવાના પૂજારીના આયોજનને અનુસરતાં સુકાળને મહેલ અંદરના ભેદી ભોયરાઓની ભાળ મળી. એ ભોયરાના ત્રિભેટે, એક રસ્તો કાલી મંદિરે જતો હતો અને બીજો રસ્તો રાજમાતાના પિયરના ગામ તરફ જતો હશે એવું અનુમાન સુકાળ કર્યું. હવે સુકાળ ત્રિશૂળની વચની પાંખે જતા રસ્તે આગળ વધ્યો. કાલી માતાની પાંચિત મૂર્તિએ એને રસ્તો સુઝાડ્યો. અનાયાસ એને ભંડારની પદીત ભોયરામાં પડતી હોવાનું સમજાયું. ત્યાં દીવાન અને ભંડારને જોઈ એને ભય લાગ્યો. કાલી માંની મૂર્તિની પગથી પર છૂપાવા જતાં એ જમીન ખસડી અને અંધારા કૂવામાં એ ઉત્તરી ગયો.

હવે આગળ વાંચો....

....સુકાળ સુસ થઈ ગયો. થોડીવારે એને કળ વળી. એણે આજુબાજુ ગરદન

ધૂમાવી, ઉપર નીચે જોવાનો પણ પ્રયાસ કર્યો. પરંતુ એની આંખે ચોતરફ નકોર અંધારું જ અથડાયું. ધોર અંધકારમાંથી બહાર નીકળવાનો રસ્તો શોધવા એણે એના બંને હાથ આગળ ફેલાવ્યા. એનો જમણો હાથ નીચેની તરફ જતાં એને ખબે લટકતી થેલી પણ સરકીને એના કાંડા આગળ અટકી ગઈ.

“....આ થેલીમાં તને સફરમાં કામ લાગે તેવું ભાથું છે. પણ તું આ થેલી ત્યારે જ ખોલજે જયારે તું એકદમ અટવાઈ જાય. તને કોઈ દિશા ન સુઝે. ત્યારે તને આમાંની વસ્તુઓ કામ લાગશે...”

સુકાળને કાલી માતાના મંદિરના પૂજારી બાબાએ, સૂચનો કરતી વખતે એ થેલી આપતાં કહેલા શર્દી યાદ આવ્યા. એને ધરપત થઈ. એ ત્યાં જ બેસી ગયો. થેલી ખોલી, એમાંની વસ્તુઓ શું છે તે જ્ઞાનવા એના પર હાથ ફેરવવા લાગ્યો. એને લાગ્યું કે ગોલા જેવા લાગતા બે ખરબચડા પથ્થર હતો. એક બંધ ચાપુ જેવું સાધન હતું. એણે એને અડસહે ખોલ્યું. એની આંગળીએ એની ધારનો ઘસરકો થતાં એ સમજી ગયો કે એ ચાપુ જ હતું. બીજું એક ચોસલું હતું. એના પર હાથ ફેરવતાં એણે મનોમન અનુમાન કર્યું કે એ મીણનો ગડો હતો. ચોથી વસ્તુ ઉપરથી નરમ લાગતું ફીડલું હતું. એણે એ ખોલ્યું. એમાં કપાસ હતું એ સમજતાં સુકાળને વાર ન લાગી.

“ગુરજાએ આ વસ્તુઓ આપી છે એટલે જરૂર એનો કંઈક ઉપયોગ હશે જ. પણ મને તો કક્કિને ભૂખ લાગી છે. આ બે પથ્થર ગોળ તો છે પણ એનાથી મારી ભૂખ થોડી ભાંગશે? ખરું છે આ ગુરજનું ભાતું!” એમ બબડતાં, સુકાળે એ બંને પથ્થર એકબીજા સાથે જોરથી અફાળ્યા. પથ્થર એકબીજા સાથે અફડાતાં એમાંથી ચકમક જર્યું. એ ઉભો હતો તેટલામાં વીજળીની માફક થોડી રોશની થઈને અલોપ થઈ ગઈ. પરંતુ એ ક્ષાળ માટે થયેલો ઉજાસ

હંસરાજ કંસારા - અમદાવાદ

સુકાળના મનમાં પણ જબકી ગયો. અરે વાહ! આ તો ચકમક પથ્થર. સાથે કપાસ પણ છે અને મીણ પણ છે! એને એ ઊંડો અંધારો કૂવો પ્રકાશમય કરવાનાં સાધન મળી ગયાં. એણે કપાસની ફૂલવાટ બનાવી. મીણના ચોસલાને વચ્ચેથી ચાપુ વડે ખોતર્યું. એની છાલ ફૂલવાટ પર ચોરી, એને ખોતરેલા મીણના ચોસલા પર વચ્ચોવચ્ચ મૂકી. પદી એણે બંને પથ્થરોને જોરજોરથી એકબીજા સાથે ધર્યા. દરેક ઘસારે તણખા જર્યા. એમાંના કેટલાક તણખાએ, વાટ સળગી. એ ઊભો હતો એની ચોમેર ઉજાસ થયો.

ફૂવા ઘાટના એ સ્થળની આજુબાજુ પથ્થરની દીવાલ ચૂને મહેલ હતી. ક્યાંય કોઈ બહાર નીકળવાનો સંકેત આપતું છિદ્ર જોવા એણે દીવાલ ફરતા હાથ ફેરવ્યા. એક સ્થળે એને એ દીવાલ કંઈક ઉપસેલી લાગી. એણે ત્યાં બારીકીથી જોયું તો વચ્ચે એક તિરાડ હતી. થોડો વિચાર કરી એણે એ તિરાડમાં ચાપુની અણી ભેરવી, દબવી તાળું ખોલવા ચાવી ફેરવે તેમ ચાપુને જોરથી ફેરવ્યું. ખટાક અવાજ થયો. દીવાલનો લગભગ માથોડા જેટલો ભાગ થોડો આગળની તરફ સરક્યો. હવે એની સામે દીવાલનો એ હિસ્સો હતો જેની બંને બાજુ ખુલ્લી હતી.

સુકાળે પળવાર કઈ તરફ જવું એનો વિચાર કર્યો. જે ભોયરામાંથી એ અહીં સુધી પહોંચ્યો હતો તેની ડાબી બાજુની દીવાલે ભંડાર હતો. એટલે અહીં પણ એ બાજુ ભંડારની પદીત જ હશે એમ માની, એ સાવધાનીથી જમણી તરફ આગળ વધ્યો.

મિણબતીના પ્રકાશે આગળ ઉપરનો માર્ગ એને સ્પષ્ટ વરતાતો હતો. એ પોલાણમાં ક્યાંય હવાબારું નહોતું. છતાં ખુલ્લી વાટેથી આવતો હળવો પવન એનો ઉત્સાહ વધારતો હતો. લગભગ અડધા કલાકની મજલને અંતે, એક બાંકોરા આગળ પૂરો થયો. બાંકોરા વાટેથી આવતા પ્રકાશ

અને પવને એનું મન હળવું કર્યું. બાંકોરા વાટે, જે સ્થળે એ આવ્યો હતો તે જોઈ એને આશ્રમ થયું.

અરે! આ તો કાલી મંદિરનું ગર્ભ ગૃહ! સુકાળ મનોમન હરખાયો. એને હાશ થઈ. મહાકાળીની આદમ કદની મૂર્તિની પાછળથી એ મંદિરના પ્રવેશદ્વાર પાસે આવ્યો. એણે બધાર જોયું. સૂર્ય હવે દક્ષિણ - પૂર્વ આકાશે થોડો ઉપર હતો. એનો ઉઘાસભર ઉજાસ સીધો એના પૂજારી બાબાની સાધના ચોકી પર પડતો હતો. ત્યાં એ પચાસન વાળીને સમાવિમગ્ન બેઠા હતા.

સુકાળ થોડીવાર સુધી એકટક એમને જોઈ રહ્યો. એમના માથા અને દાઢીના સરેફ વાળ મંદ હવામાં લહેરાતા હતા. એમનું ભવ્ય કપાળ ચમકતું હતું. છીપલાંની માફક અર્ધમિશ્રેલી આંખો, એની વચ્ચોવચ્ચથી પસાર થતું સીધું નાક, એની નીચે મરક મરક થતાં પાતળા હોંઠ. ગોઠણ સુધી લંબાયેલી બંને માંસલ ભૂજાઓ અને વિશાળ છાતી...

બાબાનું ઓજસ્વી અસ્તિત્વ સુકાળને અભિભૂત કરતું રહ્યું. બાબાએ હળવેકથી આંખો ખોલી સુકાળ તરફ જોયું. એમની આંખોમાંથી સુકાળ પ્રત્યેનું એમનું વાત્સલ્ય વરસતું હતું.

“મને વિશ્વાસ હતો સુકાળ, કે તારી ભૂગર્ભ સફરને અંતે તું અહીં જ આવશે...” એમ કહી બાબાએ ઈશારાથી એને પાસે બોલાવી, બેસાડ્યો.

સુકાળે એની સફરની ૨૪૨૪ વાત કહી. બાબાજીએ હળવા સ્મિત સાથે સંતોષ વ્યક્ત કર્યો.

“સુકાળ, તારી આ એક જ ચાલે શતરંજની બાળ પલટાઈ ગઈ. હવે તું દીવાનને મહાત્ર કરવા શેહ આપી શકશે. હવે એક સાથે ગુફા, અન્ન બંડાર અને શખાગાર — ત્રણે ચાલ આપણા માટે ખુલ્લી છે.”

“શખાગાર?....”

“હા... શખાગાર....” બાબાએ જવાબ આપ્યો.

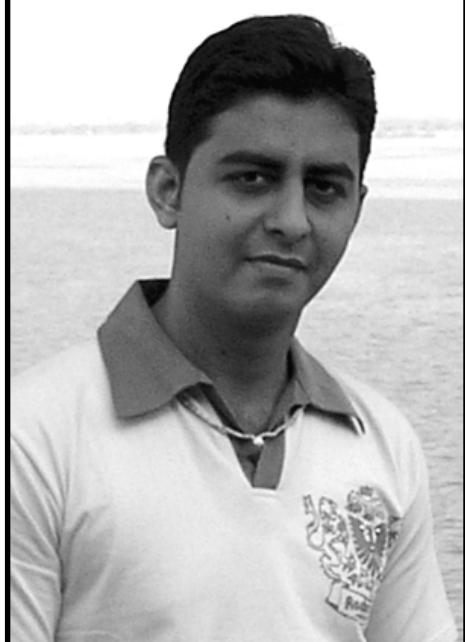
“પરંતુ આખી વાટે મેં તો ક્યાંય શખો ન જોયા?” સુકાળે એની શંકા વ્યક્ત કરી.

“એ જોવા માટે પ્રથમ તારે રાજની સંરક્ષણ નીતિ સમજવી પડે. કોઈ પણ રાજ્યને સંરક્ષણ માટે સર્વ પ્રથમ અન્શ, પાણી, શખો અને વખત આવે છૂપે રસ્તેથી ભાગી જવાની વ્યવસ્થા રાખવી પડે. અને એટલે જ એ આવા ભૌયરાઓમાં પોતાને હાથવગી એની વ્યવસ્થા રાખે. જેથી બધારથી કોઈ દુશ્મન ઘેરાવો કરે ત્યારે લાંબા વખત સુધી ટકી શકે.” પૂજારી બાબાએ સમજાવ્યું.

ત્રિશુળને ત્રિમેટે જે એક રસ્તો તે જોયો, તે નાસી છુટવાનો અને પાણીના અખૂટ ઝોત માટેનો હશે. બીજે છેડે તેં અન્શ બંડારની પછીત જોઈ. એ જ રીતે, તું જે બાજુ ન ગયો ત્યાં શખાગાર ચોક્કસ હશે.” પૂજારી બાબાએ સ્પષ્ટતા કરી.

(વધુ આવતા અંકુ)

Matrimonial

Name	: NILESH LAXMIKANT KOTADIA
Date of Birth	: 24 th Aug., 1985
Time of Birth	: 05:45 AM
Birth Place	: Mumbai (Ghatkopar)
Hieght	: 5'11" (175 cms)
Blood Group	: B+
Qualification	: 2 Yrs In E&Tc, ITI From Kohinoor Institute Mumbai.
Work	: Auto Mobiles Business
Income	: 5 to 6 lacs per annum
Hobbies	: Play Tennis, Listening Music, Reading Books etc.
Address	: C8,C9 Madhu Bldg, Amrut Nagar Co.Op. HSg. Soc. Ltd. Amrut Nagar, Ghatkopar (W) Mumbai - 400 086.
Contact No.	: Resi : 022-25001703, Mob : 09920618501, 9967721214, 9821174111. Email : nileshonline3@yahoo.co.in

હાય રે!..... આ પરીક્ષાઓ

આ ગણિત મને ઘડ પડતું નથી,
ને વિજ્ઞાન મારું વંચાતું નથી,
હાય રે આ પરીક્ષાનો ઉપાય મને કોઈ બતાવતું નથી.
આ સામાજિક વિજ્ઞાન મને સમજાતું નથી,
ને અંગેજ મને આવડતું નથી,
હાય રે આ પરીક્ષાનો ઉપાય મને કોઈ બતાવતું નથી.
ગુજરાતીમાં કંઈ ગતાગમ પડતી નથી,
ને સંસ્કૃતનાં શ્લોકો પણ સરળ નથી,
હાય રે આ પરીક્ષાનો ઉપાય મને કોઈ બતાવતું નથી.
પરીક્ષા પાસે આવે, ઝીમાં ટેન્શન લાવે,
સાથે-સાથે મારા માટે ઉજાગરા લાવે,
હાય રે આ પરીક્ષાનો ઉપાય મને કોઈ બતાવતું નથી.
એક બાજુ છે, માતા-પિતાનું પ્રેશર,
તો બીજું બાજુ છે, શાળાનું પ્રેશર,
ગીજ તરફ છે ટ્યુશનનું ટેન્શન,
તો ચોથી તરફ છે પ્રતિષ્ઠાનો પ્રેશન.
હાય રે આ પરીક્ષાનો ઉપાય મને કોઈ બતાવતો નથી,
ગણિતનાં સુનો તો, વિજ્ઞાનનાં સમીકરણો,
ને આ અંગેજનાં કાળ કોણ જાણો કેમ
મને સમજાતા જ નથી,
અંતે તો આ બધું સહેવાનું જ છે, બાળકોને-વિદ્યાર્થીઓને
તેમ છતાંય કોણ જાણો કેમ?
હાય રે આ પરીક્ષાનો ઉપાય મને કોઈ બતાવતું નથી.
નિરાશા વ્યાપી ગયો પ્રભુ પાસ
અચાનક થયો કંઈક દિલમાં આભાસ
દિનાનાથે આપ્યો મને વિશ્વાસ,
કરીશ જો તું મહેનત, ખાસ આપું છું તને હું આસ,
જ તું થર્થશ પાસ.
વાહ રે, આ પરીક્ષાનો ઉપાય મારા નાથ મને બતાવ્યો આજ.

બારમેડા પ્રવીણ ઘર્મેન્ડ્રભાઈ - અંગર

બાળ વિભાગ

ગત અંકમાં આપેલા કોયડાનું પરિણામ અગાઉ
જણાવ્યા મુજબ દીપોંત્સવી અંકમાં પ્રકારિત થશે.
જુન-જુલાઈ અંકમાં આપેલા કોયડાના ઉત્તરો હજુ
પણ ૩૦ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૧ સુધી મોકલી શકો છો.
- મુખ્ય તંત્રી

પ્રાર્થના ચિહ્ની

રાસ્મિન બારમેડા

શ્રી ભગવાનભાઈ ઈશ્વરભાઈ પરમાત્મા (શંખચક્રવાળા)

સ્વર્ગ લોક, નર્કની સામે,
વાદળાની વચ્ચે, મુ. આકાશ.

પ્રિય મિત્ર ભગવાન,

જ્યુભારત સાથે જણાવવાનું કે હું તારા ભવ્ય મંદિરથી થોડે દૂર આવેલી
એક સરકારી શાળાના જ્મા ધોરણમાં ભાષું છું. મારા પિતાજી દાણાફિઠમાં
મજૂરી કરે છે અને મારી માં રોજ બીજાનાં ધરકામ કરવા જાય છે. ‘હું શું કામ
ભાષું છું?’ એની મારા મા-બાપને ખબર નથી. કદાચ શિષ્યવૃત્તિના પેસા અને
મફત જમવાનું નિશાળમાંથી મળે છે એટલે મારા મા-બાપ મને રોજ નિશાળે
ધકેલે છે. ભગવાન, બે-ચાર સવાલો પૂછ્યા માટે મેં તને પત્ર લખ્યો છે. મારા
સાહેબ ક્રીધુંતું કે તું સાચી વાત જરૂર સાંભળે છે...!

પ્રશ્ન-૧ : હું રોજ સાંજે તારા મંદિરે આવું છું અને નિયમિત સવારે નિશાળે
જાઉં છું. પણ હે ભગવાન! તારી ઉપર આરસપહાણનું મંદિર અને
એ.સી. છે અને મારી નિશાળમાં ઉપર છાપરંધ કેમ નથી... દર
ચોમાસે પાણી ટપકે છે. આ મને સમજાતું નથી...!

પ્રશ્ન-૨ : તને રોજ ઉર ભાતનાં પકવાન પીરસાય છે ને તું તો ખાતો’ય
નથી. અને હું દરરોજ બપોરે મધ્યાહ્નભોજનના એક મુઢી ભાતથી
ભૂખ્યો ઘરે જાઉં છું...! આવું કેમ...?

પ્રશ્ન-૩ : મારી નાની બેનનાં ફાટેલા ફોક ઉપર કોઈ થીગુંય મારતું નથી
અને તારા પચરંગી નવા નવા વાધાં...! સાચું કહું ભગવાન, હું
રોજ તને નહીં, તારા કપડાં જોવા આવું છું...!

પ્રશ્ન-૪ : તારા પ્રસંગે લાખો માણસો મંદિરે સમાતા નથી અને રહમી
જાન્યુઆરી અને કૃપમી ઓગસ્ટે જયારે હું બે મહિનાથી મહેનત
કરેલું દેશભક્તિ ગીત રજૂ કરું છું ત્યારે સામે હોય છે માત્ર મારા
શિક્ષકો... ને બાળકો... હે ઈશ્વર! તારા મંદિરે જે સમાતા નથી
હું બધાય ‘મારા મંદિરે’ કેમ તોકાતા નથી...?

પ્રશ્ન-૫ : તને ખોટું લાગે તો ભલે લાગે પણ મારા ગામમાં એક ફાઈવસ્ટાર
હોટલ જેવું મંદિર છે ને એક મંદિર જેવી પ્રાથમિક શાળા છે. પ્રભુ!
મેં સાંભળ્યું છે કે તું તો અમારી બનાવેલી મૂર્તિ છો, તો’ય આવી
જલજલાટ છો અને અમે તો તારી બનાવેલી મૂર્તિ છીએ, તોય
અમારા ચહેરા ઉપર નૂર કેમ નથી...?

શક્ય હોય તો આ પાંચેયના જવાબ આપજે.... મને વાર્ષિક
પરીક્ષામાં કામ લાગે... ભગવાન મારે ખૂબ આગળ ભણતું છે, ટોક્ટર થવું
છે પણ મારા મા-બાપ પાસે ફી ના કે ટ્યુશનના પેસા નથી... તું જો તારી
એક દિવસની તારી દાનપેટી મને મોકલે ને, તો હું આખી જુંદગી ભણી
શકું... વિચારીને કેજી... હું જાણું છું ત્યારે ધણાયને પૂછ્યાં પેદે એમ છે.

પરંતુ જ્મા ધોરણની વાર્ષિક પરીક્ષા જો તું મારામાં ધ્યાન નહીં આપે
તો મારા બાપુ મને સામે ચાવાળાની હોટલે રોજના રૂ. પાંચના ભવ્ય
પગારથી નોકરીએ રાખી દેશે...! ને પછી આખી જુંદગી હું તારા શ્રીમંત
ભક્તોને ચા પાઈશ... પણ તારી હારે કિંડી કરી નાખીશ...!

જલ્દી કરજે ભગવાન...! સમય બહું ઓછો છે તારી પાસે... અને
મારી પાસે પણ...

લી. એક સરકારી શાળાનો ગરીબ વિદ્યાર્થી
અથવા ભારતના એક ભાવિ મજૂરના વંદે માતરમુ

“શાંતિસેતુ”ના પરત આવેલા અંકોની યાદી

“શાંતિસેતુ” ઓપ્રિલ - મે / જુન - જુલાઈ સંયુક્ત અંકના નીચેના અંકો પરત આવેલ છે. જો તેમના સરનામા ફેરફાર થયાની કોઈને જાગ હોય તો “શાંતિસેતુ” કાર્યાલયે લેખિત જાગ કરવી.

ક્રમ	ગ્રાહક નં.	નામ	સ્થળ
૧.	૭૮૨	સોની મનીષકુમાર વિહૃલદાસ	મોડાસા (સાબરકંઠા)
૨.	૨૮૭	સોની રસીકલાલ કાનજ પોમલ	જરસુખા, સંભળપુર (ઓરીસા)
૩.	૩૬	સોની હિમતલાલ એલ. પોમલ	થાણા (મહારાષ્ટ્ર)
૪.	૭૭૮	સોની પ્રવીષભાઈ ઘેલાભાઈ	નાગપુર
૫.	૭૧૩	સોની વસંતભાઈ લાલજ	ભુજ, કર્ણા
૬.	૬૦૧	સોની ભૂપેન્દ્ર નાનાલાલ બુધ્ધભડી	ભુજ, કર્ણા
૭.	૬૬૮	સોની કાર્તિક નવીનચંદ્ર	ભુજ, કર્ણા
૮.	૮૨૭	રાવિકા જ્યેલર્સ	નાયગાણા, કર્ણા
૯.	૩૨૪	પોમલ નિખિલ પ્રેમજીભાઈ	ભુજ, કર્ણા
૧૦.	૮૮૬	કિરણકુમાર એચ. બુધ્ધભડી	અંજાર, કર્ણા
૧૧.	૬૬૮	વિમલકુમાર એમ. બીજલાણી	ભુજ, કર્ણા
૧૨.	૧૮૧	છગાળા મહેન્દ્ર વિહૃલદાસ	અંજાર, કર્ણા
૧૩.	૬૫૫	દીદીરાબેન એમ. પોમલ	અંજાર, કર્ણા
૧૪.	૮૩	સોની રામદાસ લખમશી	અંજાર, કર્ણા
૧૫.	૫૦૮	શરદ રતિલાલ બુધ્ધભડી	અમદાવાદ
૧૬.	૭૨૮	જેરામભાઈ સોની	જેતપુર, રાજકોટ.
૧૭.	૩૩૩	કિશોરભાઈ કલ્યાણજીભાઈ સુત	જીમનગર
૧૮.	૪૮	સોની ઈશ્વરલાલ વિશ્રામ	પાટડા (બનાસકંઠા)
૧૯.	૬૦૪	સોની નરેન્દ્રભાઈ	રાણીપ, અમદાવાદ

ATTENTION

JOB OPPORTUNITY FOR YOUTH OF OUR COMMUNITY

M/s Harilal Lakhamshi Jwellers of Anjar needs young talent of our community to work as Sales Executive or Computer Operator for their showroom and Daily Shopping Mall at Anjar and Gandhidham.

This ‘Ad’ is exclusive for publication in Gnyati Setu with view to offer the job opportunity to our community.

INTERESTED YOUTH OF OUR COMMUNITY MAY CONTACT :

Haribhai Soni — (M) 9879530853

Ankitbhai Soni — (M) 9879530852

ISSUED BY:

M/s HARILAL LAKHAMSHI JWELLERS - ANJAR (KUTCH)

“જ્ઞાતિ સેતુ”

દિવાળી અંક

“જ્ઞાતિસેતુ”નો આગામી અંક દિવાળી પર્વ નિમિત્તે વિશેષાંક હશે. સમાજના વિવિધ જ્ઞાતિ મંડળો, યુવા મંડળો, મહિલા મંડળો વિગેરેને અનુરોધ છે કે આ અંક માટે તેમની પ્રવૃત્તિઓ / આગામી આયોજનો વિ.ની વિગતો લખી જણાવે.

‘જ્ઞાતિસેતુ’ના માનવતા લેખકોને વિનંતી છે કે તેમના વિચારો, લેખ, વાર્તા, કાવ્ય વિ. સ્પષ્ટ અક્ષરે, પૃષ્ઠની એક બાજુએ લખી, મોડામાં મોડા તા. ૫-૧૦-૨૦૧૧ સુધીમાં મળી જાય તે રીતે નીચે દર્શાવેલ સરનામે મોકલાવી આપવા.

લેખની સાથે લેખકનું પૂરું નામ, સરનામું, તેમની તસ્વીર તથા ફોન નંબર જરૂરથી જણાવવા વિનંતી છે.

“જ્ઞાતિસેતુ”ના વિજાપન દાતાઓને અપીલ

‘જ્ઞાતિસેતુ’ના સુચારુ, નિયમિત પ્રકાશન માટે શ્રેષ્ઠો / દાતાઓ જહેરાતો આપી મહત્વનું યોગદાન આપે છે. આશા છે કે આગામી અંક માટે પણ આપનું યોગદાન, જહેરાત સ્વરૂપે જરૂરથી મળશે.

વિશેષમાં જણાવવાનું કે આપની જહેરાત મેળવવા અમદાવાદથી જ્ઞાતિસેતુ પરિવારના કોઈ સભ્યનું, આપને રૂબરૂ મળવા આવવાનું શક્ય ન બને તો આપ આપની જહેરાતની વિગત આ સાથે સામેલ ફોર્મ સાથે નીચે દર્શાવેલ સરનામે મોકલાવી આપવા નભે વિનંતી છે.

- “જ્ઞાતિસેતુ” અંગે પત્ર વ્યવહારનું સરનામું •

અતુલ સોની

ઈ-૫૦૪, આર્થમાન આવાસ, સાંઈબાબા મંદિર સામે, દેવાશિષ સ્કુલ પાસે,
રામદેવનગર, સેટેલાઈટ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૧૫. મો. ૮૭૨૫૦ ૩૮૧૪૦

“જ્ઞાતિસેતુ” દિવાળી અંક માટે જહેરાત અંગેનું ફોર્મ

સંસ્થા / કંપની / દુકાનનું નામ : _____

સરનામું : _____

સંપર્ક માટે મુખ્ય વ્યક્તિનું નામ : _____

ફોન / મોબાઇલ નંબર : _____

ઈ-મેઈલ : _____

જહેરાતની વિગત (નીચે પૈકી એક પર ✓ ની નિશાની કરવી.)

☐	કવર પેઈજ - ૪ (મલ્ટી કલરમાં)	રૂ. 3,400/-
☐	કવર પેઈજ - ૨ / ૩ (મલ્ટી કલરમાં)	રૂ. 3,000/-
☐	અંદરનું આખું પાનું (બ્લેક એન્ડ વ્હાઈટમાં)	રૂ. ૧,૫૦૦/-
☐	અંદરનું અડદું પાનું (બ્લેક એન્ડ વ્હાઈટમાં)	રૂ. ૮૦૦/-

જહેરાતના ભાષા એક અંક માટે છે. જહેરાતની ડિઝાઇન તૈયાર હોય તો
સી.ડી.માં મોકલવી. ડિઝાઇન માટે વિઝીટીંગ કાર્ડ મોકલાવી શકશે. જહેરાતની
રકમ રોકડા / ડિઝાઇન ડ્રાફ્ટથી ઉપર દર્શાવેલ “અતુલ સોની”ના સરનામે
મોકલવા. ફ્રાફ્ટ “શ્રી કાચી માર્ચ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મંડળ -
અમદાવાદ”ના નામનો મોકલવો.